

Isaias

¹ Ini nga libro parte sa ginpahayag *sang Dios* kay Isaias nga anak ni Amoz. Ini parte sa Juda kag Jerusalem sadtong panahon nga naghari sa Juda si Uzia, *dayon* si Jotam, si Ahaz, kag si Hezekia.

Ang Makasasala nga Nasyon

² Pamati, langit kag duta, kay nagsiling ang GINOO, “Ginsagod ko kag ginpadako ang *mga Israelinhon nga akon* mga anak, pero nagbato sila sa akon.

³ Bisan gani ang mga baka nakakilala sang ila amo, ang mga donkey nakatultol sang ginapakanan sa ila sang ila amo, pero ang Israel nga akon katawhan wala nakakilala sa akon.”

⁴ Kaluluoy ining makasasala nga nasyon, katawhan nga puno sang kalautan, kaliwat sang mga manughimo sang malain kag manughalit. Ginsikway nila kag ginyaguta ang GINOO, ang Balaan *nga Dios* sang Israel, kag nagtalikod sila sa iya.

⁵ *Mga taga-Israel*, ngaa nagapadayon kamo sa pagrebelde? Gusto pa bala ninyo nga silutan? Pareho kamo sa tawo nga ang iya ulo puro na lang pilas kag ang iya tagipusuon puno sang kasakit.

⁶ Halin sa ulo hasta sa dapadapa wala gid sang parte nga maayo, puro na lang pilas, lagob kag hubag. Wala ini nahugasan, ukon nabugkusan, ukon nabulong.

⁷ Nangin mamingaw ang inyo nga nasyon; ang inyo mga banwa nagkalasunog. Samtang nagatulo-k kamo, ginapanguha sang taga-iban nga lugar ang mga bunga sang mga tanom sa inyo mga uma. Ginalaglag nila ang inyo duta hasta nga indi na ini mapuslan.

⁸ Wala sing may nabilin kundi ang Zion.* Pareho siya sa palasilungan sa talamnan sang ubas ukon sang payag-payag sa talamnan sang pipino *nga amo lang ang nagatindog*. Pareho man siya sang siyudad nga ginapalibutan *sang mga kaaway*.

⁹ Kon ang GINOO nga Makagagahom wala sing may ginbilin sa aton nga buhi, pareho na kuntani kita sa Sodom kag Gomora.

¹⁰ Kamo nga mga manugdumala kag mga katawhan sang *Jerusalem, nga pareho sa mga taga-Sodom kag Gomora*, pamatii ninyo ang mensahi ukon kasuguan sang GINOO nga aton Dios.

¹¹ Nagasiling siya, “Baliwala sa akon ang madamo ninyo nga mga halad. Natak-an na ako sang inyo mga halad nga ginasunog— ang mga karnero kag ang tambok sang mga sapat nga inyo ginpatambok. Wala ako nalipay sa dugo sang mga turo nga baka, mga karnero, kag mga kanding.

¹² Sin-o bala ang nagsugo sa inyo nga dal-on ninyo ini *tanan* kon magsimba kamo sa akon? Sin-o bala ang nagsugo sa inyo nga maglapak sa akon templo?

* **1:8** *Zion*: sa Hebreo, *anak nga babayi sang Zion*. Ang Zion amo man ang Jerusalem.

¹³ Mag-untat na kamo sa pagdala sang mga halad nga wala sing pulos. Ginakangil-aran ko ang inyo insenso. Indi ko na maagwanta ang inyo mga pagtilipon kon Piesta sang Pag-umpisa sang Bulan kag kon Adlaw nga Inugpahuway, kay bisan nagatipon kamo nagahimo kamo sang kalainan.

¹⁴ Ginakaugtan ko ang inyo mga Piesta sang Pag-umpisa sang Bulan kag iban pa ninyo nga natalana nga mga piesta. Nangin pabug-at ini sa akon; indi ko ini maagwanta.

¹⁵ “Kon magpangamuyo kamo indi ako magsapak sa inyo. Indi ako mamati bisan makapila pa kamo magpangamuyo, tungod kay madamo kamo sang ginpamatay nga tawo.

¹⁶ Magpakatinlo kamo! Mag-untat na kamo sa paghimo sang malain sa akon atubangan.

¹⁷ Magtuon kamo sa paghimo sang maayo, kag paluntara ninyo ang hustisya. Sabdunga ninyo ang mga nagapangdaogdaog,[†] kag depensahi ninyo ang kinamatarong sang mga ilo kag mga balo nga babayi.”

¹⁸ Nagasiling pa ang GINOO, “Dali kamo, husayon ta ini. Bisan ano kahigko sang inyo mga sala, limpyuhan ko ina para mangin matinlo kamo.

¹⁹ Kon magtuman lang kamo sa akon, pakamaayuhon ko gid kamo.[‡]

²⁰ Pero kon magsupak kamo kag magrebelde, sigurado gid nga magkalamatay kamo. Kay *ako*,

[†] **1:17** *Sabdunga ninyo ang mga nagapangdaogdaog: ukon, Buligi ninyo ang mga ginadaogdaog.* [‡] **1:19** *pakamaayuhon ko gid kamo: ukon, makakaon kamo sang pinakamaayo nga mga produkto sang duta.*

ang GINOO, ang nagasiling sini.”

Ang Makasasala nga Siyudad

²¹ Tan-awa bala ninyo ang siyudad sang *Jerusalem*. *Sadto anay* matutom, *pero subong* pareho na sa babayi nga nagabaligya sang iya lawas. *Sang una* matarong nga mga tawo ang nagaestar dira, *pero subong* mga manugpatay.

²² *Jerusalem*, *sang una malahalón* ka pareho sa pilak, *pero subong* wala na sing pulos. *Sadto anay* pareho ka sang *puro nga* bino, *pero subong* nasimbugan na sang tubig.

²³ Ang imo mga pangulo mga rebelde kag kau-pod sang mga makawat. Gusto nila permi nga may lagay, kag nagapangayo sila sang mga regalo. Wala nila ginadepensahan ang kinamatarong sang mga ilo kag wala nila ginapamatian ang reklamo sang mga balo nga babayi.

²⁴ Gani nagasiling ang Ginoo, ang Makagagahom nga GINOO sang Israel: “Magabalos ako sa inyo nga *mga taga-Jerusalem*, nga akon mga kaaway, para indi na ako matublag sa inyo ginahimo.

²⁵ Silutan ko kamo para malimpyuhan kamo, pareho sa pilak nga ginapapuraw sa kalayo.

²⁶ Hatagan ko kamo liwat sang mga pangulo kag mga manuglaygay nga pareho sang una. Kag sa ulihi ang inyo siyudad pagatawgon nga siyudad sang mga matarong kag matutom nga mga tawo.”

²⁷ Paagi sa matarong nga paghukom *sang Dios*, luwason *niya* ang *Jerusalem*§ kag ang mga pumulu-yo sini nga nagahinulsol.

§ 1:27 *Jerusalem*: sa Hebreo, *Zion*

²⁸ Pero pagalaglagon niya ang mga malinapason kag mga makasasala, nga nagasikway sa GINOO.

²⁹ Mahuy-an kamo *nga mga taga-Jerusalem* tungod sa inyo pagsimba sa mga kahoy nga terebinto kag sa mga pinili ninyo nga mga katamnan.

³⁰ Mangin pareho kamo sa kahoy nga terebinto nga nagakalaya, kag sa katamnan nga wala mabunyagi.

³¹ Ang mga gamhanan sa inyo mangin pareho sa mamala nga kahoy nga madali lang masunog, kag ang ila *malain nga* mga binuhatan mangin pareho sa igrab nga amo ang magasunog sa ila, kag wala sing may makapauntat sina nga kalayo.

2

Kalinong sa Kalibutan

(Mic. 4:1-3)

¹ Amo ini ang ginpahayag *sang Dios* kay Isaias nga anak ni Amoz parte sa Juda kag Jerusalem:

² Sa palaabuton nga mga inadlaw, ang bukid nga ginatindugan sang templo sang GINOO mangin pinakaimportante sa tanan nga bukid. Kag magadagsa sa sini nga bukid ang madamo nga tawo nga halin sa tanan nga nasyon.

³ Magasiling sila, “Dali, matakad kita sa bukid sang GINOO, didto sa templo sang Dios ni Jacob. Kay tudluan niya kita sang iya mga pamaagi para tumanon ta ini.” Gani magapulì ang mga tawo halin sa Zion, ang *siyudad sang Jerusalem*, nga dala ang kasuguan ukon mensahi sang GINOO.

⁴ Kag *paagi sa iya nga kasuguan*, husayon niya ang mga pagbinais-bais sang madamo nga

nasyon. Gani indi na mag-ilinaway ang mga nasyon, kag indi na man sila maghanas sang mga tawo sa pagpakig-away. Himuon na lang nila nga tagad ang ila mga espada, kag himuon na lang nila nga mga inughagbas ang ila mga bangkaw.

⁵ Dali, kamo nga mga kaliwat ni Jacob, magkabuhi kita sa kamatuoran* nga ginahatag sang GINOO sa aton.

Ang Adlaw nga Magasilot ang Dios

⁶ Matuod nga ginsikway mo, *GINOO*, ang imo katawhan, ang mga kaliwat ni Jacob, kay nagapati sila sa mga *pagtuluohan* nga halin sa east kag sa mga manugpakot pareho sang mga Filistinhon. Nagasunod sila sa mga pagginawi sang mga tagaiban nga lugar.

⁷ Madamo gid ang ila duta sang pilak kag bulawan, kag wala nagakaubos ang ila manggad. Madamo gid ang ila mga kabayo, kag wala nagakaubos ang ila mga karwahe.

⁸ Madamo sila sang mga dios-dios. Nagasimba sila sa sini nga mga butang nga ginhimo lang nila.

⁹ Gani paubuson mo ang tagsa-tagsa sa ila kag pakahuy-an. Indi sila pagpatawara, *GINOO!*

¹⁰ *Mga Israelinhon*, magpalagyo kamo pakadto sa mga kuweba ukon sa mga buho para magpanago sa kaakig sang GINOO kag sa iya puwerte nga gahom.

¹¹ Magaabot ang adlaw nga ang GINOO lang gid ang pagadayawon. Paubuson niya ang mga bugalon kag matinaas-taason.

* **2:5 kamatuoran:** sa literal, *kasanag*

¹² Kay may adlaw nga gintalana ang GINOO nga Makagagahom sa pagpaubos sa tanan nga bugalon, matinaas-taason, kag nagakabig sang ila kaugalingon nga gamhanan.

¹³ Tapson niya ang tanan nga mataas nga kahoy nga sedro sang Lebanon, kag ang tanan nga kahoy nga terebinto sang Bashan.

¹⁴ Tapanon niya ang tanan nga mataas nga mga bukid,

¹⁵ kag rumpagon niya ang tanan nga mataas nga mga tore kag mga pader.

¹⁶ Lunuron niya ang tanan nga barko sang Tarshish kag ang matahom nga mga sakayan.

¹⁷ Sa sina nga adlaw, ang GINOO lang gid ang pagadayawon. Paubuson niya ang mga bugalon kag mga matinaas-taason.

¹⁸ Kag madula sing bug-os ang mga dios-dios.

¹⁹ Magapalagyo ang mga tawo pakadto sa mga kuweba sa banglid kag sa mga buho sa duta para magpanago sa kaakig sang GINOO kag sa iya puwerte nga gahom kon uyugon na niya ang kalibutan.

²⁰ Sa sina nga adlaw, ipanghaboy nila sa mga ilaga kag sa mga kabog ang mga dios-dios nga pilak kag bulawan nga ila ginhimo para simbahon.

²¹ Magapalagyo sila pakadto sa mga kuweba sa banglid kag sa dalagko nga mga bato para magpanago sa kaakig sang GINOO kag sa iya gahom kon uyugon na niya ang kalibutan.

²² Indi kamo magsalig sa tawo nga mapatay man lang. Ano gid bala ang iya mabulig?

Ang Silot sa Jerusalem kag Juda

¹ Pamati! Kuhaon sang GINOO, ang Makagagahom nga GINOO, ang tanan nga ginasaligan sang mga tawo sa Jerusalem kag Juda: ang ila kalan-on kag tubig,

² ang ila bantog nga mga tawo, mga soldado, mga manughukom, mga propeta, mga manugpakot, mga manugdumala,

³ mga pangulo sang ila mga soldado, mga dungganon nga mga tawo, mga manuglaygay, kag ang ila eksperto nga mga madyikero* kag mga babaylan.

⁴ Pagamhan sila sang GINOO† sa mga pamatanon.

⁵ Daog-daugon sang tagsa ka tawo ang iya isigkatawo. Ang mga bata magabato sa mga tigulang kag ang mga kubos sa mga dungganon.

⁶⁻⁷ Sa sina nga tion kadtuan sang isa ka tawo ang iya paryente kag silingon, “Tungod nga maayo pa man ang bayo mo, ikaw na lang ang magpangulo sa amon sa sining tion nga guba ang aton lugar.” Pero magasabat siya, “Indi ko kamo mabuligan. Wala man gani sing kalan-on ukon bayo ang akon panimalay, gani indi ninyo ako paghimua nga pangulo.”

⁸ Sigurado nga malaglag ang Jerusalem kag ang Juda, tungod kay ang ila mga ginahimo kag ginahambal kontra sa GINOO. Nagarebelde sila sa gamhanan nga presensya sang GINOO.

⁹ Ang ila hitsura nagasaksi kontra sa ila. Nagapakasala sila sing hayag pareho sang ginhimo

* **3:3** *madyikero*: ukon, panday † **3:4** *Pagamhan sila sang GINOO*: sa Hebreo, *Pagamhan ko sila*

sang taga-Sodom. Wala nila ini ginatago. Kaluluoy sila! Sila mismo ang nagdala sang kalaglagan sa ila kaugalingon.

¹⁰ Hambali ninyo ang mga matarong nga masuwerte sila, kay anihon nila ang bunga sang ila *maayo nga* mga binuhatan.

¹¹ *Pero* kaluluoy ang mga malain, kay magaabot sa ila ang kahalitan. Balusan sila sa ila mga ginhimo.

¹² Ginadaogdaog sang mga pamatan-on ang akon kasimanwa. Ginagamhan sila sang mga babayi. Mga kasimanwa ko, ginapatalang kamo sang inyo mga pangulo. Ginatuytuyan nila kamo sa indi husto nga dalan.

¹³ Handa na ang GINOO nga maghukom sa iya katawhan.‡

¹⁴ Hukman niya ang mga manugdumala kag mga pangulo sang iya katawhan. *Amo ini ang iya akusasyon sa ila*, “Gin-guba ninyo ang akon talamnan sang ubas *nga amo ang akon katawhan*. Ang inyo mga balay puno sang mga butang nga ginpanguha ninyo sa mga imol.

¹⁵ Ngaa ginapabudlayan ninyo ang akon katawhan kag ginadaogdaog ang mga imol?” Amo ini ang ginsiling sang Ginoong DIOS nga Makagagahom.

¹⁶ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Bugalon ang mga babayi sa Jerusalem.§ Daw si sin-o sila kon maglakat, kag ginapakalas pa nila ang mga alahas sa ila tiil. Kag kon magtulok sila dala pangilay.

‡ **3:13** *iya katawhan*: Amo ini sa Septuagint kag sa Syriac; pero sa Hebreo, *mga katawhan* § **3:16** *Jerusalem*: sa Hebreo, *Zion*

¹⁷ Gani hatagan ko sila sang katol sa ulo, kag makalbo sila.”

¹⁸ Sa sina nga tion, kuhaon sang Ginoo ang ila mga alahas sa ila tiil, ulo, kag liog.

¹⁹ *Kuhaon man sa ila ang ila* mga aritos, pulseras, bandana,

²⁰ turban, alahas sa butkon, wagkos, pahamot, kag anting-anting.

²¹ *Kuhaon pa gid ang ila* mga singsing sa tudlo kag sa ilong,

²² ang ila malahalon nga mga bayo, ang ila kapa, pangtabon nga panapton, kahita,

²³ espiho, bayo nga linen, turban, kag belo.

²⁴ Sa baylo nga mahamot sila, magabaho sila. Lubid ang ila ipaha, kag kalbuhon ang matahom nila nga buhok. Ang malahalon nila nga bayo ilisan sang sako, kag madula ang ila katahom.

²⁵ Magakalamatay sa inaway ang mga lalaki sang Jerusalem bisan pa ang maisog nila nga mga soldado.

²⁶ May pagpangasubo kag paghinibi sa mga puwertahan sang siyudad. Kag ang siyudad mismo mangin pareho sa isa ka babayi nga nagalumpiga sa duta, nga nadula ang tanan niya nga pagkabutang.

4

¹ Sa sina nga tion, pito ka babayi ang magag-away sa isa ka lalaki kag magasiling sila, “Kami na ang bahala sa amon pagkaon kag bayo, asawaha lang kami para indi kami mahuy-an nga wala kami sing bana.”

Pakamaayuhon Liwat ang Jerusalem

² Magaabot ang adlaw nga pabuganaon kag patahumon sang GINOO ang mga tanom* sa Israel, kag ang mga patubas sang duta mangin dungog kag kalipay sang mga nagkalabilin nga mga tawo sa Israel.

³ Pagatawgon nga balaan ang mga tawo nga nagkalabilin nga buhi sa Zion, ang *siyudad sang* Jerusalem.

⁴ Limpyuhan sang Ginoo ang mahigko nga buhat sang mga babayi sa Jerusalem kag ang pagpamatay didto. Himuon niya ini paagi sa iya nagadabdad nga silot.

⁵ Dayon magatuga ang GINOO sang panganod nga magahandong sa Jerusalem† kag sa mga nagatipon didto. Kag magatuga man siya sang nagadabadaba nga kalayo nga magapasanag kon gab-i. Magatabon ini sila sa Jerusalem pareho sa isa ka malapad nga tolda.

⁶ Kag pareho ini sa payag-payag nga magahatag sang handong sa init sang adlaw kag palasilungan kon may bagyo kag ulan.

5

Ang Kanta Parte sa Talamnan sang Ubas

¹ Magakanta ako para sa akon hinigugma, parte sa iya talamnan sang ubas:

May talamnan sang ubas ang akon hinigugma
sa bukid nga ang duta maayo.

² Gin-arado niya ini kag ginkuhaan sang mga bato,
kag gintamnan sang maayo gid nga mga ubas.

* **4:2** *mga tanom*: sa literal, *sanga* † **4:5** *Jerusalem*: sa Hebreo, *Bukid sang Zion*

Nagpatindog siya sang isa ka balantayan sa tunga
sang sini nga talamnan
kag nagpabuho sa bato para pulugaan sang
ubas.

Nagpaabot siya nga magbunga ini sing matam-is,
pero nagbunga ini sing maaslom.

³ *Amo ini ang ginsiling sang tag-iya sang talamnan
sang ubas:*

“Kamo nga mga pumuluyo sang Jerusalem kag
Juda,
husgari ninyo ako kag ang akon talamnan.

⁴ Ano pa bala ang nalimtan ko nga himuon sa akon
talamnan? Nagpaabot ako nga magbunga
ini sing matam-is, pero nagbunga ini sing
maaslom.

⁵ Karon sugiran ko kamo kon ano ang akon
himuon sa akon talamnan.
Kuhaon ko ang mga tanom sa palibot sini nga
nagaserbi nga kudal
kag panggub-on ang mga pulopader sini
para halbon ini sang mga sapat kag
tasakon.

⁶ Pabay-an ko na lang ini nga talamnan.
Indi ko ini pagpang-utdan sang mga sanga
ukon kultibahon.
Tubuan na lang ini sang mga hilamon kag
tunukon nga mga kahoy-kahoy.

Kag manduan ko ang mga panganod
nga indi ini pag-ulanang.”

⁷ Ang talamnan sang ubas sang GINOO nga Maka-
gagahom nga iya gin-atipan
kag kalipay niya amo ang katawhan sang Is-
rael kag sang Juda.

Nagpaabot siya nga paluntaron nila ang hustisya,
pero sa baylo, nagpamatay sila.

Nagpaabot siya nga himuon nila ang matarong,
pero sa baylo, nagpamigos sila.

Ang Kalautan nga Ginhimo sang mga Tawo

⁸ Kaluluoy kamo nga nagapadamo sang balay kag nagapalapad sang inyo duta hasta nga wala na sing lugar ang iban kag kamo na lang ang nabilin nga nagaestar sa *sini* nga duta.

⁹ Nabatian ko nga nagsiling ang GINOO nga Mak-agagahom, “Inang dalagko kag matahom nga mga balay indi na pag-estaran.

¹⁰ Ang duha ka hektarya nga talamnan sang ubas magapatubas lang sang mga anom ka galon nga bino. Kag ang napulo ka gantang nga binhi magapatubas lang sang isa ka gantang.”

¹¹ Kaluluoy kamo nga aga pa nga nagabangon para magsugod sa pag-inom, kag hasta sa gab-i ang inyo pagpahubog.

¹² Sa inyo mga punsyon may mga banda kamo kag bino. Pero wala ninyo ginasapak ang mga ginahimo sang GINOO.

¹³ Gani kamo nga akon katawhan pagabihagon tungod nga wala kamo nakaintiendi sa akon mga ginahimo. Magakalamatay kamo kag ang inyo mga pangulo tungod sa kagutom kag kauhaw.

¹⁴ Nagaabri na sing dako ang lulubngan. Naga-paabot na ini nga isulod ang dungganon nga mga tawo sang Jerusalem pati ang mga pumuluyo sini nga nagahinugyaw kag nagakinalipay.

¹⁵ Gani paubuson ang tanan nga tawo, labi na ang mga bugalon.

¹⁶ Pero ang GINOO ya nga Makagagahom pagadayawon sa iya nga paghukom. Paagi sa iya matarong nga paghukom, ginapakita niya nga balaan siya nga Dios.

¹⁷ Ang naguba nga mga siyudad, sa diin nag-estar ang mga manggaranon, mangin palahalban* sang mga karnero.

¹⁸ Kaluluoy kamo nga mga nagahimo sang sala kag kalautan paagi sa pagbinutig.

¹⁹ Nagayaguta pa kamo, “Dali-dalion sang Balaan nga Dios sang Israel ang iya pagsilot suno sa iya ginsiling nga iya himuon, para makita namon. Matabo na kuntani ang iya plano para mahibaluan namon ini.”

²⁰ Kaluluoy kamo nga mga nagakabig sang malain nga maayo kag sang maayo nga malain. Ang kadulom ginatawag ninyo nga kasanag kag ang kasanag ginatawag ninyo nga kadulom. Ang mapait ginahimo ninyo nga matam-is kag ang matam-is ginahimo ninyo nga mapait.

²¹ Kaluluoy kamo nga mga nagahunahuna nga maalam kamo kag mautak.

²² Kaluluoy kamo nga puwerte paimnon sang bino, kag sagad magtimpla sang mga ilimnon.

²³ Ginahilway ninyo ang mga may sala tungod sa lagay, pero wala ninyo ginahatagan sing hustiya ang mga wala sing sala.

²⁴ Gani pareho sang dagami kag laya nga hila-mon nga madali lang maduktan kag maupos sang

* **5:17** *palahalban*: sa iban nga Bisaya, *pahalalban*

kalayo, *malaglag kamo gilayon*. Mangin pareho kamo sa tanom nga ang iya mga gamot nadunot kag ang iya mga bulak ginpalid nga daw sa yab-ok, tungod kay ginsikway ninyo ang Kasuguan sang GINOO nga Makagagahom, ang Balaan nga Dios sang Israel.

²⁵ Gani tungod sa puwerte nga kaakig sang GINOO sa inyo nga iya katawhan, silutan niya kamo. Magkalatay-og ang mga bukid kag maglalapta sa karsada ang inyo mga bangkay pareho sa mga basura. Pero ang kaakig sang GINOO indi pa gid mag-untat. Handa pa gihapon siya sa pagsilot sa inyo.

²⁶ Sinyasan niya ang mga nasyon sa malayo; magapanihol siya sa *pagtawag* sa mga nagaestar sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan, kag sa gilayon magaabot sila sa *pagsalakay sa inyo*.

²⁷ Wala sing isa sa ila nga kapuyon ukon makadusmo, kag wala sing isa nga tuyuhon ukon magtulog. Wala sing paha nga mahukas sa ila, ukon higot sang sandalyas nga mabugto.

²⁸ Taliwis ang ila mga baslay[†] kag preparado ang ila mga pana. Ang kuko sang ila mga kabayo pareho sa matig-a gid nga bato, kag ang pagtiyog sang rueda sang ila mga karwahe pareho sa buhawi.

²⁹ Sa ila nga *pagsalakay* nagasinggit sila pareho sa nagangurob nga leon. Ang ila mabiktima ginadala nila palayo kag wala sing may makaluwas sini sa ila.

³⁰ Sa tion nga magsalakay sila sa Israel magasinggit sila nga daw sa huganas sang dagat. Kag

[†] **5:28** *baslay*: sa English, *arrow*

kon magtan-aw ang tawo sa duta *sang Israel*, ang makita niya amo ang kadulom kag kalisod. Ang kasanag magadulom kay tabunan sang madamol nga mga panganod.

6

Ang Pagtawag kay Isaias

¹ Sang tuig nga napatay si Haring Uzia, nakita ko ang Ginoo nga nagapungko sa mataas gid nga trono. Ang iya malaba nga bayo naglikop sa templo.

² May mga langitnon nga tinuga* sa iya uluhan. Ang kada isa sini may anom ka pakpak: ang duha ka pakpak nagatabon sa ila guya, ang duha nagatabon sa ila mga tiil, kag ang duha pa ginagamit nila sa paglupad.

³ Nagasiling sila sa isa kag isa:
“Balaan, balaan, balaan ang GINOO nga Makagagahom!
Ang iya gamhanan nga presensya nagalikop sa bilog nga kalibutan.”

⁴ Sa ila nga tingog, nag-uyog ang mga pundasyon sang templo kag napuno sang aso ang templo.

⁵ Nagsiling ako, “Kaluluoy ako! Sigurado gid nga laglagon ako, tungod kay malain ang akon ginapanghambal kag nagapuyo ako kaupod sa mga tawo nga malain man ang ila ginapanghambal. Kag karon, nakita ko gid ang Hari, ang GINOO nga Makagagahom.”

* **6:2** mga langitnon nga tinuga: sa Hebreo, *serafim*

⁶ Dayon ang isa sa mga langitnon nga tinuga naglupad pakadto sa akon nga nagadala sang baga nga ginkimpit niya sa halaran.

⁷ Ginpatandog niya ang baga sa akon baba kag nagsiling, “Gintandog sini ang imo bibig, kag wala ka na sing sala kay ginpatawad ka na.”

⁸ Dayon nabatian ko ang tingog sang Ginoo nga nagasiling, “Sin-o bala ang akon ipadala? Sin-o bala ang malakat para sa amon?” Nagsabat ako, “Ari ako! Ako ang ipadala.”

⁹ Nagsiling siya, “Lakat kag hambali ang katawhan sang Israel, ‘Sige lang kamo pamati, pero indi kamo makaintiendi. Sige lang kamo tulok, pero indi kamo makakita.’”

¹⁰ *Dayon nagsiling pa gid siya*, “Patig-aha ang tagipusuon sang sini nga mga tawo. Pabungula sila kag bulaga, kay basi makakita sila kag makabati, kag makaintiendi sila kag magbalik sa akon, kag mag-ayo sila.”

¹¹ Nagpamangkot ako, “Ano kadugay, Ginoo?” Nagsabat siya, “Hasta magkalaguba ang mga banwa *sang Israel* kag wala na sing tawo. Hasta wala na sing may mag-estar sa mga balay, kag ang duta malaglag sing bug-os.

¹² Hasta nga palayason ko ang mga Israelinhon kag ang ila duta daw pinabay-an na.

¹³ Bisan mabilin pa ang ikanapulo nga parte sang mga Israelinhon sa duta sang Israel, laglagon gihapon sila. Pero may ginpili ako sa ila nga mabilin. Pareho sila sa tuod sang kahoy nga terebinto nga gintapas.”

7

Ang Mensahi para kay Haring Ahaz

¹ Sang si Ahaz nga anak ni Jotam kag apo ni Uzia ang hari sang Juda, ginsalakay ang Jerusalem. Ang nagsalakay amo si Haring Rezin sang Aram* kag si Haring Peka sang Israel, nga anak ni Remalia. Pero wala nila maagaw ang Jerusalem.

² Sang nabalitaan sang hari sang Juda† nga nagisa ang Aram kag ang Israel,‡ nagkurog siya kag ang iya mga tawo sa kahadlok. Nagkulurog sila pareho sa mga kahoy nga ginauyog sang hangin.

³ Nagsiling ang GINOO kay Isaias, “Upda ang imo anak nga si Shear Jashub§ kag sugataa ninyo si Ahaz sa may punta sang ililigan sang ibabaw nga punong, didto dampi sa dalan pakadto sa lugar nga ginapanglabhan.

⁴ Amo ini ang isiling mo sa iya: ‘Maghanda ka! Magkalma ka lang kag indi magkahadlok. Indi ka magpakulba tungod lang sa puwerte nga kaakig ni *Haring* Rezin sang Aram kag ni *Haring Peka* nga anak ni Remalia. Ini sila pareho lang sa duha ka tuod sang kahoy nga nagaaso pero wala sing kalayo.

⁵ Nagplano sila sa paglaglag sa imo. Nagsiling sila,

⁶ “Salakayon ta ang Juda kag pierdihon. Pamar-tidahon ta ang kadutaan sini kag himuon dayon naton nga hari didto ang anak ni Tabeel.”

* **7:1** Aram: ukon, Syria † **7:2** hari sang Juda: sa literal, pan-imalay ni David ‡ **7:2** Israel: sa Hebreo, Efraim. Isa ka tawag sa ginharian sang Israel. § **7:3** Shear Jashub: buot silingon sa Hebreo, ang nagkalabilin magabalik

7 “Pero nagsiling ang Ginoong DIOS: Indi gid ini matabo.

8-9 Kay ang Damascus amo lang ang kapital sang Aram, kag si Rezin nagahari lang sa Damascus. Kag ang Samaria amo lang ang kapital sang Israel, kag si Peka nga anak ni Remalia nagahari* lang sa Samaria. Malaglag ang Israel sa sulod sang 65 ka tuig, gani indi na ini matawag nga isa ka nasyon. Kon indi mabakod ang inyo pagtuo malaglag gid kamo.”

10 Karon, nagsiling liwat ang GINOO kay Ahaz,

11 “Magpangayo ka sang tanda sa akon, ang GINOO nga imo Dios, *sa pagpamatuod nga tumanon ko ang akon promisa*. Bisan pa maghalin man ini sa idalom, didto sa lugar sang mga patay, ukon sa ibabaw, didto sa langit.”

12 Nagsabat si Ahaz, “Indi ako magpangayo sang tanda. Indi ko pagtilawan ang GINOO.”

13 Nagsiling si Isaias, “Pamati kamo, kaliwat ni David! Indi pa bala tuman ang pagpaugtas ninyo sa mga tawo? Kag karon ang akon Dios naman ang inyo ginapaugtas!

14 Gani ang Ginoo mismo ang maghatag sa inyo sang tanda. Kag amo ini ang tanda: Magabusong ang isa ka bataon nga babayi† kag magabata sing lalaki. Kag pagatawgon niya ang bata nga ‘Emmanuel.’‡

15 Sa tion nga matubuan na sing buot ang bata, magakaon siya sing keso§ kag honey.

* 7:8-9 kapital...nagahari: sa literal, ulo...ulo † 7:14 bataon nga babayi: sa Septuagint, birhen ‡ 7:14 Emmanuel: buot silingon, ang Dios kaupod naton § 7:15 keso: o, yogurt

¹⁶ Pero antes siya matubuan sang buot, ang duta sang duha ka hari nga ginakahadlukan mo, *Ahaz*, malaglag kag pabay-an na lang.

¹⁷ *Sa ulihi*, ikaw kag ang imo katawhan, pati ang imo harianon nga pamilya, ipasalakay sang GINOO sa hari sang Assyria. Kag maagyan ninyo ang kalisod nga wala pa ninyo maagyan halin sang nagseparar ang Israel sa Juda.

¹⁸ “Sa sina nga tion, magapanihol ang GINOOSA *pagtawag* sa mga taga-Egypt kag taga-Assyria. Kag magaabot ang mga taga-Egypt nga daw sa mga langaw halin sa malayo nga mga suba sang Egypt, kag magaabot man ang mga taga-Assyria nga daw sa mga putyukan.

¹⁹ Magaabot ini sila kag magaestar sa bisan diin: sa madalom nga mga ililigan sang tubig, sa mga buho sang dalagko nga mga bato, sa tunukon nga mga kahoy-kahoy, kag sa mga palahalban.

²⁰ “Sa sina nga tion, gamiton sang Ginoo ang hari sang Assyria sa paglaglag sing bug-os sa inyo duta. Pareho siya sa barbero nga halin sa tabok sang Suba *sang Euphrates* nga ginsuhulan sa pagkiskis sang inyo buhok, balahibo, kag pati sang inyo mga burangos.

²¹ “Sa sina nga tion, ang masagod sang mga tawo tig-isa lang ka bataon nga babayi nga baka kag duha ka kanding,

²² nga amo *lang* ang ila kuhaan sang ila gatas. Gatas kag honey ang mangin pagkaon sang tanan nga mabilin sa Juda.

²³ Sa sina man nga tion, ang talamnan sang ubas nga may 1,000 ka puno nga nagabili sing 1,000

ka pilak mapuno sang tunukon nga mga kahoy-kahoy kag mangin masiot na.

²⁴ Magapangayam ang mga tawo didto dala ang ila mga pana kag bangkaw, tungod kay masiot na ini kag puno sang tunukon nga mga kahoy-kahoy.

²⁵ Wala na sing may magkadto sa mga bukid didto nga sang una anay ginatamnan, tungod sa kahadlok nga masiot na ini kag puno sang tunukon nga mga kahoy-kahoy. Mangin palahalban na lang ini sang mga baka, karnero kag kanding.”

8

Natawo ang Isa ka Bata nga Lalaki ni Isaias

¹ Nagsiling ang GINOO sa akon, “Magkuha ka sang isa ka malapad nga sululatan, kag isulat ini nga mga pulong nga mabasahan: ‘Maher Shalal Hash Baz.’* ”

² Dayon nagkuha ako sang duha ka masaligan nga saksi nga magtestigo nga ginsulat ko ini. Sila amo si Uria nga pari kag si Zacarias nga anak ni Jeberekia.”

³ Karon, naghulid ako sa *akon asawa nga propeta*, kag nagbusong siya kag nagbata sing lalaki. Nagsiling ang GINOO sa akon, “Ngalani ang bata nga Maher Shalal Hash Baz.

⁴ Antes makahibalo ang bata magtawag ‘tatay’ ukon ‘nanay,’ ang manggad sang Damascus kag ang mga ginpang-agaw sang Samaria pagakuhaon sang hari sang Assyria.”

* **8:1** *Maher Shalal Hash Baz*: buot silingon, *abtik-kuha*, *dasig-agaw*. Amo man sa bersikulo 3.

⁵ Nagsiling pa gid liwat ang GINOO sa akon,

⁶ “Tungod kay ginsikway sang sini nga katawhan ang tubig sang Shiloa nga nagailig sing mahinay,[†] kag nagakalipay sila sa *pagpakigdampig* kay Haring Rezin kag kay Haring Peka,

⁷ ipasalakay ko sila sa hari sang Assyria kag sa iya mga soldado nga pareho sa baha sang Suba sang *Euphrates* nga nagapalanglapaw sa iya mga pangpang.

⁸ Magahagunos sila sa Juda pareho sa baha nga ang tubig nagataas hasta sa liog kag nagatabon sa bilog nga duta.”

Pero sa gihapon ang Dios kaupod namon!‡

⁹ Kamo nga mga nasyon, bisan magtipon man kamo, maglalapta gihapon kamo. Pamati kamo nga ara sa mga malayo! Bisan maghanda pa kamo sa pagpakig-away, mapierdi gihapon kamo.

¹⁰ Kon ano man ang inyo ginaplano kontra sa amon, indi ini mangin madinalag-on, tungod kay ang Dios kaupod namon.§

Panawagan sa Pagsalig sa Dios

¹¹ Ginpaandaman gid ako sang GINOO nga indi ako magsunod sa pagginawi sang akon mga kasi-manwa. Nagsiling *pa gid* siya,

[†] **8:6** *ang tubig sang Shiloa nga nagailig sing mahinay*: Siguro ang buot silingon sini amo ang proteksyon sang Dios. [‡] **8:8** *ang Dios kaupod namon*: sa Hebreo, *Emmanuel* **§ 8:10** *ang Dios kaupod namon*: Tan-awa ang footnote sa bersikulo 8.

12 “Indi pagpatihi ang ginasiling nila nga mga traidor kamo.* Indi kamo magkahadlok sa ila ginakahadlukan, kag indi kamo magpakulba.

13 Ako, ang GINOO nga Makagagahom, dapat kilalahon ninyo nga balaan. Ako ang dapat ninyo kahadlukan.

14 Ako ang inyo mangin dalangpan. Pero para sa Israel kag Juda, pareho ako sa bato nga nagapasandad kag nagapadasma sa ila, kag para sa katawhan sang Jerusalem, pareho ako sa siod.

15 Madamo sa ila ang masandad, matumba, kag malaglag. Masiiod sila kag madakpan.”

16 Kamo nga akon mga sumulunod, tipigi ninyo ang *akon* mga pagpanudlo.

17 Magalaom ako sa GINOO bisan pa nga nagtalikod siya sa mga kaliwat ni Jacob. Magasalig gid ako sa iya.

18 Ari ako kag ang mga anak nga ginhatag sang GINOO sa akon. Mga tanda kami para sa Israel† halin sa GINOO nga Makagagahom nga nagaestar sa Bukid sang Zion.

19 Kon may magsiling sa inyo nga magpangayo kamo sang mensahi halin sa mga patay paagi sa mga babaylan kag espiritista, indi ninyo paghimuon. Magpamangkot kamo sa inyo Dios. Ina sila nagakutib-kutib lang sang ila baba. Kag ngaa mamangkot kamo sa mga patay para sa mga buhi?

* **8:12** *Indi pagpatihi ang ginasiling nila nga mga traidor kamo tungod nga indi kamo gusto nga magpakigdampig ang Juda sa Assyria.* † **8:18** *Mga tanda kami para sa Israel:* Ang buot silingon, may kahulugan ang ila mga ngalan para sa Israel.

²⁰ Dapat ang kasuguan kag pagpanudlo sang GINOO amo ang inyo pamtian. Kon may mga tawo nga maghambal sang mga butang nga kontra sa mga ginatudlo sang GINOO, ina nga mga tawo wala nasanagan ang ila hunahuna.

²¹ Magalakat sila nga ginabudlayan kag gutom. Kag tungod sa ila kagutom, mangakig sila kag pakamalauton nila ang ila hari kag ang ila Dios. Magtangla man sila sa langit

²² ukon magtan-aw sa duta, wala sila sing may makita kundi kalisod kag kadulom. Kag didto sila dal-on sa makahaladlok nga kadulom.

9

Ang Palaabuton nga Hari

¹ Pero magaabot ang tion nga madula na ang kadulom sa *sina nga duta nga* ara sa kalisod. Sang una ginpakahuy-an sang GINOO ang duta sang Zebulun kag Naftali, pero sa ulihi padunggan niya ini nga mga lugar nga alagyan pakadto sa dagat* kag ara sa tabok sang *Suba sang* Jordan. *Ini nga mga lugar sakop sang* Galilea nga ginaestaran sang mga indi Judio.

² Ang mga tawo dira nga nadulman makakita sang puwerte nga kasanag. Ang mga nadulman nga ginahadlukan nga mapatay masanagan.

³ *GINOO*, hatagan mo sila sing dako gid nga kalipay. Magakalipay sila sa imo presensya pareho sa mga tawo nga nagakalipay kon tig-alani ukon pareho sa mga tawo nga nagakalipay sa ila nga

* **9:1** *alagyan pakadto sa dagat: ukon, malapit sa dagat*

pagpartida sang mga pagkabutang nga naagaw nila sa inaway.

⁴ Kay hilwayon mo sila sa mga nagadaogdaog sa ila. Pareho sila sa sapat nga balion mo ang gota nga iya ginapas-an kag ang baston nga ginahanot sa iya. Ang imo himuon sa ila pareho sa imo ginhimo sadto anay sang napierdi ang mga taga-Midian.[†]

⁵ *Magakalipay man sila kay mauntat na ang pag-ilinaway.* Pagasunugon ang mga uniporme sang mga soldado nga nabulit sang dugo, pati na ang ila mga botas.

⁶ Matawo ang isa ka bata nga lalaki kag magahari siya sa amon. Pagatawgon siya, “Makatilingala nga Manuglaygay,[‡] Makagagahom nga Dios, Wala sing Katapusan nga Amay, kag Pangulo sang Kalinong!”

⁷ Wala sing katapusan ang pag-uswag sang iya pagdumala, kag permi lang ini may kalinong. Magapanubli siya sang ginharian ni David. Palig-unon niya ini kag pagaharian nga may hustisya kag pagkamatarong hasta san-o. Siguraduhon gid sang GINOO nga Makagagahom nga matuman ini.

Ang Kaakig sang Dios sa Israel

⁸ Nagsiling ang Ginoo nga silutan niya ang Israel, ang mga kaliwat ni Jacob.

⁹ Kag nahibaluhan[§] ini sang tanan nga tawo sa Israel,^{*} pati na sa Samaria *nga iya kapital*. Karon

[†] **9:4** sang napierdi ang mga taga-Midian: Tan-awa ang estorya sa Huk. 7-8. [‡] **9:6** Makatilingala nga Manuglaygay:

ukon, Makatilingala, Manuglaygay [§] **9:9** nahibaluhan: ukon, mahibaluhan ^{*} **9:9** Israel: Tan-awa ang footnote sa 7:2.

nagapabugal pa sila kag nagapahambog nga nagasiling,

¹⁰ “Nagkalarumpag ang amon mga balay nga hinimo halin sa tisa[†] kag kahoy nga sikomoro, pero ilisan namon ini sang *mabakod kag matahom nga* mga balay nga hinimo halin sa bato nga binas-basan kag kahoy nga sedro.”

¹¹ Gani ipasalakay sila sang GINOO sa *mga taga-Assyria*, nga mga kaaway ni *Haring Rezin*.

¹² Laglagon sila sang mga Arameanhon[‡] sa east kag sang mga Filistinhon sa west, *nga pareho sa mabangis nga sapat* nga handa na sa paglamon. Pero ang kaakig sang GINOO indi pa gid mag-untat. Handa pa gihapon siya sa pagsilot sa ila.

¹³ Pero ang katawhan sang *Israel* indi gihapon magbalik sa GINOO nga Makagagahom nga nagsilot sa ila.

¹⁴ Gani sa hinali lang[§] silutan sang GINOO ang bilog nga Israel. Mangin pareho sila sa sapat nga utdan sang ikog kag ulo.

¹⁵ Ang ulo amo ang mga manugdumala kag mga dungganon nga mga tawo, kag ang ikog amo ang butigon nga mga propeta.

¹⁶ Ang mga nagapangulo sa katawhan sang Israel nagapatalang sa ila, kag ini nga katawhan nagatalang-talang.

¹⁷ Gani indi malipay ang Ginoo sa ila pamatanon nga mga lalaki, kag indi niya pagkaluoyan ang ila mga ilo kag mga balo nga babayi. Kay ang

[†] **9:10** *tisa*: sa English, *brick* [‡] **9:12** *Arameanhon*: ukon, *Syrianhon* [§] **9:14** *sa hinali lang*: sa literal, sa sulod sang isa ka adlaw

tanan malain kag indi diosnon; puro makahuluya ang ila ginapanghambal.

Pero ang kaakig sang Ginoo indi pa gid mag-untat. Handa pa gihapon siya sa pagsilot sa ila.

¹⁸ Kay ang ila kalautan pareho sa kalayo nga nagasunog sang tunukon nga mga kahoy-kahoy. Nagadabadaba ini pareho sa kalayo nga nagasunog sang kakahuyan, kag ang madamol nga aso nagatub-ok paibabaw.

¹⁹ Tungod sa kaakig sang GINOO nga Makagagahom, masunog ang *ila* duta, kag mangin gatong sila nga lamunon sang kalayo.

Indi nila pagkaluoyan bisan ang ila kapareho nga Israelinhon.

²⁰ Bisan ano nga pagkaon ang ila makita sa palibot kuhaon nila kag kaunon, pero indi gihapon sila mabusog. Pagakaunon nila pati ang ila mga kabataan.*

²¹ Magaaway ang Manase kag ang Efraim, kag dayon sila nga duha magasalakay sa Juda. Pero ang kaakig sang GINOO indi pa gid mag-untat. Handa pa gihapon siya sa pagsilot sa ila.

10

¹⁻² Kaluluoy kamo nga nagahimo sang indi husto nga mga kasuguan nga nagadaogdaog sa mga imol ko nga kasimanwa, kag nagabaliwala sang ila kinamatarong kag nagakuha sang hustisya sa ila. Paagi man sa sini nga mga kasuguan

* **9:20** *kabataan*: ukon, *mga butkon*. Sa iban nga mga kopya sang Septuagint, *utod ukon paryente*. Sa Targum, *isigkatawo*.

ginakuha ninyo ang pagkabutang sang mga balo nga babayi kag mga ilo.

³ Ano ang himuon ninyo sa adlaw nga silutan kamo? Ano ang himuon ninyo pag-abot sang kata-lagman halin sa malayo? Sin-o ang pangayuan ninyo sang bulig? Kag sa diin ninyo taguon ang inyo manggad?

⁴ Wala sing may mabilin sa inyo kundi mabihag kamo ukon magakalamatay. Pero ang kaakig sang GINOO indi pa gid mag-untat. Handa pa gihapon siya sa pagsilot sa inyo.

Ang Silot sang Dios sa mga Taga-Assyria

⁵ *Nagsiling ang GINOO*, “Kaluluoy ang mga taga-Assyria. Sila ang gamiton ko nga balakol sa pagsilot sa mga ginakaugtan ko.

⁶ Suguon ko sila nga magsalakay sa indi diosnon nga nasyon nga ginakaugtan ko, para laglagon ini pareho sa lutak sa karsada nga ginatasak-tasak, kag para kuhaon nila ang tanan nga pagkabutang sang sini nga nasyon.”

⁷ Pero indi makahibalo ang hari sang Assyria nga ginagamit lang sila sang GINOO. Abi niya ginalaglag lang niya ang madamo nga nasyon.

⁸ Nagapahambog siya, “Ang mga kumander sang akon mga soldado *daw* sa mga hari.

⁹ Ano bala ang kinalain sang Carkemish sa Calno, sang Arpad sa Hamat, kag sang Damascus sa Samaria? *Palareho lang nga naagaw ko ini nga mga siyudad.*

¹⁰ Ari na sa kamot ko ang mga ginharian nga nagasimba sa mga dios-dios, nga labaw pa* sang

* **10:10** *nga labaw pa: ukon, mas madamo pa*

sa mga dios-dios sa Jerusalem kag sa Samaria.

¹¹ Ginlaglag ko na ang Samaria kag ang mga dios-dios sini. Amo man ang himuon ko sa Jerusalem kag sa mga dios-dios sini.”

¹² Pero amo ini ang ginsiling sang Ginoo nga matabo kon matapos na niya ang iya himuon kontra sa Bukid sang Zion kag sa Jerusalem: “Silutan ko ang hari sang Assyria tungod sa iya pagkamatinaas-taason kag pagkabugalon!

¹³ Kay nagasiling siya, ‘Nahimo ko ini tungod sa akon kusog kag kaalam: Ginpang-agaw ko ang madamo nga nasyon, kag ang ila mga manggad. Pareho ako sa turo nga baka; ginpangpierdi ko ang ila mga hari.

¹⁴ Ginpanguha ko ang manggad sang mga nasyon pareho nga daw nagapanguha lang ako sang mga itlog sa ginbayaan nga pugad. Wala sing may nagpalakpalak ukon may nag-iyagak.’”

¹⁵ Mas labaw pa bala ang wasay ukon ang lagari sa nagagamit sa iya? Makaalsa bala ang balakol sa nagakapot sa iya?

¹⁶ Gani ang Ginoo, ang Makagagahom nga GINOO, magapadala sang balatian nga makapaluya sa mga soldado sang hari sang Assyria, nga mga maayo sing lawas. Sunugon sang GINOO ang iya manggad sa nagadabadaba nga kalayo.

¹⁷ Ang GINOO, nga amo ang suga sang Israel kag ila balaan nga Dios, mangin pareho sa nagadabadaba nga kalayo. Sunugon niya sa hinali lang[†] ang ini nga tunukon nga mga kahoy-kahoy.

[†] **10:17** *sa hinali lang*: sa literal, sa sulod sang isa ka adlaw

¹⁸ Kon paano ginaguba sang balatian ang lawas sang tawo, gub-on man sang GINOO ang mga kagulangan kag mga kaumahan sang hari sang Assyria.

¹⁹ Diutay lang ang mabilin nga mga kahoy sa iya kagulangan. Bisan ang bata gani sarang makaisip sini.

Paglaom Para sa Katawhan sang Dios

²⁰⁻²¹ Magaabot ang adlaw nga ang nagkalabilin nga mga kaliwat ni Israel, nga amo si Jacob, indi na magsalig sa Assyria nga nagpaantos sa ila, kundi sa GINOO, ang Balaan nga Dios sang Israel. Magabalik sila sa Makagagahom nga Dios.

²²⁻²³ Bisan matuod nga daw pareho sa balas sa baybayon ang kadamuon sang mga kaliwat ni Israel, pero diutay lang sa ila ang magabalik. Natalana na nga laglagon ang *ila nga* duta. Indi na mapunggan ang matarong nga pagsilot sang Ginoong DIOS nga Makagagahom. Tumanon gid niya ini.

²⁴ Gani nagsiling ang Ginoong DIOS nga Makagagahom, “Kamo nga akon katawhan nga nagaestar sa Jerusalem,[‡] indi kamo magkahadlok sa mga taga-Assyria bisan pa nga ginapaantos nila kamo pareho sang ginhimo sang mga taga-Egypt sa inyo.

²⁵ Tungod kay sa indi madugay matapos na ang kaakig ko sa inyo kag sa ila ko na man ipakita ang akon kaakig hasta magkalamatay sila.”

²⁶ Silutan sila sang GINOO pareho sa iya ginhimo sa mga taga-Midian didto sa Bato sang Oreb kag sa mga taga-Egypt sang ginlunod niya sila sa dagat.

[‡] **10:24** *Jerusalem: sa Hebreo, Zion*

²⁷ Sa sina nga adlaw, hilwayon niya kamo sa gahom sang Assyria nga daw sa mabug-at nga dala sa inyo abaga kag daw sa gota nga nagapabug-at sa inyo liog. Mahilway kamo sa iya gahom tungod nga mangin gamhanan kamo. §

Nagsalakay ang Assyria

²⁸ Ginsalakay sang mga taga-Assyria ang Ayat. Didto sila nag-agi sa Migron kag ginbilin nila sa Micmash ang ila mga dala.

²⁹ Nag-agi sila sa talabukan, kag didto nagtulog sa Geba. Hinadlukan ang mga taga-Rama, kag nagpalagyo ang mga pumuluyo sang Gibeon nga amo ang banwa ni *Haring* Saul.

³⁰ Magsinggit kamo, mga taga-Galim! Magpamati kamo nga mga taga-Laish kag kamo nga mga taga-Anatot nga mga kaluluoy!

³¹ Nagpalagyo na ang mga pumuluyo sang Madmena kag Gebim.

³² Sa sini nga adlaw, maabot ang mga taga-Assyria sa Nob. Kag magasenyas sila sa pagsalakay sa bukid sang Zion,* ang Bukid sang Jerusalem.

³³ Pamati! Ang Ginoo, ang Makagagahom nga GINOO, magalaglag sa mga taga-Assyria paagi sa iya puwerte nga gahom, pareho sang pagpang-utod sang mga sanga sa puno. Paubuson niya sila nga mga bugalon pareho sang pagpang-utod sang mataas nga mga kahoy.

§ **10:27** *tungod nga mangin gamhanan kamo*: sa literal, *tungod sa katambok* * **10:32** *Zion*: sa Hebreo, *anak nga babayi sang Zion*

³⁴ Panglaglagon niya sila pareho sang pagpang-utod sang mga kahoy sa kagulangan paagi sa wasay. Sila nga pareho sang mga kahoy sa Lebanon, laglagon sila sang gamhanan *nga Dios*.

11

Ang Malinong nga Ginharian

¹ Ang harianon nga mga kaliwat ni David* pareho sa kahoy nga gin-utod. Pero subong nga nagapanalingsing ang puno sang kahoy nga gin-utdan, magaabot man ang isa ka bag-o nga hari halin sa kaliwat ni David.

² Magagahom sa iya ang Espiritu sang GINOO sa paghatag sa iya sang kaalam, pag-intiendi, abilidad sa pagplano, gahom, ihibalo, kag pagtahod sa GINOO.

³ Kag igakalipay niya ang pagtahod sa GINOO. Indi siya maghukom suno lang sa iya nakita ukon sa mga sugid-sugid lang.

⁴ Hatagan niya sang matarong nga paghukom ang mga imol kag apinan niya sila sa ila kina-matarong. Paagi sa iya pagmando, silutan niya ang kalibutan kag magakalamatay ang malain nga mga tawo.

⁵ Ara permi sa iya ang pagkamatarong kag pagkamasaligan† pareho sang wagkos ukon paha nga ginasuksok.

⁶ *May kalinong sa iya nga paghari.* Magapuyo ang wolf upod sa karnero. Magaluko ang leopard upod sa kanding. Magaupod ang bata sang baka

* **11:1** *David:* sa Hebreo, *Jesse*, nga amo ang amay ni David

† **11:5** *pagkamasaligan:* ukon, *pagkamatutom*

kag ang bata sang leon, kag isa ka gamay nga bata ang magaatipan[‡] sa ila.

⁷ Magaupod kaon ang baka kag ang bear, kag ang ila mga bata magaupdanay sa pagluko. Ang leon magaharab sang dagami pareho sa baka.

⁸ Bisan maghampang ang lapsag malapit sa buho sang dalitan nga man-og, ukon bisan pa igulo sang bata ang iya kamot sa buho sang man-og, indi siya maano.

⁹ Wala na sing may magpanghalit ukon magpangguba sa akon balaan nga bukid. Kay ang *mga tawo* sa kalibutan mapun-an sang ihibalo parte sa GINOO, subong nga ang dagat puno sang tubig.

¹⁰ Magaabot ang adlaw nga ang bag-o nga hari nga kaliwat ni David[§] mangin pareho sa isa ka bandera nga tanda sa mga nasyon nga magtipon sila. Magatipon sila sa iya, kag mangin bantog ang iya ginaestaran.

¹¹ Sa sina man nga adlaw, gamiton liwat sang Ginoo ang iya gahom sa pagpabalik sang mga nabilin niya nga katawhan sa Assyria, Egypt, Patros, Ethiopia,^{*} Elam, Babilonia, Hamat, kag sa mga isla.[†]

¹² Bayawon sang GINOO ang isa ka bandera sa pagpakita sa mga nasyon nga ginatipon na niya ang katawhan sang Israel kag Juda halin sa nagkalain-lain nga parte sang kalibutan.

¹³ Madula na ang kahisa sang Israel sa Juda kag ang kainit sang Juda sa Israel.

[‡] **11:6** *magaatipan*: ukon, *magatuytoy* **§ 11:10** *David*: Tan-awa ang footnote sa bersikulo 1. ^{*} **11:11** *Ethiopia*: sa Hebreo, *Cush*

[†] **11:11** *isla*: ukon, *lugar nga malapit sa dagat*; ukon, *malayo nga lugar*

¹⁴ Magaisa sila sa pagsalakay sa mga Filistinhon sa west. Salakayon man nila ang mga nasyon sa east kag panguhaon ang mga pagkabutang sini. Sakupon nila ang Edom kag Moab, kag ang mga Ammonhon magapasakop man sa ila.

¹⁵ Pamalahon sang GINOO ang Dagat sang Egypt, kag padal-an niya sang mainit nga hangin ang Suba sang *Euphrates* para mahimo na lang ini nga pito ka magagmay nga mga ililigan sang tubig nga puwede matabok sang tawo nga ginaubog lang.

¹⁶ Subong nga may malapad nga dalan nga gin- agyan ang katawhan sang Israel sang paghalin nila sa Egypt, may malapad man nga dalan para sa mga nabilin niya nga katawhan sa Assyria.

12

Kanta sa Pagpasalamat

¹ Pag-abot sang sina nga adlaw, magakanta kamo:

“GINOO, ginadayaw* ko ikaw.

Naakig ka sa akon,
pero karon nadula na ang imo kaakig,
kag ginalipay mo ako.

² Ikaw, O Dios, amo ang akon manluluwas.

Magasalig ako sa imo kag indi magkahadlok.
Ikaw, GINOO, amo ang nagahatag sa akon sang
kusog,
kag ikaw ang akon ginakanta.
Ikaw ang nagluwas sa akon.”

* **12:1** *ginadayaw*: ukon, *ginapasalamatan*

³ Subong nga ang mabugnaw nga tubig naga-hatag kalipay sa ginauhaw, magakalipay kamo kon luwason na kamo sang GINOO.

⁴ Pag-abot sang sina nga adlaw, magakanta kamo:

“Dayawa† ninyo ang GINOO!

Simbaha ninyo siya!

Isugid sa mga katawhan ang iya mga binuhatan.

Ipanugid ninyo nga dalayawon siya.

⁵ Kantahi ninyo ang GINOO

tungod kay makatilingala ang iya mga ginhimo.

Ipahibalo ninyo ini sa bilog nga kalibutan.

⁶ Maghinugyaw kamo kag magkanta sa kalipay, kamo nga katawhan sang Jerusalem.‡

Kay gamhanan ang Balaan nga Dios sang Israel nga inyo kaupod.”

13

Ang Mensahi Parte sa Babilonia

¹ Amo ini ang mensahi parte sa Babilonia nga ginpahayag sang GINOO kay Isaias nga anak ni Amoz:

² Bayawa ang isa ka bandera didto sa putokputokan sang mahawan nga bukid. Dayon magsinggit kamo sing mabaskog sa mga soldado kag magsenyas sa ila para salakayon nila ang mga puwertahan sang *siyudad sang dungganon* nga mga tawo.

† 12:4 Dayawa: ukon, Pasalamati ‡ 12:6 Jerusalem: sa Hebreo, Zion

³ Ginsugo ko na ang akon pinili nga mga soldado sa pagsilot sa mga tawo nga akon ginakaugtan. Ini nga mga soldado nagakalipay kay nagasalig gid sila nga himuon ko ini nga pagsilot.

⁴ Pamatii ninyo ang ginahod sa mga bukid sang puwerte kadamo nga mga tawo. Pamatii ninyo ang ginahod sang mga ginharian kag mga nasyon nga nagatipon. Ginatipon sang GINOO nga Makagagahom ang iya mga soldado para sa inaway.

⁵ Nagahalin sila sa malayo gid nga mga lugar. Laglagon sang GINOO kag sang iya mga soldado ang bilog nga duta.

⁶ Maghibi kamo tungod kay malapit na lang ang adlaw sang GINOO, ang adlaw sang pagpanglaglag sang Makagagahom nga Dios.

⁷ Sa sina nga tion, magaluya ang tanan nga kamot. Madulaan sing kaisog ang tanan nga tawo.

⁸ Magakurog sila sa kahadlok. Mabatyagan nila ang puwerte nga kasakit pareho sang pagpasakit sang babayi nga manugbata. Magatinulukay sila sa isa kag isa, kag ang ila mga guya mamula sa kahuya.

⁹ Pamati! Magaabot na ang adlaw sang GINOO, ang adlaw sang kapintas kag puwerte nga kaakig. Laglagon ang duta hasta nga indi na maestaran, kag pati ang mga makasasala dira laglagon.

¹⁰ Indi na magsiga ang mga bituon. Magaguwa ang adlaw nga madulom, kag pati ang bulan indi na magsanag.

¹¹ *Nagasiling ang GINOO*, “Silutan ko ang kalibutan tungod sang iya kalautan, kag ang mga makasasala tungod sang ila mga sala. Tap-naon ko ang mga bugalon, kag pauntaton ko ang

pagkamatinaas-taason sang mga tawo nga wala sing kaluoy.

¹² Diutay lang ang mabilin nga mga tawo. Mas mabudlay pa sila pangitaon sang sa puro nga bulawan nga halin sa Ofir.

¹³ Uyugon ko ang langit kag ang kalibutan. Himuon ko ini sa sina nga adlaw nga ipakita ko ang akon puwerte nga kaakig.”

¹⁴ Ang mga pangayaw sa *Babilonia* magapalagyo pabalik sa ila tagsa-tagsa ka lugar nga pareho sa usa nga ginalagas. Magapuli sila nga daw sa karnero nga wala sing manugbantay.

¹⁵ Ang kada madakpan patyon paagi sa espada hasta mapatay.

¹⁶ Dugmukon ang ila magagmay nga mga bata sa ila atubangan. Kuhaon ang ila mga pagkabutang sa ila mga balay kag luguson ang ila mga asawa.

¹⁷ Pamati! Ipasalakay ko ang Babilonia sa mga taga-Media nga wala nagasapak sa pilak kag bulawan.

¹⁸ Pamatyon nila paagi sa pana ang pamatan-on nga mga lalaki sang *Babilonia*. Indi nila pagkaluoyan ang mga kabataan pati ang mga lapsag.

¹⁹ Pagalaglagon ko pareho sang Sodom kag Gomora ang Babilonia, ang labing matahom nga ginharian sa tanan, ang bugal kag dungog sang mga pumuluyo sini.*

²⁰ Indi na gid ini pag-estaran pa hasta san-o. Wala sing Arabo nga magpatindog didto sang iya

* **13:19** sang mga pumuluyo sini: sa literal, sang mga *Kaldeanhon*. Amo ini kon kaisa ang tawag sa mga taga-Babilonia.

tolda. Kag wala man sing manugbantay sang karnero nga magpaharab sang iya mga karnero didto.

²¹ Estaran na lang ini sang talunon nga mga sapat. Ang ila mga balay estaran sang mga bukaw kag sang iban pa nga mga sapat. Magalukso-lukso didto ang talunon nga mga kanding.

²² Ang mga sapat nga daw mga ido magauwang sa mga tore kag mga palasyo sang Babilonia. Dali na lang ang katapusan sang Babilonia; indi na ini magdugay.

14

Magabalik ang mga Israelinhon Halin sa Pagkabihag

¹ Sa pagkamatuod, kaluoyan sang GINOO ang Israel kag pilion niya liwat sila *bilang iya katawhan*. Paestaron niya liwat sila sa ila kaugalingon nga duta, kag may mga pangayaw nga magaestar upod sa ila.

² Buligan sang iban nga mga nasyon ang katawhan sang Israel para makabalik sila sa lugar nga ginhatag sang GINOO sa ila. Kag mangin ulipon nila didto ang taga-iban nga nasyon. Mangin bihag nila ang mga nagbihag sa ila sang una, kag sakupon nila ang mga nagdaogdaog sa ila.

Mapatay ang Hari sang Babilonia

³ *Mga taga-Israel*, sa adlaw nga papahuwayon kamo sang GINOO sa inyo mga pag-antos, kabudlayan, kag pagkaulipon,

⁴ yagutaon ninyo ang hari sang Babilonia. Amo ini ang inyo isiling:

“Nalaglag na ang nagapamigos nga hari. Natapos na ang iya pagpabugal.*

⁵ Gindula na sang GINOO ang awtoridad sang malain nga mga pangulo,

⁶ nga sa ila kaakig wala untat ang ila pagpaantos sa mga tawo, kag wala pugong-pugong ang ila paghingabot sa mga nasyon.

⁷ *Sa katapusan*, malinong na ang bilog nga kalibutan, kag ang mga tawo nagakanta sa kalipay.

⁸ Bisan ang mga kahoy nga sipres kag sedro sang Lebanon nagakalipay tungod sa natabo sa hari. Daw sa tawo sila nga nagasiling, ‘Karon nga wala ka na, wala na sing may mag-utod sa amon!’

⁹ “Ang lugar sang mga patay daw maano na sa imo pag-abot; handa na ini para sugataon ka. Ang mga kalag sang mga tawo nga gamhanan sang una sa kalibutan nagaginual sa pag-abiabi sa imo. Nagtindog ang mga kalag sang mga hari sa ila mga trono sa pagsugata sa imo.

¹⁰ Magasiling sila tanan sa imo: ‘Maluya ka na karon pareho sa amon. Palareho na kita.

¹¹ Karon nga patay ka na, ang imo pagkagamhanan nadula na pati ang tinukar sang imo mga arpa. Ulod ang imo hiligdaan kag ulod man ang imo habol.’

¹² “Nahulog ka halin sa langit, ikaw nga ginatawag bituon sa kaagahon. Ginpilak ka sa duta, ikaw nga nagpanglaglag sa mga nasyon.

* **14:4** *pagpabugal*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

¹³ Nagsiling ka sa imo kaugalingon, ‘Masaka ako sa langit, kag ibutang ko ang akon trono sa ibabaw sang mga bituon sang Dios. Mapungko ako sa ibabaw sang bukid nga ginatipunan sang mga dios didto sa north.

¹⁴ Masaka ako sa ibabaw sang mga panganod; tupungan ko ang Labing Mataas nga Dios.’

¹⁵ “Pero *ang matabo sa imo*, pagadal-on ka sa lugar sang mga patay, sa kadadalman sang buho.

¹⁶ Himutaran ka sang mga patay kag magahunahuna sila, ‘Indi bala nga amo ini ang tawo nga nagpakurog sa mga tawo sa kalibutan kag nagpahadlok sa mga ginharian?’

¹⁷ Kag indi bala nga siya ang nagguba sang mga siyudad kag naghimo sang kalibutan nga daw desierto, kag wala naghilway sang iya mga ginbihag?’

¹⁸ “Ang tanan nga hari sa kalibutan naghahamyang nga may dungog sa ila kaugalingon nga lulubngan.

¹⁹ Pero ikaw ya, indi pag-ilubong sa imo lulubngan kundi ihaboy ang imo bangkay pareho sa sanga nga wala sing pulos. Tabunan ka sang mga bangkay sang mga soldado nga napatay sa inaway, kag ihulog ka kaupod nila sa buho kag tampukan sang mga bato. Mangin pareho ka sa bangkay nga ginatasak-tasak lang.

²⁰ Indi ka pag-ilubong pareho sang iban nga mga hari, kay ginlaglag mo ang imo nasyon kag ginpamatay ang imo katawhan. Wala sing may mabilin nga buhi sa imo malain nga pamilya.

²¹ “Preparaha na ang lugar nga pagapatyan sang iya mga anak tungod sa mga sala sang

ila mga katigulangan! Indi na sila dapat magpanakop sang mga duta ukon magpatindog sang mga siyudad sa bilog nga kalibutan.”

²² Nagsiling ang GINOO nga Makagagahom, “Salakayon ko kag laglagon ang Babilonia. Wala ako sing may ibilin nga buhi sa sini nga lugar. Wala gid sing may mabilin sa ila mga kaliwat.

²³ Himuon ko ini nga kamingawan, nga madamo sang danaw. Laglagon ko ini pareho nga daw silhigon ko. *Ako*, ang GINOO nga Makagagahom, ang nagsiling sini.”

Ang Mensahi Parte sa Assyria

²⁴ Nagpanumpa ang GINOO nga Makagagahom, “Matuman gid ang akon plano kag tinutuyo.

²⁵ Laglagon ko ang mga taga-Assyria kon ara sila sa *Israel nga* akon duta. Tasak-tasakon ko sila sa akon mga bukid. Indi na nila pag-ulipunon ang akon katawhan.

²⁶ Amo ini ang plano nga himuon ko sa bilog nga kalibutan. Amo ini ang silot nga ipakita ko sa tanan nga nasyon.”

²⁷ Sin-o bala ang makaliwat sa plano sang GINOO nga Makagagahom? Sin-o bala ang makapugong sa iya pagsilot?

Ang Mensahi Parte sa mga Filistinhon

²⁸ Ang ini nga mensahi ginpahayag sang *Dios* sadtong tuig nga napatay si Haring Ahaz:

²⁹ Mga Filistinhon, indi kamo magkalipay tungod nga napatay ang hari nga nagsalakay sa inyo.[†]

[†] **14:29** *napatay...sa inyo: sa literal, nabali ang baston nga ginham-pak sa inyo*

Kay magabulos sa iya ang iya anak nga mas makahalalit sang sa iya, pareho sa isa ka man-og nga natawo sa iya ang mas dalitan pa nga man-og nga *daw* nagalupad.

³⁰ Ang akon katawhan nga mga imol atipanon ko kag papahuwayon nga wala sing may mag-ano sa ila. Pero pamatyon ko ang inyo mga kaliwat sa gutom. Kag ang mabilin sa ila pamatyon ko man.

³¹ Maghibi kamo sing tudo, kamo nga mga pumuluyo sang mga banwa sang Filistia. Kay magasalakay sa inyo ang inyo kaaway nga daw sa aso nga halin sa north. Tanan sila maisog.

³² Ano ang isabat ta sa mga mensahero sang *sina* nga nasyon? Sugiran ta sila nga ang GINOO amo ang nagtukod sang Jerusalem[‡] kag dalangpan ini sang iya katawhan nga nagaantos.

15

Ang Mensahi Parte sa Moab

¹ Ini nga mensahi parte sa Moab:

Sa isa lang ka gab-i naguba ang mga banwa sang Ar kag Kir nga sakop sang Moab.

² Nagtaklad ang mga taga-Dibon sa ila templo kag sa ila mga simbahan sa mataas nga mga lugar para maghibi didto. Ginahibian sang mga taga-Moab ang Nebo kag Medeba. Kada isa sa ila nagpakalbo kag nagpabarbas sang ila mga burangos *sa pagpakita sang ila pagpangasubo*.

³ Nagasukdok sila sang sako samtang nagalakat sa karsada. Nagahinibi sila sing tudo sa atop sang ila mga balay kag sa mga plasa.

[‡] **14:32** *Jerusalem:* sa Hebreo, *Zion*

⁴ Nagahinibi ang mga taga-Heshbon kag ang mga taga-Eleale, kag mabatian ini hasta sa Jahaz. Gani ang mga soldado sang Moab nagasinggit sa kahadlok.

⁵ Nasubuan gid ako sa *natabo* sa Moab. Nagpalalagyo ang iya katawhan sa Zoar hasta sa Eglat Shelishiya. Nagahinibi sila nga nagataklad sa Luhit. Ang iban sa ila nagagurahab pakadto sa Horonaim tungod sa ila nga nadangatan.

⁶ Nagmala ang sapa* sang Nimrim kag nalaya ang mga hilamon. Wala na sing may nagatubo nga tanom.

⁷ Gani gindala nila sa tabok sang ililigan sang tubig sang Arabim ang mga pagkabutang nga ila ginpangabudlayan kag ang ila mga natipon.

⁸ Mabatian ang ila paghinibi sa border sang Moab hasta sa Eglaim kag sa Beer Elim.

⁹ Nagpula sa dugo ang tubig sang Dibon,† pero may ipadala pa ako nga sobra pa gid sa sina: isa ka leon nga magatukob sa mga nagpalalagyo halin sa Moab kag sa mga nagkalabilin dira.

16

¹ Ang mga taga-Moab nga nagpalalagyo sa Sela, nga isa ka banwa sa kamingawan, nagpadala sang bataon nga mga karnero sa nagahari sa bukid sang Zion* bilang regalo.

² Ang mga babayi sang Moab nga ara sa talabukan sang Arnon pareho sa mga pispis nga gintabog sa ila nga pugad.

* **15:6** *sapa*: ukon, *mga sapa* † **15:9** *Dibon*: ukon, *Dimon* * **16:1** *Zion*: sa literal, *anak nga babayi sang Zion*

³ *Nagsiling ang mga taga-Moab sa mga taga-Juda:* “Laygayi ninyo kami kon ano ang amon himuon. Protektari ninyo kami, pareho sang paghandong sang kahoy kon udtong-adlaw. Nagpalalagyo kami sa amon lugar kag wala na kami sang amon kaugalingon nga elistaran. Tagua ninyo kami kag indi ninyo kami pagpabay-i.

⁴ Paestara ninyo kami nga mga taga-Moab sa inyo duta. Protektari ninyo kami sa gusto maglaglag sa amon.”

Magauntat ang pagpamigos kag ang pagpanglaglag. Madula na ang nagapamigos sa duta *sang Israel*.

⁵ Kag magahari ang isa ka kaliwat ni David nga may katutom kag paghigugma. Sa iya nga paghukom, gusto niya gid nga maghatag sang hustiya. Kag maabtik siya maghimo sang matarong.

⁶ Nabalitaan namon kon daw ano ka bugalon ang mga taga-Moab. Mga hambog sila kag matinaas-taason, pero wala ini sing pulos.

⁷ Gani hibian nila ang ila nasyon. Magahibi sila tanan tungod sa pagkadula sang ila manamit nga pagkaon sa Kir Hareset.

⁸ Nagkalaguba ang mga uma sa Heshbon kag pati ang mga talamnan sang ubas sa Sibma. Ginguba sang mga pangulo sang mga nasyon ining mga talamnan sang ubas[†] nga nagalambot sa Jazer, pakadto sa desierto, kag nagalambot pa gid hasta sa *Patay nga Dagat*.

⁹ Gani nagahibi ako, subong nga nagahibi ang taga-Jazer, tungod sang talamnan sang ubas sang

[†] **16:8** *Gin-guba...ubas:* ukon, nga ang bino sini naghubog sa mga pangulo sang mga nasyon

Sibma. Ginahibian ko ang Heshbon kag Eleale kay indi na mabatian ang paghinugyaw sa kalipay sa ila mga patubas.

¹⁰ Nadula ang kalipay kag ang kasadya sa mapatubason nga mga uma. Wala na sing may nagakanta ukon nagahinugyaw sa mga talamnan sang ubas. Wala na sing may nagapuga sang ubas para himuon nga bino. Ginpauntat na sang GINOO[‡] ang ila paghinugyaw.

¹¹ Gani nagakasubo ako sa nadangatan sang Moab pareho sa *masubo nga tunog sang arpa*. Nagakasubo man ako sa nadangatan sang Kir Hareset.

¹² Kapuyon lang ang mga taga-Moab sa ila pagbalik-balik sa ila mga simbahan sa mataas nga mga lugar. Wala sing pulos ang ila pagkadto sa templo sa pagpangamuyo.

¹³ Amo ato ang ginsiling sang una sang GINOO parte sa Moab.

¹⁴ Kag karon, amo naman ini ang iya ginasiling, “Sa sulod sang tatlo gid ka tuig, madula ang manggad sang Moab kag mahuy-an ang iya katawhan. Diutay lang ang mabilin nga buhi sa iya katawhan kag ini sila mga maluya pa.”

17

Ang Mensahi Parte sa Damascus

¹ Ini nga mensahi parte sa Damascus:*

[‡] **16:10** *Ginpauntat na sang GINOO*: sa Hebreo, *Ginpauntat ko na*. Nagahambal diri ang GINOO paagi kay Isaias. * **17:1** *Damascus*: Ang Damascus amo ang kapital sang Syria kag nagarepresentar sang bilog nga nasyon sang Syria.

“Pamati! Indi na mangin isa ka siyudad ang Damascus tungod kay maguba ini.

²Wala na gid sing may mag-estar sa mga banwa sang Aroer. Mangin palahalban na lang ini sang mga sapat, kag wala sing may magatabog sini sa ila.

³Magakalaguba ang napaderan nga mga banwa sang Israel,[†] kag madula ang pagkagamhanan sang Damascus. Ang dangatan sang mga nagkalabilin nga mga taga-Aram[‡] mangin pareho sa gin-dangatan sang mga Israelinhon. *Ako*, ang GINOO nga Makagagahom, ang nagasiling sini.

⁴“Pag-abot sang sina nga adlaw, mauntat na ang pagkagamhanan sang Israel, kag ang iya pagkamanggaranon pagabayluhan sang kaimulon.

⁵Mangin pareho siya sa talamnan nga ang mga uhay gin-garab sang manug-ani, pareho sa talamnan sa Kapatagan sang Refaim matapos nga gin-anihan.

⁶Diutay lang ang mabilin sa iya katawhan. Pareho bala sa kahoy nga olibo pagkatapos nga gindugos ang mga bunga sini: duha ukon tatlo lang ka bunga ang mabilin sa pinakamataas nga mga sanga; apat ukon lima lang ka bunga sa iban nga mga sanga. *Ako*, ang GINOO nga Dios sang Israel, ang nagasiling sini.”

⁷Sa sina nga adlaw, magadangop ang mga tawo sa nagtuga sa ila, sa Balaan nga Dios sang Israel.

⁸Indi na sila magdangop sa mga halaran nga sila man lang mismo ang naghimo. Indi na nila pagsapakon ang mga *hulohaligi nga simbolo sang*

[†] **17:3** *Israel*: sa Hebreo, *Efraim*. Isa ka tawag sa ginharian sang Israel. [‡] **17:3** *Aram*: ukon, *Syria*

diosa nga si Ashera, kag ang mga halaran nga ginusunogan nila sang insenso, nga ginhimo man lang nila.

⁹ Sa sina nga adlaw, ang ila napaderan nga mga banwa maguba kag bayaan na lang nila. Pareho sa mga banwa sang mga Amornon kag Hivhanon[§] nga ginbayaan nila sang nag-abot ang mga Israelinhon.

¹⁰ *Matabo ini sa inyo mga taga-Israel, kay ginkalimtan ninyo ang Dios nga inyo manluluwas kag ang inyo palalipdan nga bato. Gani bisan magtanom kamo sang maayo nga klase sang mga tanom, pareho sang ubas nga halin pa sa iban nga lugar,*

¹¹ kag bisan magtubo man ini kag mamulak sa sina mismo nga adlaw nga gintanom ninyo, wala kamo sing bunga nga makuha kundi puro lang kabudlayan kag wala untat nga kasakit.

¹² Abaw! Ang girinual sang madamo nga katawhan daw sa huganas sang dalagko nga mga balod.

¹³ Pero bisan pareho pa sila sa dalagko nga mga balod nga nagahuganas, magapalagyo sila kon sabdungon sila sang Dios. Pareho sila sa upa sa bukid nga ginapalid sang hangin, kag pareho sang dagami nga ginapalid sang buhawi.

¹⁴ Sa gab-i nagadala sila sang kahadlok, pero pagkaaga nagakalaglag sila. Amo ina ang matabo sa mga nagasalakay sa aton, ang dangatan sang nagapanguha sang aton pagkabutang.

[§] **17:9** *mga banwa sang mga Amornon kag Hivhanon: Amo ini sa Septuagint. Sa Hebreo, sa kakahuyan kag mga kahoy-kahoy.*

18

Ang Mensahi Parte sa Ethiopia

¹ Kaluluoy ang lugar nga ara dampi sa mga suba sang Ethiopia,* nga mabatian ang huni sang mga pakpak sang mga sapat-sapat.†

² Halin sa sini nga lugar, may mga mensahero nga ginasugo nga nagasakay sa sakayan nga hinimo halin sa tigbaw kag nagaagi sa Suba sang *Nilo*.

Kamo nga madasig nga mga mensahero, magbalik na kamo sa inyo duta nga nabahin-bahin sang mga suba. Magbalik kamo sa inyo mga katawhan nga mga mataas kag mapino sing supat,‡ mga katawhan nga gamhanan kag ginakahadlukan bisan diin.

³ Kamo tanan nga nagaestar sa kalibutan, bantayi ninyo ang pagbayaw sang bandera sa ibabaw sang bukid, kag pamatii ninyo ang tunog sang budyong.

⁴ Kay amo ini ang ginsiling sang GINOO sa akon: “Halin sa akon ginapungkuan, nagabantay lang ako kag nagahulat sing malinong pareho sang pagsilak sang adlaw kon udto kag sang pagporma sang tun-og sa magin-ot nga panahon sang tig-alani.”

⁵ Sa wala pa ang tig-alani, sa tion pa lang sang pagpamulak sang ubas kag nagaamat-amat pa lang luto ang mga bunga sini, tapson sang Dios ang mga sanga sini gamit ang inughagbas.

* **18:1** *Ethiopia*: sa Hebreo, *Cush* † **18:1** *mabatian...sapat-sapat*: ukon, ang ila mga sakayan may katig ‡ **18:2** *mapino sing supat*: sa iban nga Bisaya, *mapino sing panit*

⁶ *Huo, laglagon niya ang mga taga-Ethiopia, kag* pabay-an ang ila mga bangkay sa mga pispis kag sa mapintas nga mga sapat. Mangin kalan-on sila sang mga pispis sa tion sang tingadlaw kag sang mapintas nga mga sapat sa tion sang tigtulugnaw.

⁷ Pero magaabot ang tion nga magabaton ang GINOO nga Makagagahom sang regalo halin sa sini nga duta nga nabahin-bahin sang mga suba. Ang mga katawhan sini mga mataas, mapino sing supat, gamhanan kag ginakahadlukan bisan diin. Pagadal-on nila ang ila mga regalo sa Bukid sang Zion, nga sa diin ginapadunggan ang GINOO nga Makagagahom.

19

Ang Mensahi Parte sa Egypt

¹ Ini nga mensahi parte sa Egypt:

Pamati! Nagasakay ang GINOO sa panganod kag madasig nga nagapakadto sa Egypt. Sa iya pag-abot, nagakurog sa kahadlok ang mga dios-dios sang Egypt, kag ginakulbaan ang mga Egyptohanon.

² *Nagsiling ang GINOO*, “Paawayon ko ang mga Egyptohanon: utod kontra sa utod, kasilingan kontra sa kasilingan, banwa kontra sa banwa, kag ginharian kontra sa ginharian.

³ Madulaan sang kaisog ang mga Egyptohanon, kag pasalohon ko sila sa ila mga plano. Magadan-gop sila sa mga dios-dios, sa mga kalag sang mga patay, sa mga babaylan kag sa mga espiritista.

⁴ Ipasakop ko sila sa gahom sang isa ka mapintas nga hari.” Amo ini ang ginsiling sang Ginoo, ang Makagagahom nga GINOO.

⁵ Magahubas ang Suba *sang Nilo* hasta nga mag-mala ini.

⁶ Ang mga ginailigan sang suba magalang-og kag magamala. Magakalalaya ang mga matag-as nga mga hilamon,

⁷ pati ang mga tanom sa higad sang Suba sang Nilo. Magabagtik ang tanan nga uma malapit sa Suba sang Nilo, kag magakalamatay ang mga tanom sini.

⁸ Magahibi, magapanalambiton, kag magapalangluya ang mga manugpangisda sa Suba sang Nilo,

⁹ kag magapangasubo ang mga manughimo sang tela nga linen.

¹⁰ Masubuan gid ang mga manughabol* kag ang iban pa nga mga trabahador.

¹¹ Mga buang-buang ang mga opisyal sang Zoan! Ginakilala sila nga mga pinakamaalam sa mga manuglaygay sang hari sang Egypt, pero ang ila mga ginalaygay wala sing pulos. Paano sila makasiling sa hari sang Egypt,† “Mga kaliwat kami sang mga maalamon nga mga tawo kag sang mga hari sang una nga panahon.”

¹² Hari sang Egypt, diin na karon ang imo maalamon nga mga tawo? Kon maalamon gid man sila, pasugira sila kon ano ang plano sang GINOO nga Makagagahom sa Egypt.

¹³ Mga buang-buang gid man ang mga opisyal sang Zoan, kag ang mga opisyal sang Memfis‡ mga ilintuon. Sila nga mga pangulo amo kuntani ang

* **19:10** *manughabol*: sa English, *weaver* † **19:11** *hari sang Egypt*: sa Hebreo, *Faraon* ‡ **19:13** *Memfis*: sa Hebreo, *Nof*

magatuytoy sa katawhan sang Egypt, pero sila pa ang nagapatalang.

¹⁴ Daw sa ginapalingin sang GINOO ang ulo sang mga taga-Egypt. Nagatalang-talang sila sa tanan nila nga ginahimo. Pareho sila sa hubog nga nagaduling-duling kag nagasuluka.

¹⁵ Wala sing bisan sin-o sa Egypt nga makabulig sang iya nasyon, manggaranon man ukon imol, dungganon man ukon kubos.

¹⁶ Sa sina nga tion, ang mga Egyptohanon mangin *maluya* pareho sa babayi. Magakurog sila sa kahadlok sa silot sang GINOO nga Makagagahom sa ila.

¹⁷ Mahadlok sila sa Juda, bisan mamitlang lang ang ngalan sini. *Matabo ini sa ila* tungod sang plano sang GINOO nga Makagagahom kontra sa ila.

¹⁸ Sa sina man nga tion, lima ka banwa sang Egypt magasunod sa GINOO nga Makagagahom, kag magahambal sila sa linguahe nga Hebreo. § Ang isa sa sini nga mga banwa pagatawgon, Banwa sang Adlaw.*

¹⁹ Sa sina nga tion, patindugon ang isa ka halaran para sa GINOO sa tunga sang duta sang Egypt, kag patindugon man ang isa ka handumanan nga bato sa border sini.

²⁰ Mangin tanda ini kag pamatuod sang presensya sang GINOO nga Makagagahom sa duta sang Egypt. Kon magpangayo sang bulig ang mga

§ 19:18 sa *lingguahe nga Hebreo*: sa Hebreo, sa *lingguahe sang Canaan* * 19:18 Banwa sang Adlaw: Amo ini sa kalabanan nga mga kopya sang Hebreo. Sa iban nga mga kopya sang Hebreo kag sa Latin Vulgate, Banwa sang Kalaglagan.

Egyptohanon sa GINOO tungod nga ginapaantos sila sang mga nagapamigos sa ila, padal-an niya sila sang magaluwas kag magadepensa sa ila.

²¹ Ipakilala sang GINOO ang iya kaugalingon sa ila, kag sa sina nga tion kilalahon nila ang GINOO. Simbahon nila siya paagi sa nagkalain-lain nga halad. Magapromisa sila sa GINOO, kag tumanon nila ang ila mga promisa.

²² Silutan sang GINOO ang mga Egyptohanon sang kahalitan, pero ayuhon niya sila. Magadangop sila sa iya, kag pamatian niya ang ila mga pangamuyo kag ayuhon niya sila.

²³ Sa sina nga tion, may ara sang malapad nga dalan halin sa Egypt pakadto sa Assyria. Ang mga Egyptohanon kag mga Assyrians magapakadtopakari sa Egypt kag sa Assyria, kag magasimba sila sing tingob.

²⁴ Sa sina nga tion, magaisa ang Israel sa Egypt kag sa Assyria, kag ining tatlo ka nasyon mangin pagpakamaayo sa kalibutan.

²⁵ Bendisyunan sila sang GINOO nga Makagagahom nga nagasiling, “Ginapakamaayo ko ang Egypt nga akon katawhan, ang Assyria nga akon gintuga, kag ang Israel nga akon ginapanagiyahan.”

20

Ang Mensahi Parte sa Egypt kag sa Ethiopia

¹ Suno sa sugo ni Haring Sargon sang Assyria, ginsalakay sang kumander sang mga soldado sang Assyria ang Ashdod, kag gin-agaw ini.

² Antes ini natabo, nagsiling ang GINOO kay Isaias nga anak ni Amoz, “Ubaha ang imo bayo nga sako pati ang imo sandalyas.” Gintuman ini ni Isaias, kag naglakat-lakat siya nga wala sing bayo kag nagatiniil.

³ *Sang ulihi* nagsiling ang GINOO, “Ang akon alagad nga si Isaias naglakat-lakat nga wala sing bayo kag nagatiniil sa sulod sang tatlo ka tuig. Ini isa ka simbolo nga nagapaandam sa Egypt kag sa Ethiopia.*

⁴ Kay pagabihagon sang hari sang Assyria ang mga taga-Egypt kag taga-Ethiopia,† bata man ukon tigulang. Pagabihagon sila, nga wala sing bayo kag nagatiniil. Makita ang ila mga buli, kag mahuy-an gid ang Egypt.

⁵ Ang mga nagasalig sa Ethiopia kag nagapabugal sa Egypt matublag kag mahuy-an.

⁶ Sa tion nga matabo ini, magasiling ang mga Filistinhon,‡ ‘Tan-awa ang natabo sa mga nasyon nga ginsaligan ta kag ginpangayuan sang bulig sa pagluwas sa aton sa hari sang Assyria. Ti, paano na kita maluwat?’”

21

Ang Mensahi Parte sa Babilonia

¹ Ini nga mensahi parte sa Babilonia:*
Magasalakay ang mga kaaway nga daw sa buhawi nga nagaagi sa Negev.

* **20:3** *Ethiopia*: sa Hebreo, *Cush* † **20:4** *taga-Ethiopia*: sa Hebreo, *taga-Cush* ‡ **20:6** *Filistinhon*: sa literal, *nagaestar sa mga lugar nga malapit sa dagat* * **21:1** *Babilonia*: sa literal, *kamingawan malapit sa baybay*

Magahalin ini sa kamingawan, sa makahaladlok nga duta.

² Nakita ko ang isa ka terrible nga palanan-awon parte sa pagtraidor kag pagpanglaglag. Kamo nga mga taga-Elam kag taga-Media, libuti ninyo ang Babilonia kag salakaya. Pauntaton sang Dios ang pagpaantos niya sa iban nga mga nasyon.

³ Ining nakita kag nabatian ko sa palanan-awon, nakapahadlok gid sa akon kag nakapasakit sang akon lawas, pareho sang pagpasakit sang babayi nga manugbata.

⁴ Nagakubakuba ang akon dughan, kag nagakurog ako sa kahadlok. Indi ako makapahuway sa kagab-ihon, kay ginakulbaan gihapon ako.

⁵ Nagapreparar sang punsyon ang mga opisyal. Nagabutang sila sang mga hapin para makapungko sila.

Nagakaon sila kag nagainom, *kag sa hinali may nagsinggit sa ila,*
“Dali, magpreparar kamo sa inaway!”

⁶ Nagsiling ang Ginoo sa akon,
“Magbutang ka sang guwardya sa siyudad, kag pasugira siya sang iya makita.

⁷ Dapat magbantay gid siya sing maayo kag kon makakita siya sang mga karwahe nga ginaguyod sang duha ka kabayo, kag sang mga soldado nga nagasakay sa mga donkey kag mga camel,

magpahibalo siya dayon.”

⁸ Nagsinggit ang guwardya,
“Sir, adlaw-gab-i ang akon pagbantay sa tore.

⁹ Kag karon, tan-awa!

May nagaabot nga mga karwahe kag mga
manugkabayo nga paris-paris.”

Dayon nagsiling pa ang guwardya,

“Nalaglag na ang Babilonia!

Ang tanan nga imahen sang iya mga dios-dios
ara sa duta kag puro wasak.”

¹⁰ *Dayon nagsiling ako,*

“Mga kasimanwa ko nga mga Israelinhon,
nga pareho sa trigo nga ginlinas,[†]

ginasugid ko sa inyo ang mga butang nga akon
nabatian sa GINOO

nga Makagagahom, ang Dios sang Israel.”

Ang Mensahi Parte sa Edom

¹¹ Ini nga mensahi parte sa Edom:‡

May tawo nga halin sa Edom§ nga nagasagi pa-
mangkot sa akon,

“Guwardya, san-o pa bala mag-aga?”

¹² Nagsabat ako, “Sa indi madugay magaaga na,
pero magagab-i naman dayon.

Kon gusto mo magpamangkot liwat,
magbalik ka kag magpamangkot.”

Ang Mensahi Parte sa Arabia

¹³ Ini nga mensahi parte sa Arabia:

Kamo nga katawhan sang Dedan,

[†] **21:10** *pareho sa trigo nga ginlinas:* buot silingon, nag-antos sing
puwerte gid [‡] **21:11** *Edom:* sa Hebreo, *Duma* **§** **21:11** *Edom:* sa
Hebreo, *Seir*. Ini isa ka ngalan sang Edom.

nga ang inyo mga grupo sang mga negosyante
nga nagapanglakaton nagakampo sa kamin-
gawan sang Arabia,

¹⁴ maghatag kamo sang tubig sa mga ginauhaw.

Kamo nga nagaestar sa Tema,

maghatag kamo sang pagkaon sa mga tawo
nga nagpalalagyo sa ila lugar.

¹⁵ Nagpalalagyo sila sa puwerte nga inaway;
ginalagas sila sang ila mga kaaway sang es-
pada kag pana.

¹⁶ Nagsiling ang Ginoo sa akon, “Sa sulod gid
sang isa ka tuig, ang pagkagamhanan sang Kedar
madula.

¹⁷ Diutay lang ang mabilin sa iya maisog nga
mga manugpana. *Matabo gid ini, kay ako, ang*
GINOO nga Dios sang Israel, ang nagsiling sini.”

22

Ang Mensahi Parte sa Jerusalem

¹ Ini nga mensahi parte sa pulopatag nga sa
diin makita ang mga palanan-awon:.* Ano ang
nagakatabo? Ngaa nagasalaka kamo tanan sa
mga atop?

² Nagasinalasala kag nagasininggit ang mga
tawo sa bilog nga siyudad. Ang mga nagkala-
matay sa inyo wala napatay sa inaway.

³ Nagpalalagyo ang tanan ninyo nga pangulo,
kag nadakpan sila nga wala sing gamo. Ang iban
sa inyo nagtinguha nga magpalagyo, pero nadak-
pan man sila.

* **22:1** *pulopatag nga sa diin makita ang mga palanan-awon: Siguro
amo ang Jerusalem.*

⁴ Karon, pabay-i ninyo ako nga maghibi sa akon mga kasimanwa nga nagkalamatay. Indi ninyo ako pag-uloulohi.

⁵ Kay gintalana sang Ginoong Dios nga Makagagahom ang ini nga tion sang paggirinual, pagdinalagan, kag pagsinalasala sang mga tawo sa pulopatag nga sa diin makita ang mga palananawon. Ang mga pader sini nagakalaguba, kag ang pagsininggit sang mga tawo mabatian hasta sa mga bukid.

⁶ Nagasalakay ang mga soldado sang Elam nga may mga pana kag nagasakay sa mga kabayo. Ang mga soldado sang Kir nagasalakay man nga may ginauyatan nga mga taming.

⁷ Ginalikupan nila ang inyo mapatubason nga mga kapatagan, kag nagatipon sila sa mga puwertahan sang inyo siyudad.

⁸ Naagaw nila ang mga depensa sang Juda. Nagkuha kamo sang inyo mga armas sa talaguan sini.

⁹ Gintan-aw ninyo ang mga pader sang Banwa ni David para mahibaluan ninyo kon diin ang mga guba sini. Nagtipon kamo sang tubig halin sa punong sa ubos.

¹⁰ Gintan-aw ninyo ang mga balay sa Jerusalem kag gin-guba ang iban sini para gamiton ang mga bato sa pagkay-o sa pader sang siyudad.

¹¹ Naghimo kamo sang pulunduhan sang tubig sa tunga sang duha ka pader, kag ginpuno ninyo ini sang tubig halin sa daan nga punong. Pero wala kamo nagsalig kag nagsapak sa Dios nga amo ang nagplano sini sang una pa, kag nagbuot nga matabo ini.

¹² Nagtawag sa inyo ang Ginoong DIOS nga Makagagahom nga magpangasubo kag maghibi kamo. Ginhambalan niya kamo nga magpakalbo kag magsuksok sang sako *sa pagpakita sang inyo pagpangasubo*.

¹³ Sa baylo, nagsinadya kag nagselebrar kamo. Nag-ihaw kamo sang mga baka kag mga karnero, kag nagkinaon sang karne kag nag-ininom sang bino. *Kay ang inyo rason, “Magpagusto kita, magkaon kita kag mag-inom, kay basi kon mapatay na kita buwas.”*

¹⁴ Nagsiling sa akon ang GINOO, ang Ginoong DIOS nga Makagagahom, nga ining sala ninyo indi gid niya pagpatawaron hasta nga mapatay kamo.

Ang Mensahi para kay Shebna

¹⁵ Ginsugo ako sang Ginoong DIOS nga Makagagahom nga kadtuan ko si Shebna, ang administrador sang palasyo, kag ihambal ini sa iya:

¹⁶ “Sin-o ka gid bala nga magguhab sa banglid kag maghimo sang imo lulubngan upod sa mga dungganon? Sin-o ang nagtugot sa imo sa paghimo sini?

¹⁷ Mag-andam ka! Bisan gamhanan ka pa, dakpon ka sang GINOO kag ihaboy.

¹⁸ Tipulunon niya ikaw nga daw sa bola kag ihaboy sa isa ka malapad nga lugar. Didto ka mapatay, kag didto man magkalaguba ang ginapabugal mo nga mga karwahe. Nagahatag ka sang kahuy-anan sa panimalay sang imo agalon.”

¹⁹ *Nagasiling ang GINOO sa imo, “Pahalinon ko ikaw sa imo obra!*

²⁰ “Sa sina nga adlaw, ipatawag ko ang akon alagad nga si Eliakim nga anak ni Hilikia.

²¹ Ipasuksok ko sa iya ang imo pang-opisyal nga bayo kag wagkos, kag ihatag ko sa iya ang imo awtoridad. Mangin pareho siya sa isa ka amay sa mga taga-Jerusalem kag mga taga-Juda.

²² Itugyan ko sa iya ang yabi sang ginharian ni David. Kon abrihan niya ang puwertahan, wala sing may makasirado; kag kon siradhan niya, wala sing may makaabri.

²³ Palig-unon ko siya sa iya posisyon pareho sang kalabitan sa dingding. Kag magahatag siya sang dungog sa iya pamilya.

²⁴ Ang iya mga kabataan kag mga paryente magadepende sa iya. Pareho siya sa kalabitan nga may nagakalabit nga nagkalain-lain nga suludlan nga magagmay, halin sa mga yahong hasta sa mga tibod.

²⁵ “Sa sina nga tion *nga damo na ang nagakalabit sa iya*, mahulog siya kag magakalawasak ang tanan nga nagakabit sa iya. *Matabo gid ini, kay ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

23

Ang Mensahi Parte sa Tyre kag Sidon

¹ Ini nga mensahi parte sa Tyre:

Maghibi kamo nga mga nagasakay sa mga barko sang Tarshish! Kay naguba na ang inyo pantalan sa Tyre. Ginsugid na ini sa inyo sang mga naghalin sa Cyprus.*

* **23:1** *Cyprus*: sa Hebreo, *Kitim*

² Maghipos kamo nga mga nagaestar sa isla[†] pati na kamo nga mga negosyante sang Sidon. Ang inyo mga negosyante nga nagapamanggaranon sa inyo nagabiyahe

³ sa mga kadagatan sa pagbakal kag pagbaligya sang mga patubas sang Shihor nga sakop sang Suba sang Nilo. Kag nagapakignegosyo sa inyo ang mga nasyon.

⁴ Mahuya ka, Sidon, nga dalangpan sang mga tawo nga nagaestar malapit sa dagat. Ginasiway ka na sang kadagatan nga nagasiling, “Wala na ako sing bata; wala ako sing may ginasagod nga bata nga lalaki ukon babayi.”

⁵ Masakitan ang mga Egyptohanon kon mabastian nila ang natabo sa Tyre.

⁶ Maghinibi kamo nga mga nagaestar sa isla. Tabok kamo sa Tarshish!

⁷ Sadto anay malipayon ining siyudad *sang Tyre* nga gintukod sang una nga panahon, nga ang iya katawhan nakaabot sa malayo nga mga lugar kag nagsakop sang sini nga mga lugar. Pero karon ano na ang natabo sa iya?

⁸ Sin-o bala ang nagplano sini sa Tyre, ang siyudad nga nagpanakop sang mga lugar, nga ang mga dungganon niya nga mga negosyante bantog sa kalibutan?

⁹ Ang GINOO nga Makagagahom amo ang nagplano sini para paubuson ang nagapabugal sa iya pagkagamhanan kag ang mga ginakilala nga bantog sa kalibutan.

[†] **23:2** *isla*: ukon, *lugar* malapit sa dagat; ukon, *malayo nga lugar*. Amo man sa bersikulo 6.

¹⁰ Kamo nga mga pumuluyo sang Tarshish, mag-agi kamo sing hilway sa Tyre pareho sa *Suba sang Nilo nga nagailig sing hilway*, tungod kay wala na sing may magpugong sa inyo.

¹¹ Gin-untay sang GINOO ang iya kamot sa dagat sa *paglaglag sini*, gani nagakulurog sa kahadlok ang mga ginharian. Nagmando siya nga gub-on ang mabakod nga depensa sang Fenicia.[‡]

¹² Nagsiling ang GINOO, “Mga pumuluyo\$ sang Sidon, tapos na ang inyo pagpangalipay. Nalaglag na kamo! Bisan magpalagyo kamo sa Cyprus, wala gihapon kamo sing kapahuwayan didto.”

¹³ Tan-awa bala ninyo ang duta sang mga taga-Babilonia.* Diin na karon ang katawhan sini? Ginhimo sang Assyria ang Babilonia nga elistaran sang talunon nga mga sapat. Kay ginsalakay nila ini, ginwasak ang mabakod nga mga parte sini, kag ginpabay-an nga guba.

¹⁴ Maghibi kamo nga mga nagabiyahе sa Tarshish, kay naguba na ang siyudad nga inyo dalangpan.

¹⁵ Pagakalimtan ang Tyre sa sulod sang 70 ka tuig, ang kalawigon sang kabuhi sang hari. Pero pagkatapos sina, mangin pareho siya sa isa ka babayi nga nagabaligya sang iya lawas nga gin-sambit sa sini nga kanta:

¹⁶ “Ikaw nga babayi nga nagabaligya sang imo lawas, ginkalimtan ka na. Gani kuhaa ang imo

[‡] **23:11** *Fenicia*: sa Hebreo, *Canaan* sa literal, *Birhen nga anak nga babayi* sa literal, *Kaldeanhon*. Amo ini kon kaisa ang tawag sa mga taga-Babilonia.

^{\$} **23:12** *Mga pumuluyo*:
* **23:13** *taga-Babilonia*:

arpa, kag tukara ini sing maayo samtang nagal-ibot ka sa siyudad. Damua ang imo kanta, para madumduman ka.”

¹⁷ Pagkatapos sang 70 ka tuig, dumdumon sang GINOO ang Tyre. Pero himuon liwat sang Tyre ang ginhimo niya sang una, nga pareho sang ginahimo sang babayi nga nagabaligya sang iya lawas. Himuon niya ang malain para makakuwarta siya sa tanan nga ginharian sang kalibutan.

¹⁸ Pero sa ulihi ang iya maginansya indi pagtaguon kundi ihalad niya sa GINOO para ibakal sang madamo nga pagkaon kag sang maayo nga klase sang mga bayo para sa mga tawo nga nagaalagad sa GINOO.

24

Pagasilutan sang Dios ang Kalibutan

¹ Pamati! Laglagon sang GINOO ang kalibutan* hasta nga indi na ini mapuslan, kag laptahon niya ang mga pumuluyo sini.

² Isa lang ang dangatan sang tanan—pari ukon pumuluyo, agalon ukon ulipon, manugbaligya ukon manugbakal, manugpautang ukon manugutang.

³ Malaglag gid sing bug-os ang kalibutan kag magakalaubos ang mga butang diri. *Matabo gid ini*, kay ang GINOO mismo ang nagsiling sini.

⁴ Magamala kag magatig-a ang duta. Magaluya ang mga tawo sa bilog nga kalibutan, pati ang dungganon nga mga tawo.

* **24:1** *ang kalibutan*: ukon, *ang duta sang Canaan kag ang mga lugar sa palibot sini*

⁵ Ginhighkuan ang kalibutan sang mga pumulyo sini, tungod nga wala nila gintuman ang mga kasuguan kag mga pagsulundan sang Dios. Ginlapas nila ang wala sing katapusan nga kasugtanan *sang Dios sa ila*.

⁶ Gani pakamalauton sang Dios ang kalibutan, kag magapanabat ang mga pumulyo sini tungod sa ila mga sala. Sunugon sila, kag diutay lang ang mabilin sa ila.

⁷ Magakalaya ang mga ubas, kag maubos ang duga sang ubas. Magapangasubo ang mga nagakalipay,

⁸ kag indi na mabatian ang masadya nga tinukar sang mga tamborin kag mga arpa, kag ang paghinugyaw sang mga tawo nga nagaselebrar.

⁹ Wala na sing kinanta sa ila pag-ininom, kag ang ilimnon mangin mapait.

¹⁰ Mawasak ang siyudad kag indi na mapuslan. Siraduhon ang puwertahan sang kada balay para wala sing may makasulod.

¹¹ Magasininggit ang mga tawo sa karsada, nga nagapangayo sang bino. Ang ila kalipay bayluhan sang kasubo. Wala na sing kinalipay sa kalibutan.

¹² Ang siyudad magapabilin nga guba, nga wasak ang mga puwertahan sini.

¹³ Diutay na lang nga tawo ang mabilin sa tanan nga nasyon sa kalibutan, pareho sa olibo ukon ubas matapos nga gindugos.

¹⁴ Ang mga tawo nga magkalabilin magahinugyaw sa kalipay. Ang ara sa west magasugid sang pagkagamhanan sang GINOO.

¹⁵ Gani ang mga tawo sa east kag sa mga lugar nga malapit sa dagat[†] dapat magdayaw sa GINOO, ang Dios sang Israel.

¹⁶ Mabatian bisan sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan nga nagakanta sang, “Dayawon ang Matarong nga Dios!”

Pero kaluluoy ako! Nagapalangluya na ako! Kay padayon gihapon ang pagluib sang mga traidor nga tawo.

¹⁷ Kamo nga mga katawhan sang kalibutan, nagahulat sa inyo ang kahadlok, buho, kag siod.

¹⁸ Ang magapalagyo sa kahadlok mahulog sa buho, kag ang magguwa sa buho masiod.

Magaulan sing mabaskog, kag magatay-og ang pundasyon sang kalibutan.

¹⁹ Magalitik ang duta, kag mapihak ini.

²⁰ Daw sa magaduling-duling ini pareho sa hubog. Magauyog-uyog ini pareho sa payag nga ginahuyop sang hangin. Mabug-atan ini tungod sa sala, kag malaglag kag indi na makabangon liwat.

²¹ Sa sina nga tion, silutan sang GINOO ang langitnon nga mga tinuga,[‡] kag ang mga hari sa kalibutan.

²² Tipunon sila tanan sa buho pareho sa mga priso. Prisohon sila, kag sa ulihi silutan.

²³ Magadulom ang adlaw kag bulan kay magahari ang GINOO nga Makagagahom sa Bukid sang Zion, sa Jerusalem. Kag didto mapahayag ang

[†] **24:15** mga lugar nga malapit sa dagat: ukon, mga isla; ukon, malayo nga mga lugar [‡] **24:21** langitnon nga mga tinuga: ukon, mga soldado sa mataas nga mga lugar

iya gahom sa atubangan sang mga manugdumala sang iya katawhan.

25

Dalayawon ang Dios

¹ GINOO, ikaw ang akon Dios! Dayawon kag padunggan ko ikaw, kay makatilingala gid ang imo mga ginhimo. Gintuman mo gid ang imo mga ginplano sang una nga panahon.

² Gin-guba mo ang napaderan nga mga banwa sang mga taga-iban nga nasyon. Ginwasak mo ang mabakod nga mga parte sang ila mga banwa, kag indi na ini mapatindog liwat.

³ Gani padunggan ka sang gamhanan nga mga katawhan, kag tahuron sang mapintas nga mga nasyon.

⁴ Ikaw ang mabakod nga dalangpan sang mga imol sa tion sang kalisod. Palasilungan ka sa mabaskog nga ulan kag init. Kay ang pagsalakay sang mapintas nga mga tawo pareho sang bagyo nga nagahampak sa pader,

⁵ kag pareho sang init sa desierto. Pero ginpahipos mo ang pagsininggit sang mga taga-iban nga nasyon. Ginpauntat mo ang pagkinanta sang mapintas nga mga tawo, pareho sang init nga nadula kay gintabunan sang panganod.

⁶ Diri sa Bukid sang *Zion*, magapreparar ang GINOO nga Makagagahom sang isa ka punsyon para sa tanan nga katawhan. Mga manamit nga pagkaon kag ilimnon ang iya ipreparar.

⁷ Kag sa sini man nga bukid, pagakuhaon niya ang kasubo* sang mga katawhan sa tanan nga nasyon.

⁸ Dulaon sang Ginoong DIOS ang kamatayon kag pahiran niya ang mga luha sang tanan nga tawo. Kuhaon niya ang kahuy-anan sang iya katawhan sa bilog nga kalibutan. *Matabo gid ini*, kay ang GINOO mismo ang nagsiling sini.

⁹ Kon matabo na ini, magasiling ang mga tawo: “Siya ang aton Dios! Nagsalig kita sa iya, kag ginluwas niya kita. Siya ang GINOO nga aton ginsaligan. Magkalipay kita kag magsinadya kay ginluwas niya kita.”

¹⁰ Sa pagkamatuod, buligan sang GINOO ining Bukid *sang Zion*, pero silutan niya ang Moab. Tasakon niya ini pareho sa dagami nga ginatasak sa ipot.

¹¹ Tinguhaan nila nga makaluwas sa sina nga kahimtangan pareho sa tawo nga nagakapaykay sa tubig. Pero bisan maayo pa sila maglangoy, *lumsan gihapon sila sang GINOO*; paubuson sila sang GINOO sa ila pagkabugalon.

¹² Rumpagon niya ang ila mataas kag mabakod nga mga pader hasta nga maglalapta ini sa duta.

26

Kanta sa Pagdayaw sa Dios

¹ Sa sina nga tion, ini nga kanta pagakantahon sa Juda:

* **25:7 kasubo:** sa literal, *tabon*, nga ginasuksok sang mga tawo sang una nga panahon sa tion sang pagpangasubo.

Mapag-on na ang aton siyudad.

Ang kaluwasan sang Dios pareho sa pader
nga nagapalibot sa aton.

² Abrihi ang mga puwertahan *sang siyudad*
para makasulod ang matarong nga nasyon,
ang nasyon nga matutom sa GINOO.

³ Hatagan mo, *GINOO*, sang kompleto nga kalinong
ang tawo nga ang iya hunahuna nasintro sa
imo,
kay nagasalig siya sa imo.

⁴ Magsalig kamo permi sa GINOO
kay ang GINOO amo ang aton *palalipdan nga*
bato hasta san-o.

⁵ Sa pagkamatuod, ginpaubos niya ang mga buga-
lon.
Ginlaglag niya ang ila siyudad hasta nga
nagkalarumpag ini sa duta.

⁶ Gintapak-tapak ini sang gindaogdaog nga mga
imol.

⁷ Matapan ang dalanon sang mga matarong,
kag ikaw, Matarong nga Dios, ang nagtapan
sini.

⁸ GINOO, ginasunod namon ang imo mga sugo,
kag nagasalig kami sa imo.

Ang amon handom amo nga mapadunggan ka.

⁹ Ginahandom ko gid ikaw kon gab-i,
sa bug-os ko nga tagipusuon.

Matuod nga kon maghukom ka sa mga tawo sa
kalibutan,
makatuon sila nga magkabuhi nga matarong.

¹⁰ Bisan ginakaluoyan mo ang malain nga mga
tawo,

wala gihapon sila nagatuon sa pagkabuhi nga matarong.

Bisan nagaestar sila sa duta sang mga matarong,
padayon gihapon sila sa paghimo sang malain,
kag wala nila ginakilala ang imo pagkagamhanan.

¹¹ GINOO, handa ka na nga magsilot sa ila,
pero wala sila kahibalo.

Pahibalua sila, *GINOO*!

Pakahuy-i sila paagi sa pagpakita sa ila kon daw
ano ang imo paghigugma sa imo katawhan.
Sila nga imo mga kaaway laglaga sang imo kalayo.

¹² GINOO, hatagan mo kami sang maayo nga kahimtangan.

Kay ang tanan nga hinimuan namon nahimo
namon tungod sa imo bulig.

¹³ GINOO, nga amon Dios,
gin-gamhan kami sang iban,
pero ikaw lang gid ang amon ginasimba.

¹⁴ Patay na sila subong kag indi na mabuhi liwat.
Ginsilutan mo sila kag ginlaglag;
kag ginkalimtan na sila.

¹⁵ GINOO, ginpadako mo ang amon nasyon;
ginpasangkad mo ang mga border sini,
kag naghatag ini sang kadunggan sa imo.

¹⁶ GINOO, gindisiplina mo ang imo katawhan,

kag sa ila kalisod nagdangop sila kag nagpanawag* sa imo.

17 Nakita mo, GINOO, ang amon pag-antos.
Pareho kami sa babayi nga manugbata,
nga nagasinggit tungod sa puwerte nga kasakit.

18 Nag-ugayong kami sa kasakit,
pero wala man kami sing may ginbata.
Wala kami sing may nahimo para luwason ang
amon *duta*,†
kag wala man namon nalaglag ang mga
katawhan sa kalibutan *nga amon mga ka-*
away.‡

19 Pero mabanhaw ang imo mga katawhan nga
nagkalamatay.
Magabangon ang ila mga bangkay kag magakanta sa kalipay.
Subong nga ang tun-og sa kaagahon nagapabugnaw sang *duta*,
ikaw GINOO magabanhaw sang mga patay.

20 Mga kasimanwa, magsulod kamo sa inyo mga balay kag siraduhi ninyo ang inyo mga puwertahan. Panago anay kamo hasta madula ang kaakig sang GINOO.

21 Kay nagaabot na siya halin sa iya ginaestaran para silutan ang mga pumuluyo sang kalibutan tungod sa ila mga sala. Ipahayag na sang *duta* ang mga tawo nga ginpamatay; indi na niya ini pagtaguon pa.

* 26:16 *nagpanawag*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini. † 26:18 *ang amon duta*: ukon, *ang kalibutan* ‡ 26:18 *wala man...kaaway*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

27

Ang Paluwas sang Israel

¹ Sa sina nga tion, gamiton sang GINOO ang iya matalom kag gamhanan nga espada sa pagpatay sa Leviatan, ang nagasaog nga dragon sa dagat.

² Sa sina man nga tion, magakanta kamo parte sa mabungahon nga talamnan sang ubas.

³ Ako, ang GINOO, ang nagaatipan sining talamnan sang ubas. Ginabunyagan ko ini permi. Ginabantayan ko ini adlaw-gab-i para wala sing may makahalit.

⁴ Wala na ako nangakig sa sini nga talamnan. Pero sa tion nga may makita ako sa iya nga tunukon nga mga kahoy-kahoy, kontrahon ko siya kag sunugon.

⁵ Pero maluwas lang siya kon magpakig-abyan siya sa akon, kag magpangayo sang proteksyon sa akon.

⁶ Magaabot ang adlaw nga ang katawhan sang Israel, ang mga kaliwat ni Jacob, magapanggapot pareho sa tanom. Magapanalingsing ini kag magapamulak. Magapamunga ini sang madamo nga bunga nga magapuno sang bilog nga kalibutan.

⁷ Wala ginsilutan kag ginpamatay sang GINOO ang Israel pareho sang pagsilot kag pagpamatay niya sa mga kaaway sini.

⁸ Ginpabihag sang GINOO ang iya katawhan bilang silot sa ila. Gintabog niya sila paagi sa mabaskog nga hangin halin sa east.*

* **27:8** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sa sini nga bersikulo.

⁹ Mapatawad lang sila kon gub-on nila ang ila mga halaran nga bato kag pudpuron nila ini sing mapino, kag dulaon nila ang mga *hulohaligi nga simbolo sang diosa nga si Ashera*, kag ang mga halaran nga ginasunugan nila sang insenso.

¹⁰ Nawasak na ang napaderan nga siyudad. Pareho na ini sang kamingawan; wala na sing may nagaestar diri. Nangin palahalban kag palahuwayan na lang ini sang mga baka. Ginaubos halab sang mga baka ang mga dahon sang mga sanga.

¹¹ Kag sang nagkalalaya kag nagkalabali ang mga sanga, ginapangtipon ini sang mga babayi para igatong. Tungod kay ang mga katawhan sini wala sing pag-intiendi, indi sila pagkaluoyan sang Dios nga nagtuga sa ila.

¹² Sa sina nga tion, tipunon sang GINOO ang mga Israelinhon halin sa Suba *sang Euphrates* hasta sa ililigan sang tubig sang Egypt pareho sang pagtipon sang ginlinas nga trigo.

¹³ Pagtunog sang budyong sing mabaskog, magabalik sa Jerusalem ang mga Israelinhon nga nagaantos sa pagkabihag sa Assyria kag Egypt. Kag simbahon nila ang GINOO, sa balaan nga bukid sa Jerusalem.

28

Ang Mensahi Parte sa Samaria

¹ Kaluluoy ang Samaria, nga pareho sa korokorona nga bulak, nga dungog sang palahubog *nga*

mga pangulo sang Israel.* Ini nga siyudad nahamtang sa mapatubason nga patag, pero ang iya katahom madula pareho sa bulak nga nagakalaya.

² Pamati! May ginapreparar ang Ginoo nga isa ka makusog kag gamhanan *nga nasyon* nga magalaglag sa Samaria. Pareho ini sa makahalalit nga bagyo kag nagahuganas nga baha.

³ Pagatasakon niya ang Samaria, nga pareho sa korokorona nga bulak, nga dungog sang palahubog *nga mga pangulo* sang Israel.

⁴ Ini nga siyudad nahamtang sa mapatubason nga patag, pero ang iya katahom madula pareho sa bulak nga nagakalaya. Malaglag ini gilayon pareho sa nahauna nga mga bunga sang higera nga ginakuha kag ginakaon dayon sang kada may makakita.

⁵ Sa sina nga tion, ang GINOO nga Makagagahom mangin pareho sa matahom nga korokorona nga bulak sa iya nagkalabilin nga mga katawhan.

⁶ Hatagan niya sang handom ang mga manughukom nga paharion nila ang hustisya. Kag hatagan niya sang kaisog ang mga soldado nga nagaguwardya sa siyudad kontra sa mga kaaway.

⁷ Pero karon nagaduling-duling sa kahubog ang mga pari kag mga propeta kag wala na sa husto nga paminsaron. Ang mga propeta sala na ang ila pag-intiendi sa palanan-awon, kag ang mga pari indi na husto ang ila desisyon.

⁸ Ang ila mga lamisa puno sang ila mga suka. Wala gid sing parte sang lamisa nga matinlo.

* **28:1** *Israel*: Tan-awa ang footnote sa 7:2.

⁹ *Nagareklamo pa sila nga nagasiling*, “Ano bala ang hunahuna niya sa aton, mga bata nga bag-o lang nalutas? Ngaa amo ina ang panudlo niya sa aton?”

¹⁰ Kon magtudlo siya, litra por litra, linya por linya, leksyon por leksyon.”

¹¹ Tungod nga indi sila magpamati, magapakighambal ang GINOO sa sini nga mga tawo paagi sa mga taga-iban nga lugar nga lain ang linguahe.

¹² Amo ini ang iya ihambal: “Makaangkon kuntani kamo sang kapahuwayan sa inyo duta. Pero indi kamo gusto magpamati sa akon.”

¹³ Gani tudluan sila sang GINOO litra por litra, linya por linya, leksyon por leksyon. Kag matumba sila sa ila paglakat, mapilasan, masiod, kag madakpan.

¹⁴ Gani kamo nga mga nagapangyaguta nga mga manugdumala sang katawhan sang Jerusalem, pamatii ninyo ang ginasiling sang GINOO!

¹⁵ Kay nagapabugal kamo nga nagasiling, “Nakahimo kami sang kasugtanan sa kamatayon *nga indi ini mag-ano sa amon*, kag nagsugtanay kami sang lugar sang mga patay *nga indi kami pagdal-on didto*. Gani indi kami maano bisan mag-abot man ang katalagman nga daw sa baha, kay nagasalig kami nga ang amon pagbinutig kag pagpangdaya makaprotektar sa amon.”

¹⁶ Gani amo ini ang ginasiling sang Ginoong DIOS: “Pamati! Mabutang ako sa Zion[†] sang bato nga pundasyon; isa ka bato nga masaligan,

[†] **28:16** *Zion: ukon, Jerusalem*

mabakod, kag malahalon. Ang nagatuo sa iya indi magpadasodaso[‡] sa ila mga ginahimo.

¹⁷ Himuon ko nga inugtacos kag inugtunton ang hustisya kag pagkamatarong. Ipapalid ko sa bagyo kag ipaanod sa baha ang kabutigan nga inyo ginasaligan nga makaprotektar sa inyo.

¹⁸ Mangin wala sing pulos ang inyo kasugtanan sa kamatayon, kag ang inyo ginkasugtan sang lugar sang mga patay. Kay kon mag-abot ang katalagman nga daw sa baha, malaglag kamo.

¹⁹ Magaabot ini permi kada adlaw, aga kag gab-i, kag magalaglag gid ini sa inyo.”

Mahadlok gid kamo kon maintiendiha ninyo ini nga mensahi.

²⁰ Kay pareho kamo sa tawo nga kabos ang iya ginahigdaan kag makitid ang iya habol. §

²¹ Sa pagkamatuod, magasalakay ang GINOO pareho sa iya ginhimo sa Bukid sang Perazim kag sa Kapatagan sang Gibeon. Himuon niya ang butang nga wala ginapaabot sang iya katawhan.

²² Gani karon indi na kamo magyaguta, kay basi kon dugangan pa niya ang iya silot sa inyo. Kay nabatian ko gid mismo ang ginmando sang Ginoong Dios nga Makagagahom nga laglagon niya ang inyo bilog nga duta.

²³ Pamatii ninyo sing maayo ang akon ginasiling.

²⁴ Magsagi na lang bala arado ang mangunguma, kag indi magtanom?

[‡] **28:16** *indi magpadasodaso:* sa Septuagint, *indi mahuy-an*

§ **28:20** Siguro ang buot silingon nga ang kasugtanan sang Juda sa Egypt indi makahatag sang seguridad kontra sa mga kaaway.

²⁵ Indi bala nga kon handa na ang duta, ginasabugan niya ini sang nagkalain-lain nga binhi sa taga ka talamnan sini, pareho sang binhi sang mga panakot, trigo, barley kag espelta?*

²⁶ Nahibaluan niya kon ano ang husto nga himuon kay ginatudluan siya sang Dios.

²⁷ Wala niya ginagamitan sang tapi nga panglinas nga may mga ulounto ang mga inani nga mga panakot kundi ginahampas niya ini sang lipak.

²⁸ Ang uyas nga ginahimo nga tinapay madali madugmok, gani wala niya ini ginasagi linas. Ginagamitan niya ini sang karo nga may mga kabayo sa paglinas, pero ginasiguro niya nga indi ini magkaladugmok.

²⁹ Ini nga kaalam halin sa GINOO nga Makagagahom. Maayo gid ang iya laygay kag puwerte gid ang iya kaalam.

29

Ang Mensahi Parte sa Jerusalem

¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Kaluluoy ang Jerusalem,* ang siyudad nga ginpuy-an ni David! Sige, magselebrar ini *nga siyudad* sang iya mga piesta kada tuig.

² Pero salakayon ko ini, kag magahinibi kag magapanalambiton ang iya sini mga pumuluyo. Kag para sa akon, ang bilog nga siyudad mangin pareho sa halaran nga nabulit sang dugo.†

* **28:25 espelta:** Ang Hebreo sini nagatumod sa isa ka klase sang uyas. * **29:1 Jerusalem:** sa Hebreo, Ariel † **29:2 halaran nga nabulit sang dugo:** sa Hebreo, Ariel

³ Kibunon ko ang siyudad sang Jerusalem. Palibutan ko ini sang mga tore-tore sa pagsalakay sini, kag magatumpok ako sang mga duta sa kilid sang pader para mataklas ini.

⁴ Malaglag ini, kag mangin pareho sa isa ka murto nga nagapanawag halin sa idalom sang duta, nga ang iya tingog hungaw.

⁵ Pero sa ulihi ang iya madamo nga kaaway nga mapintas mangin pareho sa yab-ok ukon upa nga palidon sang hangin. Gulpi lang ini matabo sa ila.

⁶ Dumdumon sang GINOO nga Makagagahom ang Jerusalem, *kag magaabot siya* nga may daguob, linog, ginahod, buhawi, bagyo, kag nagadabadaba nga kalayo.

⁷⁻⁸ Madula pareho sa isa ka damgo ang madamo nga nasyon nga nagasalakay sa Jerusalem[‡] kag nagaguba sang mga pader sini. Pareho sila sa tawo nga nagadamgo nga nagakaon, pero pagbugtaw niya gutom siya, ukon pareho sa tawo nga nagadamgo nga nagainom, pero pagbugtaw niya uhaw siya.”

⁹ *Kamo nga mga taga-Juda*, buanga ninyo ang inyo kaugalingon kag magpakabuang kamo. Bulaga ninyo ang inyo kaugalingon kag magpakabulag kamo. Hubog kamo kag nagaduling-duling pero indi tungod sa bino.

¹⁰ Kay daw sa ginpatulog kamo sang GINOO sing mahamuok. Gintabunan niya ang inyo mga ulo kag mga mata nga wala sing iban kundi ang inyo mga propeta.

¹¹ Para sa inyo, ini tanan nga ginpahayag sa inyo

[‡] **29:7-8** *Jerusalem: sa Hebreo, Bukid sang Zion*

daw sa linukot nga kasulatan nga sirado. Kon ipabasa mo ini sa tawo nga kahibalo magbasa, masiling siya, “Indi ko ina mabasa tungod kay sirado.”

¹² Kag kon ipabasa mo sa indi kahibalo magbasa, masiling siya, “Indi ako kahibalo magbasa.”

¹³ Nagasiling ang Ginoo, “Ini nga katawhan nagadayaw kag nagapadungog sa akon sa baba lang, pero ang ila tagipusuon malayo sa akon. Kag ang ila pagsimba sa akon suno lang sa mga pagsulundan sang tawo.

¹⁴ Gani patingalahon ko liwat ang ini nga katawhan sang sunod-sunod nga makatilingala nga mga butang. Kag dulaon ko ang kaalam sang mga tawo nga maalam kag ang pag-intiendi sang mga may tinun-an.”

¹⁵ Kaluluoy kamo nga mga nagatago sang inyo mga plano sa GINOO. Nagahimo kamo sang inyo mga buluhaton sa madulom, kag nagasiling kamo, “Wala sing may makakita ukon makahibalo sang aton ginahimo.”

¹⁶ Mga balingag kamo! Ginakabig ninyo nga daw sa kolon ang manughimo sang kolon. § Makasiling bala ang hinimo nga butang sa naghimo sa iya, “Indi ikaw ang naghimo sa akon?” Makasiling bala ang kolon sa nagporma sa iya, “Wala ikaw sang may nahibaluan?”

¹⁷ Sa indi madugay ang *kagulangan sang Lebanon* mangin mapatubason nga latagon, kag ang mapatubason nga latagon mangin kagulangan.

§ **29:16** *Ginakabig...kolon*: buot silingon, *ginakabig nila nga daw sa tinuga ang Dios nga Manunuga*.

¹⁸ Sa sina nga tion, ang bungol makabati sa ginabasa halin sa linukot nga kasulatan. Kag ang bulag, nga ang iya lang makita amo ang kadulom, makakita.

¹⁹ Magakalipay liwat ang mga mapainubuson kag ang mga imol tungod sa GINOO, ang Balaan nga Dios sang Israel.

²⁰ Tungod kay madula ang mga mapintas kag nagapangyaguta nga mga tawo. Magakalamatay ang tanan nga mahilig sa pagpakasala

²¹ pati ang tanan nga nagaakusar sang indi matuod, ang mga nagapadihot para makombinsi ang mga hukom, kag ang mga nagabinutig nga saksi para indi mahatagan sang hustisya ang mga inosente.

²² Gani ang GINOO, ang Dios nga nagluwas kay Abraham nagsiling parte sa mga kaliwat ni Jacob, “Sugod karon, wala na sila sing dapat ikahuya ukon kahadlukan.

²³ Kay kon makita nila nga mga kaliwat ni Jacob ang akon mga binuhatan sa ila, tahuron nila ako, ang Balaan nga Dios ni Jacob, kag kilalahon nila ang akon pagkabalaan. Kahadlukan nila *ako* nga Dios sang Israel.

²⁴ Ang mga nalibugan makaintiendi na sang kamatuoran, kag ang mga nagareklamo magakalipay na kon tudluan.”

30

Wala sing Pulos ang Kasugtanan sang Juda sa Egypt

¹ Nagsiling ang GINOO, “Kaluluoy ang *akon* mga anak nga mga rebelde. Nagahimo sila sang mga

plano nga indi halin sa akon. Nagahimo sila sang kasugtanan nga wala ko ginatuguti. Gani nagadugang pa gid ang ila sala.

² Nagkadto sila sa Egypt para magpangayo sang proteksyon sa hari, nga wala man lang sila nagpamangkot sa akon.

³ Pero mahuy-an lang sila sa ila pagpangayo sang proteksyon sa hari sang Egypt.

⁴ Kay bisan nagagahom ang hari sang Egypt hasta sa Zoan kag Hanes,

⁵ mahuy-an lang ang Juda tungod nga ang katawhan sang Egypt wala gid sing may ibulig sa ila kundi nagadala lang sang kahuy-anan.”

⁶ Amo ini ang mensahi sang Dios parte sa mga sapat sa Negev: Gilatas sang mga taga-Juda ang kamingawan nga mabudlay agyan, nga may mga leon, kag dalitan nga mga man-og, nga ang iban *daw* nagalupad. Ginakarga nila ang ila mga manggad sa mga donkey kag mga camel para iregalo sa nasyon nga indi man lang makabulig sa ila.

⁷ Ini nga nasyon amo ang Egypt, nga ang iya bulig wala sing pulos. Gani ginatawag ko ini nga “Dragon* nga Nagaluko.”

⁸ *Nagsiling ang GINOO sa akon*, “Dali, isulat sa malapad nga bato ukon sa linukot nga sululatan *ang akon akusasyon kontra sa mga Israelinhon* para permanente ini nga magapamatuod sa palaabuton nga panahon kon ano kalaot sa ila.

⁹ Kay mga rebelde sila, mga butigon, kag indi nila gusto nga magpamati sa akon mga ginatudlo.

* **30:7** *Dragon*: sa Hebreo, *Rahab*

¹⁰ Nagasiling sila sa mga propeta, ‘Indi na ninyo kami pagsugiri sang mga ginpahayag sang Dios sa inyo. Indi na ninyo kami pagsugiri sang husto. Sugiri kami sang mga butang nga makapalipay sa amon kag mga palanan-awon nga indi matabo.

¹¹ Halin kamo sa amon alagyan; indi ninyo kami paglambayi. Indi na kami pagsugiri parte sa Balaan nga Dios sang Israel.’”

¹² Gani nagasiling ang Balaan nga Dios sang Israel, “Tungod nga ginsikway ninyo ang akon mensahi kag nagsalig sa pagpamigos kag pagpangdaya,

¹³ malaglag kamo gilayon. Ang inyo sala pareho sa litik nga makaparumpag gulpi sa mataas nga pader.

¹⁴ Madugmok kamo pareho sa kolon, nga tungod sa puwerte nga pagkadugmok wala gid sing parte nga mabutangan sang baga ukon magamit para isandok sang tubig.”

¹⁵ Nagasiling pa gid ang Ginoong DIOS, ang Balaan nga Dios sang Israel, “Magbalik kamo sa akon kag magkalma kay luwason ko kamo. Magpakalinong kamo kag magsalig sa akon kay pabaskugon ko kamo. Pero indi ninyo gusto himuon ini.

¹⁶ Nagasiling kamo, ‘Magapalagyo kami sa amon mga kaaway paagi sa madasig nga mga kabayo.’ Huo, magapalagyo kamo, pero mas madasig pa gid ang magalagas sa inyo.

¹⁷ Ang isa lang sa ila makapatal-as sa isa ka libo ninyo nga mga soldado. Kag ang lima sa ila makapatal-as sa inyo tanan. Mangin pareho kamo sa tukon sang bandera nga nagaisahanon sa putokputok sang bukid.”

¹⁸ Pero nagahulat ang GINOO nga magpalapit kamo sa iya para kaluoyan niya kamo. Handa siya nga ipakita ang iya pagkabalaka sa inyo. Kay ang GINOO matarong nga Dios, kag bulahan ang tanan nga nagasalig sa iya.

¹⁹ Kamo nga katawhan sang Zion, nga mga pumuluyo sang Jerusalem, indi na kamo maghibi liwat! Kaluoyan gid kamo sang GINOO, kon magpangayo kamo sang bulig sa iya. Kon mabatian niya ang inyo pangamuyo, sabton niya kamo.

²⁰ Bisan ginhatagan kamo sang GINOO sang kasakit kag kabudlayan nga daw inyo kalan-on kag ilimnon, siya nga inyo manunudlo indi na magpanago sa inyo. Makita ninyo siya

²¹ kag mabatian ninyo ang iya tingog nga nagatuytoy sa inyo sa husto nga dalan, bisan diin pa kamo.

²² Kahigkuan ninyo ang inyo mga dios-dios, nga nahaklapan sang pilak kag bulawan. Ihaboy ninyo ini nga daw mahigko nga panapton kag magsiling, “Indi ko gusto nga makita pa kamo!”

²³ Hatagan kamo sang GINOO sang ulan sa tion sang tigtalanom, kag magabugana ang inyo patubas. Sa sina nga tion, magahalab ang inyo mga sapat sa malapad nga mga palahalban.

²⁴ Ang inyo mga baka kag mga donkey nga ginaarado magahalab sang manami nga kumpay.

²⁵ Sa sina nga tion nga pamatyon ang inyo mga kaaway kag panggub-on ang ila mga tore, magailig ang tubig halin sa tagsa ka mataas nga bukid.

²⁶ Magasanag ang bulan pareho sang adlaw, kag ang adlaw naman magasanag sing pito ka pilo, pareho sang sanag sa pito ka adlaw nga gintingob

sa isa lang ka adlaw. Matabo ini sa tion nga bulngon kag ayuhon sang GINOO ang pilas nga ginhatag niya sa inyo nga iya katawhan.

²⁷ Pamati! Nagaabot ang GINOO halin sa malayo nga puwerte ang iya kaakig kag nalikupan siya sang aso. Ang iya mga pulong nga may kaakig daw sa nagadabadaba nga kalayo.

²⁸ Ang iya ginhawa daw sa baha nga nagalabot sa liog. Ginalaglag niya ang mga nasyon nga daw ginaayag nga trigo. Pareho sila sa sapat nga ginbusalan kag gin-guyod.

²⁹ Pero kamo nga katawhan sang Dios magakanta pareho sang ginahimo ninyo sa gab-i nga nagasaulog kamo sang piesta sa pagpadungog sa GINOO. Magakalipay kamo pareho sang mga tawo nga nagamartsa sa tunog sang plawta samtang nagapakadto sila sa Bukid sang GINOO sa pagsimba sa iya nga amo ang *palalipdan nga* bato sang Israel.

³⁰ Ipabati sang GINOO ang iya nagadaguhob nga tingog, kag ipakita niya ang iya kamot nga handa na nga magsilot sa sobra nga kaakig. Pagaupdan ini sang nagadabadaba nga kalayo, hinali nga pagbundak[†] sang ulan, daguob kag pangilat, kag pag-ulan sang yelo nga daw mga bato.

³¹ Sigurado nga mahadlukan ang mga taga-Assyria kon mabatian nila ang tingog sang GINOO. Silutan niya sila sing puwerte gid.

³² Salakayon niya sila sa inaway. Kag sa kada hampak sang GINOO sa ila, dungan ini sa tunog sang tamborin kag arpa.

[†] **30:30** *pagbundak*: sa iban nga Bisaya, *pagbukbok ukon pagbunok*

³³ Dugay na nga napreparar ang lugar nga pagasunugan para sa hari sang Assyria. Malapad kag madalom ini nga lugar, kag natangkas na sing mataas ang mga gatong. Ang ginhawa sang GINOO nga daw sa nagadabadaba nga asupre amo ang magapadabdab sa mga gatong.

31

Kaluluoy ang mga Nagasalig sa Egypt

¹ Kaluluoy kamo nga nagapangayo sang bulig sa Egypt. Nagasalig kamo sa madasig nila nga mga kabayo, sa madamo nila nga mga karwahe, kag sa makusog nila nga mga manugkabayo. Pero wala kamo nagasalig sa GINOO, ang Balaan nga Dios sang Israel, kag wala kamo nagapangayo sang bulig sa iya.

² Sa kaalam sang GINOO magapadala siya sang kalaglagan; indi niya gid pagbawion ang iya ginhambal. Silutan niya ang panimalay sang malain nga mga tawo kag ang mga nagabulig sa ila.

³ Ang mga Egyptohanon mga tawo lang kag indi Dios. Ang ila mga kabayo indi mga espiritu kundi pareho man sa iban nga mga kabayo. Kon magsilot na gani ang GINOO, malaglag ang Egypt pati ang mga nasyon nga ginabuligan sini. Pareho sila nga malaglag.

⁴ Amo ini ang ginsiling sang GINOO sa akon, “Wala sing may makapugong sa leon sa pagtukob sang iya mabiktima bisan magsinggit pa ang mga manugbantay sang sapat. Pareho man sa akon,

wala sing may makapugong sa akon sa pagprotektar sa Jerusalem.*

⁵ *Ako*, ang GINOO nga Makagagahom, magabantay sini pareho sa pispis nga nagabantay sang iya pugad. Protektaran kag luwason ko ang Jerusalem.”

⁶ Mga Israelinhon, magbalik na kamo sa GINOO nga ginkontra gid ninyo.

⁷ Kay magaabot ang tion nga isikway ninyo ang inyo mga dios-dios nga pilak kag bulawan, nga ginhimo ninyo sa inyo pagkamakasasala.

⁸ Magakalamatay ang mga taga-Assyria, pero indi paagi sa espada sang tawo. Magapalagyo sila sa inaway, kag mangin ulipon ang ila mga pamatan-on.

⁹ Magapalagyo ang ila mga soldado[†] sa kahadlok kag magasalasala ang ila mga opisyal kon makita nila ang bandera sang ila mga kaaway. Amo ini ang ginsiling sang GINOO, nga ang iya kalayo nagadabadaba sa Zion, ang *siyudad sang* Jerusalem.‡

32

Ang Matarong nga Hari

¹ May isa ka hari nga magahari sing matarong, kag ang iya mga opisyal magadumala sing husto.

² Ang taga sa ila pareho sang palalipdan sa makusog nga hangin kag bagyo. Pareho man sila

* **31:4** *Jerusalem:* sa Hebreo, *Bukid sang Zion* † **31:9** *mga soldado:* sa literal, *bato* ‡ **31:9** *ang iya kalayo...* *Jerusalem:* Siguro ang kalayo diri amo ang kalayo sa halaran sa Jerusalem. Posible man nga ang kalayo diri nagasimbolo sang iya kaakig.

sa sapa nga nagailig sa desierto, kag sa handong sang dako nga bato sa mainit kag mamala nga lugar.

³ Magapangita kag magapamati ang mga tawo sa *Dios*.

⁴ Ang nagapadasodaso magahunahuna sing maayo para mahibaluan niya kon ano ang iya himuon. Ang tawo nga indi makahibalo kon ano ang iya ihambal, makahambal sing maayo kag klaro.

⁵ Ang mga buang-buang indi na pagtawgon nga dungganon, kag ang mga dayaon indi na pagtahuron.

⁶ Kay kabuangan ang ginahambal sang buang-buang, kag ang malain niya nga hunahuna nagaplano sa paghimo sang mga indi diosnon nga mga buluhaton. Nagasugid siya sang kabutigan parte sa GINOO, kag ginapabay-an niya ang mga ginagutom kag ginauhaw.

⁷ Malain ang mga pamaagi sang dayaon nga tawo. Nagapadihot siya sa paglaglag sang mga imol paagi sa pagbinutig, bisan sa tion nga magpangayo sang hustisya ang mga imol.

⁸ Pero ang matuod nga dungganon nga tawo nagaplano sa paghimo sang dungganon nga mga butang, kag ginahimo gid niya ini permi.

⁹⁻¹⁰ Kamo nga mga babayi nga nagapatawhay-tawhay lang kag wala sing may ginakabalak-an, pamatii ninyo ang akon ihambal sa inyo! Sa wala pa matapos ang isa ka tuig,* matublag kamo tungod kay indi na magpamunga ang ubas, kag

* **32:9-10** *Sa wala pa matapos ang isa ka tuig: ukon, Sa mga isa ka tuig ukon sulosobra sa isa ka tuig.*

wala gid kamo sing may maharvest.

¹¹ Magkurog kamo sa kahadlok, kamo nga mga babayi nga nagapatawhay-tawhay lang kag wala sing may ginakabalak-an. Ubaha ninyo ang inyo mga bayo kag magtampi kamo sang sako.

¹² Pukpuka ninyo ang inyo mga dughan sa kasubo tungod sa matabo sa inyo mapatubason nga uma kag talamnan sang ubas.

¹³ Ang duta sang akon katawhan pagatubuan sang mga tunukon nga mga kahoy-kahoy kag mga hilamon. Kag madula ang malipayon nga mga panimalay kag masadya nga siyudad.

¹⁴ Ang masako nga siyudad indi na pag-estaran kag ang mabakod nga parte sini pabay-an na lang. Ang bulobukid kag tore sini mangin pareho sa kamingawan hasta san-o. Magalagaw-lagaw diri ang mga donkey kag magahalab ang mga kasapatan.

¹⁵ Matabo ini hasta nga ipadala sa aton ang Espiritu halin sa langit. Dayon ang kamingawan mangin mapatubason nga latagon, kag ang mapatubason nga latagon mangin kagulangan.

¹⁶ Magapabilin ang hustisya kag pagkamatarong sa kamingawan kag sa mapatubason nga latagon.

¹⁷ Ang bunga sang pagkamatarong amo ang maayo nga kahimtangan, kalinong, kag kasiguruhan hasta san-o.

¹⁸ Kamo nga mga katawhan sang Dios magaes-tar sa malinong nga mga puluy-an, nga wala sing katalagman. Kag wala sing may magtublag sa inyo.

¹⁹ Bisan magkalaguba ang kagulangan kag ang

mga siyudad tungod sang mga yelo nga daw mga bato,

²⁰ pakamaayuhon kamo sang Dios. Mangin bugana ang tubig para sa inyo mga tanom, kag hilway ang inyo mga kasapatan sa paghalab bisan diin.

33

Pagabuligan sang Dios ang Iya Katawhan

¹ Kaluluoy kamo nga mga manuglaglag nga wala pa makaagi nga ginlaglag. Kaluluoy kamo nga mga traidor, nga wala pa makaagi nga gintraiduran. Kon matapos na ang inyo pagpanglaglag kag pagpangtraidor, kamo na man ang laglagon kag traiduran.

² GINOO, kaluoyi kami. Nagasalig kami sa imo. Pabaskuga kami adlaw-adlaw, kag luwasa kami sa tion sang kalisod.

³ Nagapalalagyo ang mga tawo sa imo tingog nga nagadaguhob. Kon magtindog ka *sa pagsilot* nagalalapta ang mga nasyon.

⁴ Panguhaon ang ila mga pagkabutang; mangin pareho sila sa tanom nga ginsalakay sang apan.

⁵ Ang GINOO labaw sa tanan! Nagapuyo siya sa langit. Paluntaron niya ang hustisya kag pagkamatatag sa Jerusalem.*

⁶ Palig-unon niya kamo[†] sa inyo nga panahon. Permi niya kamo luwason kag hatagan sang kaalam kag ihibalo. Ang inyo bilidhon nga manggad amo ang pagtahod sa GINOO.

* **33:5** *Jerusalem:* sa Hebreo, *Zion* † **33:6** *kamo:* sa Hebreo, *ikaw*

⁷ Pamati! Ang inyo maisog nga mga tawo nagasinggit sa pagpangayo *sang bulig* sa mga karsada; nagahilibion ang inyo mga embahador nga nagatinguha nga mapahari ang kalinong.

⁸ Wala na sing may nagaagi sa karsada; wala na sing mga tawo nga nagalakat dira. Ginalapas na ang kasugtanan kag ginabaliwala ang mga saksi sini.[‡] Wala na sing tawo nga ginatahod.

⁹ Kaluluoy ang duta *sang Israel*. Nagkalalaya ang kakahuyan sa Lebanon, kag nahuy-an ini. Nangin kamingawan ang *kapatagan sang Sharon*. Nagkaladagas ang mga dahon sang mga kahoy sa Bashan kag Carmel.

¹⁰ Nagasiling ang GINOO, “Amo na ini ang tion nga magahulag ako, kag padunggan ako sang mga tawo.

¹¹ Kamo nga mga taga-Assyria, wala sing pulos ang inyo mga ginaplano kag ginahimo. Ang inyo kaakig[§] nga daw sa kalayo amo ang magalaglag sa inyo.

¹² Masunog kamo hasta nga mangin pareho kamo sa apog. Mangin pareho kamo sa tunukon nga mga kahoy-kahoy nga ginpang-utod kag ginsunog.

¹³ Kamo nga mga nasyon sa malayo kag sa malapit, pamatii ninyo ang akon mga ginhimo kag kilalaha ninyo ang akon pagkagamhanan.”

¹⁴ Nagakulurog sa kahadlok ang mga makasasala sa Jerusalem.* Nagasiling sila, “Ang

[‡] **33:8** *ang mga saksi sini*: Amo ini sa Dead Sea Scrolls. Sa Masoretic Text, *ang mga banwa*. Ukon sa iban nga mga translations, *ang mga nasulat sini*. **§ 33:11** *kaakig*: sa literal, *ginhawa ukon, espiritu*

* **33:14** *Jerusalem*: sa Hebreo, *Zion*

Dios pareho sa nagadabadaba nga kalayo nga indi mapatay. Sin-o sa aton ang makaestar diri sa presensya sang Dios?”

¹⁵ Ang makaestar diri amo lang ang mga tawo nga nagakabuhi sing matarong kag nagasugid sing matuod. Wala sila nagapanguwarta, kag wala nagabaton sang lagay. Wala sila nagapartisi-par sa plano sa pagpatay kag sa paghimo sang iban pa nga malain nga butang.

¹⁶ Amo ini nga klase sang mga tawo ang *mahilway sa katalagman*, nga daw magaestar sila sa mataas nga mga lugar, nga ang ila palalipdan amo ang mga dalagko nga mga bato. Indi sila mawad-an sang pagkaon kag tubig.

¹⁷ *Mga Israelinhon*, makita ninyo[†] ang isa ka hari nga gamhanan, nga ang iya ginharian puw-erte kalapad.

¹⁸ Madumduman ninyo ang makahaladlok nga tion nga nagkadto sa inyo ang mga opisyal sang Assyria kag nag-isip kon pila ang inyo mga tore kag kon pila ang makuha nila nga mga pagkabutang sa inyo.

¹⁹ Pero indi na ninyo makita inang bugalon[‡] nga mga tawo, nga ang ila linguahe indi ninyo maintiendihan.

²⁰ Tan-awa ninyo ang Zion, ang Jerusalem, ang siyudad nga ginahiwatan ta sang aton natalana nga mga piesta. Makita ninyo ini nga malinong kag mabakod. Pareho ini sa tolda nga ang iya mga palpal indi magabot kag ang mga higot indi mabugto.

[†] 33:17 *ninyo*: sa Hebreo, *mo* [‡] 33:19 *bugalon*: ukon, *mapintas*

²¹ Sa sini nga lugar ipakita sang GINOO sa aton nga gamhanan siya. Ang Jerusalem mangin pareho sa isa ka lugar nga may malapad nga mga suba kag mga sapa nga indi matabok sang sakayan sang mga kaaway.

²² Himuon ini sang GINOO tungod kay siya amo ang aton manughukom, manughimo sang kasuguan,§ kag hari. Siya ang magaluwas sa aton.

²³ Karon ang Jerusalem pareho sa sakayan nga halog ang mga higot kag halog ang palo,* kag indi mahumlad ang mga layag. Pero magaabot ang tion nga madamo gid nga pagkabutang ang maa-gaw sang Jerusalem sa iya mga kaaway. Bisan gani ang mga piang mapartihan.

²⁴ Wala sing pumuluyo sa Jerusalem nga magasing, “Masakiton ako.” Patawaron sang Dios ang ila mga sala.

34

Silutan sang Dios ang Iya mga Kaaway

¹ Kamo nga mga nasyon, palapit kamo kag magpamati sing maayo. Magpamati ang bilog nga kalibutan kag ang tanan nga ara sa iya.

² Kay akig ang GINOO sa tanan nga nasyon, nau-got siya sa ila mga soldado. Gani laglagon niya sila sing bug-os.* Pamatyon gid niya sila tanan.

§ **33:22** *manughimo sang kasuguan:* ukon, *manugdumala*

* **33:23** *palo:* Ang mataas nga tukon nga sa diin naangot ang layag. * **34:2** *laglagon niya sila sing bug-os:* Ang Hebreo nga

pulong sini nagakahulugan sang mga gintugyan sa Ginoo paagi sa paghalad ukon paglaglag sini.

³ Indi pag-ilubong ang ila mga bangkay, gani magasungaw ang baho sini, kag ang mga bukid magapula sang ila mga dugo.

⁴ Matunaw ang tanan nga butang sa kalangitan, kag *madula mismo* ang kalangitan nga daw sa linukot nga papel. Magakalahulog ang mga bituon pareho sa mga dahon sang ubas ukon higera nga nagkalalaya kag nagkaladagas.

⁵ Pagkatapos gamit sang GINOO sang iya espada sa kalangitan, matupa naman ini sa Edom, ang katawhan nga iya laglagon sa pagsilot sa ila.

⁶ Ang espada sang GINOO mabulit sang dugo kag tambok, nga daw sa gin-gamit sa pag-ihaw sang mga halad nga kanding kag karnero. Ini tungod kay pamatyon sang GINOO ang mga tawo sa Bozra bilang halad. Damo ang iya pamatyon sa iban pa nga mga banwa sang Edom.

⁷ Pamatyon man ang ila gamhanan nga mga tawo nga pareho sa talunon nga mga baka kag makusog nga turo nga baka. Ang ila duta mapuno sang dugo kag tambok.

⁸ Kay may ginatigana nga tion ang GINOO nga magabalos siya sa iya mga kaaway sa pagbulig sa Jerusalem.[†]

⁹ Ang mga sapa sa Edom mangin alkitran kag ang duta mangin asupre. Ang bilog nga nasyon mangin alkitran nga nagadabadaba.

¹⁰ Indi ini mapatay adlaw-gab-i. Ang aso sini magatub-ok sa wala sing katapusan. Wala na sing may mag-estar kag mag-agi sa Edom hasta san-o.

¹¹ Pagaestaran ini sang mga bukaw kag mga

[†] **34:8** *Jerusalem: sa Hebreo, Zion*

uwak.‡ Nagplano na ang GINOO nga himuon niya ang Edom nga wala sing porma kag mahawan.

¹² Pagatawgon ini nga “Wala sing Pulos nga Ginharian.” Madula ang tanan niya nga mga manugdumala.

¹³ Magatubo ang mga tunukon nga mga kahoy-kahoy sa ila napaderan nga mga banwa kag sa mabakod nga mga parte sini. Kag dira magaestar ang mga bukaw kag ang talunon nga mga ido.§

¹⁴ Ang talunon nga mga sapat kag ang mga hyena magakilita didto. Ang maila nga mga kanding didto magatawag sa ila mga kaupod, kag ang demonyo nga nagaguwa kon gab-i magakadto didto sa pagpahuway.

¹⁵ Ang mga bukaw magapugad didto, magaitlog, magabuto, kag protektaran nila ang ila mga buto sa idalom sang ila mga pakpak. Ang mga uwak magatipon man didto nga nagaparis-paris.

¹⁶ Tan-awa ninyo sa linukot nga kasulatan sang GINOO kag basaha. *Wala sing bisan isa sa mga ginhambal ko nga indi matuman.* Wala sing isa sa sadto nga mga sapat nga madula, kag wala sing isa sa ila nga wala sing pares. Kay ginbuot ini sang GINOO, kag siya mismo* amo ang magatipon sa ila.

¹⁷ Siya ang magapartida sang duta sa mga sapat. Panag-iyahan nila ini hasta san-o, kag didto sila magaestar sa wala sing katapusan.

35

‡ **34:11** *mga bukaw kag mga uwak*: Indi klaro sa Hebreo kon ano gid ini nga mga sapat. § **34:13** *talunon nga mga ido*: sa English, *jackals*

* **34:16** *siya mismo*: ukon, *ang iya Espiritu*

Ang Kalipay sang mga Ginluwas

¹ Magakalipay ang desierto nga daw sa tawo. Magapamuskad* ang mga bulak sa kamingawan.

² Magakanta kag magahugyaw sa kalipay ang kamingawan nga daw sa tawo, kag magapamuskad sing madamo ang mga bulak sini. Mangin matahom ini pareho sa Bukid sang Lebanon. Kag mangin mapatubason pareho sa latagon sang Carmel kag Sharon. Makita dira ang gahom kag pagkahalangdon sang GINOO nga aton Dios.

³ Gani pabaskuga ninyo ang mga nagakaluya.

⁴ Hambali ang mga ginahadlukan nga, “Magpakabakod kamo kag indi magkahadlok. Nagaabot ang inyo Dios sa pagbalos sa inyo mga kaaway, kag luwason niya kamo.”

⁵ Dayon makakita na ang bulag kag makabati ang bungol.

⁶ Magatumbo-tumbo ang piang pareho sa usa, kag magasinggit sa kalipay ang apa. Magasagawak ang tubig sa desierto, kag magailig ang mga sapa sa kamingawan.

⁷ Ang mainit nga balas mangin katubigan, kag ang mamala nga duta mangin tuburan. Magatubo ang sari-sari nga mga hilamon sa mga lugar nga ginaestaran sadto sang talunon nga mga ido.†

⁸ Pagabutangan sang malapad nga dalan sa sadto nga desierto, kag pagatawgon ini nga dalan nga “Balaan nga Dalan.” Wala sing makasasala kag buang-buang nga makaagi didto. Ang mga

* **35:1** *Magapamuskad:* sa iban nga Bisaya, *Magapamuskag*

† **35:7** *talunon nga mga ido:* sa English, *jackals*

tawo lang nga nagasunod sa mga pamaagi sang Dios ang makaagi.

⁹ Wala sing mga leon ukon sang bisan ano nga klase sang mapintas nga mga sapat nga makaagi didto. Ang mga ginluwas[‡] lang sang GINOO ang makaagi didto.

¹⁰ Ini sila magabalik sa Jerusalem[§] nga nagakinanta. Magakalipay gid sila permi; madula na ang ila mga kasubo kag paghibi.

36

Ginsalakay sang Assyria ang Juda

(2 Har. 18:13-27; 2 Cro. 32:1-19)

¹ Sang ika-14 nga tuig sang paghari ni Hezekia sa *Juda*, ginsalakay ni Haring Senakerib sang Assyria ang tanan nga napaderan nga mga banwa sang *Juda*, kag gin-agaw niya ini.

² Kag samtang didto si Senakerib sa Lakish, ginsugo niya ang iya kumander upod sa madamo nga soldado nga magkadto sa Jerusalem sa pagpakigkita kay Haring Hezekia. *Sang didto na ang kumander sa guwa sang Jerusalem*, nagpundo siya *kag ang iya mga soldado* malapit sa ililigan sang ibabaw nga punong, didto dampi sa dalan pakadto sa lugar nga ginapanglabhan.

³ Nagkadto sa iya si Eliakim nga anak ni Hilikia, nga administrador sang palasyo, si Shebna nga sekretaryo, kag si Joa nga anak ni Asaf, nga manugdumala sang mga kasulatan sang ginharian.

[‡] 35:9 ginluwas: ukon, gintubos [§] 35:10 Jerusalem: sa Hebreo, Zion

⁴ Nagsiling sa ila ang kumander, “Hambala ninyo si Hezekia, nga amo ini ang ginasiling sang gamhanan nga hari sang Assyria:

“Ano bala ang imo ginasaligan?

⁵ Nagahunahuna ka bala nga madaog mo ang inaway sa pulong lamang kag indi sa abilidad kag kusog sang imo mga soldado? Sin-o bala ang imo ginasaligan nga nagrebelde ka sa akon?

⁶ Ang Egypt bala? Ini nga nasyon kag ang iya hari pareho lang sa bali nga baston nga kon gamiton mo nga panukod makapilas sang imo kamot.

⁷ Pero basi kon magsiling ka sa akon nga nagasalig kamo sa GINOO nga inyo Dios. Pero indi bala nga ginpaguba mo gani ang iya mga simbahan sa mataas nga mga lugar pati ang mga halaran sini, kag ginhambalan mo ang mga taga-Juda kag taga-Jerusalem nga dapat magsimba sila sa isa lang ka halaran?”

⁸ *Nagsiling pa gid ang kumander*, “Karon, silinga ninyo si Hezekia nga may ginatanyag sa iya ang akon agalon, ang hari sang Assyria. Hatagan siya namon sang 2,000 ka kabayo, ina kon may 2,000 man siya ka manugkabayo!

⁹ Wala gid siya padaog bisan sa pinakanubo nga opisyal sang akon agalon. Nagasalig man lang siya sa Egypt nga maghatag sa iya sang mga karwahe kag mga manugkabayo.

¹⁰ Nagahunahuna bala siya nga wala ako pag-sugua sang GINOO sa pagkadto diri sa paglaglag sang sini nga nasyon? Ang GINOO mismo ang nagsugo sa akon sa pagsalakay kag sa paglaglag sang sini nga nasyon.”

¹¹ Nagsiling si Eliakim, Shebna, kag Joa sa kumander, “Palihog maghambal ka sa amon sa linguahe nga Aramico, kay naintiendihan namon ini. Indi ka maghambal sa Hebreo kay mabatian ka sang mga tawo nga ara sa mga pader sang siyudad.”

¹² Pero nagsabat ang kumander, “Ginsugo ako sang akon agalon nga ipahibalo ini nga mga butang sa tanan nga pumuluyo sang Jerusalem, indi lang sa inyo kag sa inyo hari. Kamo tanan *gutumon kag uhawon sa tion nga salakayon namon kamo*. Gani kaunon ninyo ang inyo tai kag imnon ninyo ang inyo ihi.”

¹³ Dayon nagtindog ang kumander kag nagsinggit sa linguahe nga Hebreo, “Pamatii ninyo ang mensahi sang gamhanan nga hari sang Assyria!

¹⁴ Amo ini ang iya ginasiling: Indi kamo magpatunto kay Hezekia. Indi siya makaluwas sa inyo!

¹⁵ Indi kamo magpaganyat sa iya nga magsalig sa GINOO kon magsiling siya, ‘Sigurado gid nga luwason kita sang GINOO; ini nga siyudad indi pagitugyan sa kamot sang hari sang Assyria.’

¹⁶ “Indi kamo magpamati kay Hezekia! Amo ini ang ginasiling sang hari sang Assyria: Indi na kamo magkontra sa akon; magsurender na lang kamo! Dayon tugutan ko kamo nga makakaon sang bunga sang inyo ubas kag higera, kag makainom sa inyo mga pulunduhan sang tubig,

¹⁷ hasta nga magabalik ako kag dal-on ko kamo sa duta nga pareho sang inyo duta—ang duta nga may mga talamnan sang ubas nga makahatag sa

inyo sang bino, kag may mga uyas nga mahimo ninyo nga tinapay.

¹⁸ Indi kamo magpatalang kay Hezekia kon magsiling siya nga luwason kamo sang GINOO. May mga dios bala sa bisan diin nga nasyon nga nakaluwas sa ila nasyon sa kamot sang hari sang Assyria?

¹⁹ May nahimo bala ang mga dios sang Hamat, Arpad kag Sefarvaim? Naluwas bala sang mga dios* sang Samaria ang ila duta sa akon mga kamot?

²⁰ Sin-o sa mga dios sang sini nga mga nasyon ang nakaluwas sa ila nasyon sa akon? Gani paano maluwas sang GINOO ang Jerusalem sa akon mga kamot?"

²¹ Pero wala nagsabat ang mga tawo, kay nagmando si Haring Hezekia nga indi sila magsabat.

²² Dayon gin-gisi ni Eliakim nga anak ni Helkia, Shebna nga sekretaryo, kag Joa ang ila mga bayo sa *kasubo*, kag nagkadto sila kay Hezekia kag ginsugid ang mga ginsiling sang kumander.

37

Nagpalaygay si Haring Hezekia kay Isaias (2 Har. 19:1-7)

¹ Sang pagkabati ni Haring Hezekia sa ginbalita sa iya, gin-gisi niya ang iya bayo kag nagsuksok sang sako sa *pagpakita sang iya pagpangasubo*, kag nagkadto siya sa templo sang GINOO.

² Ginpakadto niya kay Isaias nga anak ni Amoz sila ni Eliakim nga administrador sang palasyo, si

* **36:19** sang mga dios: ukon, sang sina nga mga dios

Shebna nga sekretaryo, kag ang mga nagapangulo nga mga pari. Tanan sila nagasuksok sang sako.

³ Pag-abot nila kay Isaias, nagsiling sila sa iya, “Amo ini ang ginasiling ni Hezekia: Nag-aantos kita sa sini nga tion; ginasilutan* kag ginapakahuy-an kita. Pareho kita sa manugbata nga wala na sing kusog sa pagbun-a sang iya bata.

⁴ Ginsugo sang hari sang Assyria ang iya kumander sa pagyaguta sa buhi nga Dios. Basi pa lang talupangdon sang GINOO nga imo Dios ang ginsiling sang kumander kag silutan siya sa iya mga ginhambal. Gani magpangamuyo ka para sa aton nga nagkalabilin.”

⁵ Pagkatapos hambal sang mga opisyal nga ginpadala ni Haring Hezekia,

⁶ nagsiling si Isaias sa ila, “Hambali ninyo ang inyo agalon nga si *Haring Hezekia* nga amo ini ang ginasiling sang GINOO: Indi ka magkahadlok sa imo nabatian nga pagyaguta sa akon sang mga bata-bata sang hari sang Assyria.

⁷ Pamati! Patalangon ko† ang hari sang Assyria. Makabati siya sang balita nga makapabalik sa iya sa iya nasyon. Kag didto ipapatay ko siya paagi sa espada.”

Nagpamahog Liwat ang Assyria
(2 Har. 19:8-19)

⁸ Karon, sang mabatian sang kumander sang mga soldado sang Assyria nga naghalin na sa Lakish ang ila hari kag nagpakig-away sa Libna, nagkadto siya didto.

* **37:3** ginasilutan: ukon, ginainsultuhan † **37:7** Patalangon ko: sa literal, Pasudlan ko sang espiritu

⁹ Nabalitaan ni Haring Senakerib *sang Assyria* nga si Haring Tirhaka sang Ethiopia[‡] nagapadulong sa pagpakig-away sa iya. Pagkabati niya sini, nagpadala siya sang mga mensahero kay Hezekia sa pagsiling sini:

¹⁰ “Indi ka magpatunto sa dios nga imo ginasaligan kon magsiling siya, ‘Ang Jerusalem indi pagitugyan sa kamot sang hari sang Assyria.’

¹¹ Pamati! Ikaw mismo ang nakabati kon ano ang ginhimo sang mga hari sang Assyria sa halos tanan nga nasyon. Ginlaglag nila sila sing bug-os. Kag ikaw, nagahunahuna ka bala nga makaluwas ka?

¹² Ginpanglaglag sang akon mga katigulangan ang mga banwa sang Gozan, Haran, Rezef, kag ang katawhan sang Eden nga ara sa Telasar. Naluwas bala sila sang ila mga dios?

¹³ May nahimo bala ang mga hari sang Hamat, Arpad, Sefarvaim, Hena, kag Iva.”

Ang Pangamuyo ni Hezekia

¹⁴ Pagkatapos basa ni Hezekia sa sulat nga ginhatag sa iya sang mga mensahero, nagkadto siya sa templo sang GINOO kag ginhumlad ang sulat sa presensya sang GINOO.

¹⁵ Dayon nagpangamuyo siya,

¹⁶ “GINOO nga Makagagahom, Dios sang Israel nga nagapungko sa trono sa tunga-tunga sang mga kerubin, ikaw lang ang Dios nga nagadumala sa tanan nga ginharian diri sa kalibutan. Ginhimo mo ang kalangitan kag ang kalibutan.

[‡] **37:9** *Ethiopia*: sa Hebreo, *Cush*

¹⁷ GINOO, pamatii kag tan-awa *ang nagakalatabo*. Pamatii ang tanan nga ginsiling ni Senakerib sa pagyaguta sa imo, O buhi nga Dios.

¹⁸ Matuod, GINOO, nga ginpanglaglag sang mga hari sang Assyria ang madamo nga nasyon,

¹⁹ pati ang ila sini mga dios-dios paagi sa paghaboy sini sa kalayo. Kay indi ini matuod nga mga dios kundi mga bato lang kag mga kahoy nga ginhimo sang tawo.

²⁰ Gani karon, GINOO nga amon Dios, luwasa kami sa kamot sang Assyria, para ang tanan nga ginharian diri sa kalibutan makahibalo nga ikaw lang, GINOO, ang Dios.”

Ang Pagkalaglag ni Haring Senakerib sang Assyria

(2 Har. 19:20-37)

²¹ Dayon nagpadala si Isaias nga anak ni Amoz sang sini nga mensahi kay Hezekia: Amo ini ang ginasiling sang GINOO, ang Dios sang Israel: Tungod kay nagpangamuyo ka parte kay Haring Senakerib sang Assyria,

²² amo ini ang ginasiling sang GINOO kontra sa iya: “Ginakadlawan kag ginainsulto ka sang mga pumuluyo sang Zion,[§] ang siyudad sang Jerusalem. Nagalungo-lungo sila sa pagyaguta sa imo samtang nagapalagyo ka.

²³ Sin-o bala ang imo gin-insulto kag ginyaguta? Sin-o bala ang ginpataasan mo sang imo tingog kag ginpabugalan? Indi bala *ako*, ang Balaan nga Dios sang Israel?

[§] **37:22** *mga pumuluyo sang Zion: sa literal, birhen nga anak nga babayi sang Zion*

²⁴ Paagi sa imo mga alagad, ginyaguta mo ako. Nagsiling ka pa, ‘Paagi sa akon madamo nga karwahe nasaka ko ang mataas nga mga bukid, ang putokputokan sang mga bukid sang Lebanon. Ginpangtapas ko ang iya pinakamataas nga sedro kag pinakamaayo nga sipres.* Nakaabot ako sa putokputokan sini nga may madabong nga kakahuyan.

²⁵ Nagpakutkot ako sang mga bubon sa iban nga mga lugar;† kag nag-inom halin sa sini nga mga bubon. Sa akon nga pag-agi, nagmala ang mga sapa sa Egypt.’

²⁶ “Matuod nga ginpangguba mo ang napaderan nga mga banwa. Pero wala ka bala nakahibalo nga madugay ko na ini nga ginpat-od? Dugay ko na ini nga ginplano nga matabo, kag karon ginatuman ko na ini.

²⁷ Ang mga pumuluyo sang mga banwa nga ginpangguba mo nadulaan sang kusog; nahadlok sila kag nahuy-an. Pareho sila sa mga hilamon sa latagon ukon sa mga hilamon nga nagatubo sa atop sang balay, nga sang pag-ulhot nalaya dayon.

²⁸ “Pero nahibaluan ko kon diin ka nagatiner, ukon diin ka nagahalin ukon nagakadto, kag kon ano ang imo kaakig sa akon.

²⁹ Tungod kay nabatian ko ang imo kaakig sa akon kag ang imo pagpabugal, kaw-itan ko ang imo ilong kag busalan ang imo baba, kag guyuron pabalik sa imo ginhalinan, sa dalan nga imo gin-agan.”

* **37:24** *sedro...sipres*: mga klase ini sang mga kahoy † **37:25** *sa iban nga mga lugar*: Ara ini sa Dead Sea Scrolls, pero wala sa Masoretic Text.

³⁰ *Dayon nagsiling si Isaias kay Hezekia, “Amo ini ang tanda nga proteksyunan sang GINOO ang Jerusalem sa mga taga-Assyria: Karon nga tuig ang inyo kaunon amo ang mga bunga sang mga tanom nga nagtubo lang, kag sa sunod nga tuig amo ang mga bunga naman sang mga tanom nga nagtubo sa gintubuan man sadto. Pero sa ikatatlo nga tuig makatanom na kamo sang uyas kag makaani. Makatanom man kamo sang mga ubas kag makakaon sang bunga sini.*

³¹ *Sa liwat, ang mga nagkalabilin nga buhi sa Juda magauswag pareho sa tanom nga naga-panggamot sing madalom kag nagapamunga.*

³² *Kay may magakalabilin nga buhi nga magalalapta halin sa Jerusalem, ang mga naluwas halin sa Bukid sang Zion. Siguraduhon gid sang GINOO nga Makagagahom nga matuman ini.*

³³ *“Amo ini ang ginasiling sang GINOO parte sa hari sang Assyria: Indi siya makasulod sa siyudad sang Jerusalem ukon makapana sini. Indi siya makapalapit nga may taming ukon makatumpok sang duta sa kilid sang pader sang siyudad para matakas ini.*

³⁴ *Magabalik siya sa iya ginhalinan, sa dalan nga iya gin-agnan. Ako, ang GINOO, nagasiling nga indi gid siya makasulod sa sini nga siyudad.*

³⁵ *Protektaran kag luwason ko ini nga siyudad para sa akon kadungganang kag tungod sa akon promisa kay David nga akon alagad.”*

³⁶ *Dayon nagkadto ang anghel sang GINOO sa kampo sang mga taga-Assyria kag ginpatay niya ang 185,000 ka soldado. Pagkaaga, pagbugtaw*

sang mga nagkalabilin nga buhi, nakita nila ang madamo nga bangkay.

³⁷ Tungod sini, nagpuli si Senakerib sa Nineve kag didto nagtiner.

³⁸ Isa ka adlaw, samtang nagasimba si Senakerib sa templo sang iya dios nga si Nisroc, ginpatay siya paagi sa espada sang iya duha ka anak nga lalaki nga sila ni Adramelec kag Sharezer, kag dayon nagpalagyo sila sa Ararat. Ang isa niya ka anak nga si Esarhadon amo ang nagbulos sa iya bilang hari.

38

Ang Pagmasakit ni Hezekia

(2 Har. 20:1-11; 2 Cro. 32:24-26)

¹ Sadto nga tion, nagmasakit si Hezekia kag daw mapatay na siya. Nagkadto sa iya si Propeta Isaias nga anak ni Amoz kag nagsiling, “Nagasiling ang GINOO nga himuon mo na ang nagakadapat mo nga himuon kay indi ka na mag-ayo kundi mapatay ka.”

² Pagkabati sini ni Hezekia, nag-atubang siya sa dingding kag nagpangamuyo sa GINOO.

³ Siling niya, “GINOO, dumduma kon paano ako nagkabuhi nga matutom sa imo kag nag-alagad sing tinagipusuon, kag kon paano ako naghimo sing maayo sa imo panulok.” Kag naghilibion siya sing tudo.

⁴ Nagsgiving ang GINOO kay Isaias

⁵ nga magbalik siya kay Hezekia kag ihambal ini: “Amo ini ang ginasiling sang GINOO, ang Dios sang imo katigulangan nga si David: Nabatian ko

ang imo pangamuyo kag nakita ko ang imo mga luha. Dugangan ko pa sang 15 ka tuig ang imo kabuhi.

⁶ Luwason ko ikaw kag ang ini nga siyudad sa kamot sang hari sang Assyria. Protektaran ko ini nga siyudad.

⁷ Amo ini ang tanda nga akon ihatag sa pagpamatuod nga tumanon ko ining akon promisa:

⁸ Pabalikon ko sing napulo ka gutlo ang landong sang adlaw sa orasan nga ginpahimo ni Ahaz.” Kag natuman ini.

⁹ Amo ini ang ginsulat ni Haring Hezekia sang Juda sang nag-ayo na siya sa iya sakit:

¹⁰ Abi ko nga mapatay na ako nga bataon pa, kag magpabilin sa lugar sang mga patay.

¹¹ Abi ko indi ko na makita ang GINOO diri sa kalibutan sang mga buhi, ukon indi ko na makita ang mga tawo sa sini nga kalibutan.

¹² Diutayan lang madula ang akon kabuhi pareho sa tolda sang manugbantay sang karnero nga ginpalid. Abi ko mautod na ang akon kabuhi pareho sa tela nga gin-utod sa teral.* Halin sa aga hasta sa gab-i naghulat ako nga tapuson mo na ang akon kabuhi.

¹³ Naghulat ako nga mapainubuson hasta sa kaagahon, nga nagahunahuna nga mapatay ako nga daw sa ginadugmok sang leon ang akon mga tul-an. Halin sa aga hasta sa gab-i naghulat ako nga tapuson mo na ang akon kabuhi.

¹⁴ Nagpangayo ako sang bulig nga ang akon tingog daw sa huni sang salimbabatang ukon dug-

* **38:12** *teral*: ukon, *hablanan* (sa English, *loom*). Ginagamit ini sa paghimo sang tela.

wak. Nag-ugayong ako nga daw sa huni sang pat-ing. Ginkapoy ang akon mga mata sa pagtangla sa langit. GINOO, buligi ako sa sini nga kalisod.

¹⁵ Pero ano pa ang masiling ko? Kay ginsabat na niya ako kag siya mismo ang nag-ayo sa akon. Magakabuhi ako sing mapainubuson tungod sa mapait nakon nga inagyan.

¹⁶ Paagi sini, Ginoo, nagabaskog ang kabuhi sang tawo, kag ako mismo nagbaskog. Gin-ayo mo ako kag gintugutan nga mabuhi.

¹⁷ Matuod nga ang akon gin-antos para sa akon kaayuhan. Tungod sa imo gugma, ginluwas mo ako sa kalaglagan kag ginpatawad mo ang akon mga sala.

¹⁸ Kay paano pa ako makadayaw sa imo kon patay na ako? Ang mga patay indi na makadayaw sa imo ukon makalaom sang imo pagkamatutom.

¹⁹ Ang mga buhi amo lang ang makadayaw sa imo pareho sang akon ginahimo subong. Ang taga sa ka henerasyon magasugid sa masunod nga henerasyon sang imo katutom.

²⁰ GINOO, ikaw ang akon manluluwas, gani sa bilog namon nga kabuhi, magakanta kami sa imo templo nga nagatukar sang mga instrumento.

²¹ *Sang wala pa mag-ayo si Hezekia*, ginsilingan siya ni Isaias nga pahampulan niya sa iya mga suluguon ang iya hubag sang gindunot nga higos[†] para mag-ayo siya.

²² Nagpamangkot si Hezekia, “Ano bala ang tanda nga magapamatuod nga *magaayo* ako kag makakadto sa templo sang GINOO?”

[†] **38:21** *higos*: ang bunga sang kahoy nga higera (ukon, fig tree)

39

Ang mga Mensahero Halin sa Babilonia

¹ Sang sadto nga tion, ang hari sang Babilonia nga si Merodac Baladan, nga anak ni Baladan, nakabalita nga nag-ayo na si Hezekia sa iya sakit. Gani nagpadala siya sang mga sulat kag regalo kay Hezekia *paagi sa mga mensahero*.

² Gin-abiabi ni Hezekia ang mga mensahero kag ginpakita niya sa ila ang tanan nga butang sa iya talaguan sang manggad—ang mga pilak, mga bu-lawan, mga panakot, mga maayo nga klase sang lana, ang iya mga armas, kag ang iban pa niya nga mga manggad. Wala sing bisan ano nga ara sa iya palasyo ukon ginharian nga wala niya ginpakita sa ila.

³ Karon, nagkadto si Propeta Isaias kay Haring Hezekia kag nagpamangkot, “Diin bala naghaling ina nga mga tawo, kag ano ang ila kinahanglan?” Nagsabat si Hezekia, “Halin sila sa malayo nga lugar, sa Babilonia.”

⁴ Nagpamangkot pa gid ang propeta, “Ano ang ila nakita sa imo palasyo?” Nagsabat si Hezekia, “Nakita nila ang tanan sa akon palasyo. Wala gid sing bisan ano sa akon manggad nga wala ko ginpakita sa ila.”

⁵ Dayon nagsiling si Isaias kay Hezekia, “Pamatii ining mensahi sang GINOO nga Makagagahom:

⁶ Magaabot gid ang tion nga dal-on sa Babilonia ang tanan nga pagkabutang sa imo palasyo, ang tanan nga natipon sang imo mga katigulangan nga ara pa hasta subong. Wala gid sing may mabilin, siling sang GINOO.

⁷ Kag ang iban sa imo palaabuton nga mga kaliwat, pagabihagon kag mangin mga alagad sila sa palasyo sang hari sang Babilonia.”

⁸ Naghunahuna si Hezekia nga may kalinong kag wala sing katalagman samtang buhi pa siya. Gani nagsiling siya kay Isaias, “Maayo inang mensahi sang GINOO nga ginhambal mo sa akon.”

40

Ang Paglipay sa mga Katawhan sang Dios

¹ Nagsiling ang Dios, “Lipaya ninyo kag pabaskuga ang akon katawhan.

² Hambali ninyo sing malulo ang katawhan sang Jerusalem. Ibalita sa ila nga tapos na ang ila pag-antos, kag ang ila mga sala napatawad na. Kay ginsilutan ko sila sing tuman sa tanan nila nga mga sala.”

³ May nagawali sing mabaskog sa kamingawan. *Siling niya*, “Ipregarar ninyo ang alagyan para sa GINOO. Tadlunga ang dalan nga pagaagyan sang aton Dios.

⁴ Ang taga ka nalupyakan tampukan, kag ang taga ka bukid tapanon, pati ang mga lugar nga kudolkudol.

⁵ Dayon igapahayag ang gamhanan nga presensya sang GINOO, kag makita ini sang tanan nga tawo. *Matabo gid ini*, kay ang GINOO mismo ang nagsiling sini.”

⁶ May nagsiling sa akon, “Magwali ka!” Nagsabat ako, “Ano ang akon iwali?” Nagsiling siya, “Iwali nga ang tanan nga tawo pareho sang hilamon, kag ang ila pagkabantog pareho sang iya bulak.

⁷ Ang hilamon nagakalaya kag ang iya bulak nagakahulog tungod kay ginahuyop ini sang hangin nga ginapadala sang GINOO. Matuod nga ang tawo pareho sang hilamon.

⁸ Ang hilamon nagakalaya kag ang iya bulak nagakahulog, pero ang pulong sang aton Dios nagapadayon sa gihapon.”

⁹ Kamo nga nagadala sang maayong balita sa Zion, ang *siyudad sang* Jerusalem, magsaka kamo sa mataas nga bukid, kag isugid ninyo sing mabaskog ang maayong balita. Indi kamo magkahadlok sa pagsugid. Hambali ninyo ang mga banwa sang Juda nga ara na ang ila Dios.

¹⁰ Huo, nagaabot na ang Ginoong DIOS nga may gahom, kag magahari siya nga gamhanan. Nagaabot siya nga dala ang balos *nga para sa iya katawhan*.

¹¹ Atipanon niya ang iya katawhan pareho sa pag-atipan sang manugbantay sa mga karnero: ginakugos niya ang mga bata sang mga karnero kag ginatuytuyan niya sing mahinalungon ang ila mga iloy.

¹² Sin-o bala ang makasukob sang tubig sa dagat paagi sa iya kamot, ukon makatakos sang langit paagi sa iya pagdangaw sini? Sin-o bala ang makasulod sang tanan nga duta sa suludlan ukon makakilo sang mga bukid?

¹³ Sin-o bala ang nakahibalo sang hunahuna sang GINOO? Sin-o bala ang makatudlo sa iya kon ano ang iya dapat himuon?

¹⁴ Sa kay sin-o bala siya nagpalaygay para paintiendihon siya kag sin-o bala ang nagtudlo sa iya sang husto nga dalan? Sin-o bala ang nagtudlo

sa iya sang kaalam ukon nagtuytoy sa iya sa pag-intiendi? *Wala gid!*

¹⁵ Ang matuod, ang mga nasyon pareho gid lang sang isa ka tulo sa timba, ukon yab-ok sa kilohan. Para sa Dios, ang mga isla daw pareho lang kamag-an sa mga yab-ok.

¹⁶ Ang mga kasapatan sa Lebanon indi makaigo nga ihalad para sa iya, kag ang mga kahoy sini indi makaigo nga igatong sa mga halad.

¹⁷ Wala gid ang mga nasyon kon ikomparar sa iya. Para sa iya, baliwala ang mga nasyon.

¹⁸ Gani sa kay sin-o bala ninyo ikomparar ang Dios? Ukon sa ano bala ninyo siya ipaanggid?

¹⁹ Sa dios-dios bala nga ginahimo lang sang platero, kag ginahaklapan sang bulawan kag ginadekorasyunan sang pilak nga mga kadena?

²⁰ Ukon sa dios-dios bala nga kahoy *nga matig-a* nga indi dali maggabok, nga ginapahimo sang imol nga tawo bilang halad? Ginapahimo niya ini sa isa ka maayo nga panday para indi matumba.

²¹ Wala bala kamo makahibalo ukon makabati? Wala bala sing may nagsugid sa inyo halin sang ginsuguran? Wala gid bala ninyo maintiendiha kon paano ginhimo ang kalibutan?

²² Ginhimo ini sang Dios nga nagapungko sa trono sa ibabaw sang kalibutan, kag ang katawhan sa idalom daw pareho lang kagagmay sa mga tibakla sa iya panulok. Ginhumlad niya ang langit nga daw sa kurtina. Ginhumlad niya ini nga daw sa tolda para puy-an.

²³ Ginakuhaan niya sang gahom ang mga pangulo sa kalibutan kag ginpakawalay pulos sila.

²⁴ Pareho sila sa tanom nga bag-o lang gintusok, nga halos wala pa gani makapanggamot. Kag ginhuyop sila sang GINOO kag nalaya sila, dayon ginpamid sila sang buhawi pareho sa upa.

²⁵ Nagsiling ang Balaan nga Dios, “Sa kay sin-o bala ninyo ako ipaanggid? May ara bala sang pareho sa akon?”

²⁶ Tangla bala kamo! Sin-o ang nagtuga sinang mga butang sa kalangitan? Ang nagtuga sina amo ang Dios nga nagapaguwa sa kada isa sa ila samtang ginatawag niya sila sa ila mga ngalan. Sa iya pagkagamhanan wala sing isa sa ila nga nadula.

²⁷ Kamo nga katawhan sang Israel nga mga kalawat ni Jacob, ngaa bala nga nagareklamo kamo nga ang inyo mga plano* kag kinamatarong ginabaliwala sang Dios?

²⁸ Wala bala kamo makahibalo ukon makabati nga ang GINOO amo ang wala sing katapusan nga Dios nga nagtuga sang dulunan sang kalibutan? Wala siya ginakapoy ukon nagakaluya, kag wala sing may makatungkad sang iya hunahuna.

²⁹ Ginahatagan niya sang kusog ang mga maluya kag ang mga ginakapoy.

³⁰ Bisan ang mga pamatan-on ginakapoy, ukon nagakaluya, kag nagakatumba sila,

³¹ pero ang mga nagasalig sa GINOO makaangkon liwat sang kusog. Daw sa magalupad sila pareho sa agila; kon magdalagan sila indi sila pagkapuyon; kon maglakat sila indi sila pagluyahon.

* **40:27** *plano: ukon, kabudlayan*

41

Buligan sang Dios ang Israel

¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Kamo nga mga katawhan sa malayo nga mga lugar,* maghipos kamo kag magpamati sa akon. Kamo nga mga nasyon, magpakabakod kamo kag magpalapit sa akon, kag ihambal ninyo ang inyo mga reklamo. Magtipon kita kag husayon ta ini.

² Sin-o bala ang nagtawag sa matarong nga mandadaog halin sa east para ini siya mag-alagad sa iya? Sin-o bala ang nagapasakop sang mga nasyon kag mga hari sa sini nga mandadaog? Ginalaglag niya sila paagi sa iya espada kag pana; pareho sila sa yab-ok ukon upa nga ginpalid sang hangin.

³ Ginalagas niya sila kag wala sing may naga-balabag sa iya, bisan sa lugar nga wala pa niya makadtui.

⁴ Sin-o bala ang naghimo sining tanan? Sin-o bala ang nagbuot sang tanan nga nagakalatabo halin pa sa una nga henerasyon? Kundi ako, ang GINOO nga ara na sa pag-umpisa sang kalibutan kag ara man ako gihapon sa katapusan sini.”

⁵ Ang mga tawo sa malayo nga mga lugar, bisan sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan, nakakita sang akon binuhatan, kag nagkurog sila sa kahadlok. Nagtipon sila,

⁶ kag ang kada isa nagabuligay kag naga-pabakod sa isa kag isa.

* **41:1** *malayo nga mga lugar*: ukon, mga isla; ukon, mga lugar nga malapit sa dagat. Amo man sa bersikulo 5.

⁷ Ang mga panday, platero, kag iban pa nga mga trahador† nga nagahimo sang mga dios-dios nagapabakod sa isa kag isa, nga nagasiling, “Maayo gid ang aton obra.” Dayon ginalansang nila ang dios-dios sa iya sini bulutangan para indi matumba.

⁸ “Pero ikaw, Israel nga akon alagad kag pinili, nga ang imo katawhan mga kaliwat ni Abraham nga akon abyan,

⁹ gintawag ko ikaw kag ginkuha halin sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan. Ginsilingan ko ikaw, ‘Ikaw ang akon alagad.’ Ginpili ko ikaw kag wala ko ikaw pagsikwaya.

¹⁰ Indi ka magkahadlok kay kaupod mo ako. Indi ka magkabalaka kay ako ang imo Dios. Pabaskugon ko ikaw kag buligan. Proteksyunan ko ikaw paagi sa akon gahom nga magaluwas sa imo.

¹¹ Ang tanan nga nagakaakig sa imo sigurado gid nga mahuy-an kag magasalasala. Maga-kalawala ang mga nagakontra sa imo.

¹² Bisan pangitaon mo ang imo mga kaaway indi mo na sila makita. Sila nga nagapakig-away sa imo mangin wala sing pulos.

¹³ Kay ako, ang GINOO nga imo Dios, nagapabakod sa imo kag nagasiling sa imo nga indi ka magkahadlok kay buligan ko ikaw.

¹⁴ Bisan gamay ka lang kag maluya,‡ indi ka magkahadlok kay ako mismo ang magabulig sa imo. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini. Ako ang

† **41:7** *iban pa nga mga trahador*: Indi klaro sa Hebreo kon ano ini nga klase sang mga trahador. ‡ **41:14** *maluya*: sa literal, *daw ulod*

imo Manluluwas, ang balaan nga Dios sang Israel.

¹⁵ Pamati! Himuon ko ikaw nga pareho sa tapi nga panglinas nga bag-o kag may matalom nga mga ulounto. Linason kag dugmukon mo ang mga bukid kag himuon nga daw sa mga upa.

¹⁶ Pahanginan mo sila kag mapalid sila; lapta-hon sila sang buhawi. Pero ikaw magakalipay sa GINOO; magadayaw ka sa Balaan nga Dios sang Israel.

¹⁷ “Kon magpangita sang tubig ang akon katawhan nga mga imol, kag wala sila sing may makita kag magmala ang ila tutunlan sa kauhaw, ako nga GINOO magabulig sa ila; ako nga Dios sang Israel indi magsikway sa ila.

¹⁸ Pailigon ko ang mga suba sa mahawan nga mga bukid kag ang mga tuburan sa mga patag. Himuon ko ang desierto nga katubigan, kag ang mamala nga duta nga mga tuburan.

¹⁹ Patubuon ko sa desierto ang mga kahoy nga sedro, akasya, mirto, olibo, pino, enebro, kag sipres,

²⁰ para makita, mahibaluan, kag maintiendihan sang katawhan nga *ako*, ang GINOO, ang Balaan nga Dios sang Israel, amo ang naghimo sini.”

Wala sing Pulos ang mga Dios-dios

²¹ Nagsiling ang GINOO, ang Hari sang Israel, §sa mga dios-dios, “Sige, magreklamo kag magrason kamo!

²²⁻²³ Palapit kamo kag singgana kami kon ano ang matabo sa palaabuton. Isugid sa amon ang

§ 41:21 *Hari sang Israel*: sa literal, *Hari ni Jacob*

ginhambal ninyo sadto nga matabo para mabinagbinag namon kon bala natuman ini. Isugid sa amon kon ano ang matabo sa palaabuton para mahibaluan namon nga mga dios kamo. Maghimo kamo sing maayo ukon malain para matingala kag mahadlok kami sa inyo.

²⁴ Pero ang matuod, wala kamo sing pulos, kag wala gid kamo sing may nahimo. Ang mga nagapili sa pagsimba sa inyo makangilil-ad.

²⁵ Ginpili ko nga magdumala ang isa ka tawo halin sa north. Nagadangop siya sa akon; kag karon nagaabot siya halin sa east. Laglagon niya ang mga manugdumala pareho sang pagtasak sang manughimo sang kolon sa lunang nga pormahon niya.

²⁶ “Sin-o bala sa inyo ang nagsugid sang una pa nga matabo ini para makahibalo kami kag makasiling nga husto siya? Wala gid sing isa nga may nagsugid sa inyo, kag wala sing may nakabati nga may ginhambal kamo.

²⁷ Ako, *ang GINOO*, amo ang una nga nagsugid sini sa Zion, ang *siyudad sang* Jerusalem. Nagpadala ako sa sini nga siyudad sang isa ka mensa-hero sa pagsugid sang maayong balita nga ara na ang magabulig sa ila.

²⁸ Gintan-aw ko kon may ara nga dios-dios nga makalaygay, pero wala gid ako sing may nakita. Wala gid sing isa sa ila nga makasabat sa akon mga pamangkot.

²⁹ Tanan sila wala sing pulos, kag wala gid sila sing may mahimo. Pareho sila sa hangin nga umalagi lang.”

42

Ang Alagad sang GINOO

¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Ari ang akon alagad nga akon ginapabaskog. Ginpili ko siya kag nalipay ako sa iya. Gamhan ko siya sang akon Espiritu, kag paharion niya ang hustisya sa mga nasyon.

² Indi siya magsinggit ukon maghambal sing mabaskog sa mga dalan.

³ Indi niya pagpabay-an ang mga maluya sa pagtuo* ukon pagtalikdan ang mga nadulaan na sang paglaom. Sa iya katutom paharion gid niya ang hustisya.

⁴ Indi gid siya magkaluya ukon madulaan sang paglaom hasta nga mapahari niya ang hustisya sa kalibutan. Bisan ang mga tawo sa malayo nga mga lugar† magalaom sa iya mga pagpanudlo.”

⁵ Amo ini ang ginasiling sang Dios, ang GINOO nga nagtuga sang kalangitan nga daw sa tela nga iya ginhumlad. Ginporma niya ang kalibutan kag ang tanan nga ara sa sini. Siya man ang naghatag sang ginhawa sa mga tawo kag sa tanan nga tinuga nga nagakabuhi sa kalibutan.

⁶ *Nagsiling siya sa iya nga alagad*, “Ako, ang GINOO, amo ang nagtawag sa imo sa pagpakita sang akon pagkamatarong. Buligan kag protektaran ko ikaw kag paagi sa imo mahimo ako sang kasugtanan sa mga tawo. Himuon ko ikaw nga pareho sa suga nga magapasanag sa mga nasyon,

* **42:3** mga maluya sa pagtuo: ukon, mga ginadaogdaog † **42:4** malayo nga mga lugar: ukon, mga isla; ukon, mga lugar nga malapit sa dagat. Amo man sa bersikulo 10 kag 12.

⁷ para magpamuklat sa mga bulag kag maghilway sa mga nabihag, nga napriso sa madulom nga prisohan.

⁸ Ako ang GINOO, amo ina ang akon ngalan! Indi ko pag-ihatag ang akon kadunggan sa kay bisan sin-o ukon ang pagdayaw nga para sa akon sa mga dios-dios.

⁹ Ang akon mga ginpropesiya natuman, kag karon ipahayag ko ang mga bag-o nga mga butang antes ini matabo.”

Kanta sa Pagdayaw sa Dios

¹⁰ Magkanta kamo sang bag-o nga kanta sa GINOO! Magkanta kamo sang mga pagdayaw sa iya, bisan kamo nga ara sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan. *Dayawa ninyo siya*, kamo nga nagapanakayon kag tanan kamo nga mga tinuga sa dagat, kag kamo nga nagaestar sa malayo nga mga lugar.

¹¹ Dayawa ninyo siya, kamo nga ara sa mga banwa sang kamingawan kag kamo nga mga pumuluyo sang Kedar. Magkanta kamo sa kalipay, kamo nga katawhan sang Sela. Maghinugyaw kamo sa putokputokan sang mga bukid.

¹² Padunggi ninyo kag dayawa ang GINOO, kamo nga ara sa malayo nga mga lugar.

¹³ Magapakig-away ang GINOO pareho sa isa ka soldado nga handa na gid sa pagpakig-away. Magasinggit siya bilang tanda sa pagsalakay, kag magadaog siya kontra sa iya mga kaaway.

¹⁴ *Nagasinggit siya*, “Sa malawig nga tion naghipos lang ako kag ginpunggan ko ang akon kaugalingon. Pero subong, *ipakita ko ang akon*

kaakig. Masinggit ako nga nagahangos pareho sa manugbata nga ginasakitan.

¹⁵ Laglagon ko ang mga bukid, kag palayaon ang mga tanom. Himuon ko ang mga suba nga mamala nga duta kag pamalahon ko ang mga katubigan.

¹⁶ Tuytuyan ko ang *akon katawhan nga mga bulag sa kamatuoran* sa dalan nga wala pa nila maagyan. Pasanagan ko ang ila madulom nga alagyan, kag tapanon ko ang mga kudolkudol nga mga lugar nga ila pagalaktan. Himuon ko ini nga mga butang, kag indi ko sila pag-isikway.

¹⁷ Pero ang mga nagasalig sa mga dios-dios, nga nagakabig sa mga imahen nga ila dios-dios, magapalagyo sa kahuya.”

Ang Israel Pareho sang Bungol kag Bulag

¹⁸ *Nagsiling ang GINOO sa iya katawhan*, “Kamo nga pareho sa bungol kag bulag, pamati kamo kag magtulok!

¹⁹ Alagad ko kamo kag akon pinili. Ginapadala ko kamo bilang akon mensahero, pero wala sing may makapareho sa inyo sa pakabulag kag pagkabungol.

²⁰ Madamo na ang inyo nakita pero wala ninyo ini ginasapak. Makabati kamo kuntani pero wala kamo nagapamati.”

²¹ Luyag gid sang GINOO nga padunggan ang iya kasuguan para mapakita niya ang iya pagkamatarong.‡

‡ **42:21** *mapakita niya ang iya pagkamatarong: ukon, luwason niya ang iya katawhan*

²² Pero karon ang iya katawhan ginkawatan, gin-agawan sang mga pagkabutang, ginpriso sa buho ukon sa prisohan, kag wala gid sing may nagbulig sa ila.

²³ May ara bala sa inyo nga luyag magpamati ukon magsapak sining inyo nabatian halin karon?

²⁴ Sin-o bala ang nagtugot nga kawatan kag agawan sang pagkabutang ang Israel? Indi bala ang GINOO, nga sa iya nakasala kita? Kay wala ta pagsunda ang iya mga pamaagi kag wala ta pagtumana ang iya kasuguan.

²⁵ Gani ginpakita sang GINOO ang iya puwerte nga kaakig sa aton paagi sa pagpaantos sa aton sa inaway. Ang iya kaakig pareho sa kalayo nga naglikop kag nagsunog sa aton, pero wala ta ini ginhunahuna kag ginsapak.

43

Nagpromisa ang Dios sa Pagluwas sa Israel

¹ Pero karon amo ini ang ginasiling sang GINOO nga nagtuga sa imo, O Israel: “Indi ka magkahadlok kay luwason ko gid ikaw;*” gintawag ko ikaw sa imo ngalan, kag akon ikaw.

² Kon mag-agi ka sa tubig, magaupod ako sa imo. Kon magtabok ka sa mga suba indi ka malumos. Kon mag-agi ka sa kalayo, indi ka mapaso; ang dabdab sini indi makaano sa imo.

* **43:1** luwason ko gid ikaw: ukon, ginluwas ko na ikaw

³ Kay ako ang GINOO nga imo Dios, ang Balaan nga Dios sang Israel, nga imo Manluluwas. Itugyan ko sa *iban nga nasyon* ang Egypt, Ethiopia,[†] kag Seba sa baylo mo.

⁴ Itugyan ko ang iban nga mga katawhan sa baylo mo, tungod kay bilidhon kag dungganon ka sa akon panulok, kag tungod kay ginahigugma ko ikaw.

⁵ Indi ka magkahadlok kay kaupod mo ako. Tipunon ko ang imo mga kaliwat halin sa east kag west.

⁶ Hambalan ko ang mga nasyon sa north kag sa south nga pabay-an ang imo mga kaliwat nga magbalik sa ila duta, nga papulion sila halin sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan.

⁷ Sila ang mga katawhan nga akon gintawag; gintuga ko sila para sa akon kadungganan.”

⁸ *Nagsiling pa gid ang GINOO*, “Tawga ang akon katawhan nga may mga mata pero indi makakita, nga may mga dulungan pero indi makabati!

⁹ Patipuna sing tingob ang tanan nga katawhan sang nasyon. Sin-o sa ila *mga dios-dios* ang makapropesiya sang palaabuton? Sin-o sa ila ang nagsugid sang una sang mga nagakalatabo subong? Padal-a sila sang mga saksi sa pagpamatuod nga husto sila para makabati sini ang iban kag magsiling nga matuod gid man.

¹⁰ *Mga katawhan sang Israel*, kamo ang akon mga saksi. Ginpili ko kamo nga akon alagad para makilala ninyo ako kag magtuo kamo sa akon, kag maintiendihan ninyo nga ako lang ang Dios. Wala

[†] **43:3** *Ethiopia*: sa Hebreo, *Cush*

na sing iban pa nga Dios nga nag-una sa akon ukon magsunod pa sa akon.

¹¹ Ako lang gid ang GINOO kag luwas sa akon wala na sing iban pa nga Manluluwas.

¹² Nagpahibalo ako nga luwason ko kamo, kag gintuman ko ini. Wala sing iban nga dios nga naghimo sini sa inyo; kamo ang akon mga saksi.”

Nagsiling pa ang GINOO, “Ako ang Dios.

¹³ Halin pa sang una ako na ang Dios. Wala sing may makapalagyo sa akon mga kamot. Wala sing may makaliwat sang akon mga ginahimo.”

Nagpromisa ang Dios nga Buligan Niya ang Iya Katawhan

¹⁴ Amo ini ang ginasiling sang GINOO, ang inyo Manluluwas, ang Balaan nga Dios sang Israel, “Agod maluwas kamo, ipasalakay ko ang Babilonia sa mga soldado sang isa ka nasyon, kag mag-apalalagyo ang mga taga-Babilonia[‡] sa mga barko nga ila ginapabugal.[§]

¹⁵ Ako ang GINOO, ang inyo Balaan nga Dios, ang manunuga sang Israel, ang inyo Hari.

¹⁶ Ako ang GINOO nga naghimo sang alagyan sa tunga sang dagat.

¹⁷ Gintipon ko ang mga karwahe, mga kabayo, kag mga soldado *sang Egypt*, kag ginlaglag sila didto sa dagat, kag indi na gid sila makabangon pa. Pareho sila sa suga nga napatay.

¹⁸ Pero indi na ninyo sagi paminsar ang mga nagligad,

[‡] **43:14** *taga-Babilonia*: sa literal, *Kaldeanhon*. Amo ini kon kaisa ang tawag sa mga taga-Babilonia. [§] **43:14** *kag magapalalagyo...ginapabugal*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

¹⁹ kay bag-o naman nga butang ang akon himuon. Nagakalatabo na gani ini. Wala bala ninyo ini nakita? Magahimo ako sang dalan kag mga tuburan sa desierto.

²⁰ Bisan ang talunon nga mga sapat magapadungog sa akon pati ang talunon nga mga ido* kag ang mga bukaw, kay magahatag ako sang mga tuburan sa desierto, para may mainom ang akon pinili nga katawhan.

²¹ Sila ang katawhan nga akon gintuga para mangin akon, kag para magdayaw sa akon.

²² “Pero wala ka magpangayo sang bulig sa akon, Israel, kundi gintak-an ka na sa akon.

²³ Wala ka maghalad sa akon sang mga karnero bilang halad nga ginasunog. Wala mo ako ginpadunggan sang imo mga halad bisan wala ko ikaw ginpabudlayan kag ginpatak-an sa akon pagpangayo sa imo sang mga halad nga regalo kag mga insenso.

²⁴ Wala mo ako pagbakli sang insenso ukon pagpaayawi sang tambok sang imo mga halad. Sa baylo, ginpabudlayan kag ginpatak-an mo ako sang imo mga sala.

²⁵ “Ako mismo amo ang nagapanas sang imo sala para sa akon kadunggan, kag indi ko na ini pagdumdumon pa.

²⁶ Hunahunaon ta ang mga nagliligad; maghusayay kita. Ipahayag ang imo kaso sa pagpamatuod nga inosente ka.

²⁷ Nakasala ang imo nahauna nga katigulangan, kag nagrebelde sa akon ang imo mga pangulo.

* **43:20** *talunon nga mga ido*: sa English, *jackals*

²⁸ Gani ginpakahuy-an ko ang imo mga pari kag gintugyan ko ikaw, Israel, sa kalaglagan kag kahuy-anan.

44

Ang Promisa sang Dios sa Israel

¹ “Pero karon, pamati, O Israel nga akon alagad, ang katawhan nga akon pinili, nga mga kaliwat ni Jacob.

² Ako, ang GINOO, amo ang naghimo kag nagbulig sa imo. Indi ka magkahadlok, ikaw nga akon alagad kag pinili ko nga katawhan.

³ Kay hatagan ko ikaw sang tubig nga magapaumpaw sang imo kauhaw kag magabasa sang imo mamala nga duta. Gamhan ko sang akon Espiritu ang imo mga kaliwat kag pakamaayuhon ko sila.

⁴ Magauswag sila pareho sa nagalambo nga tanom nga bugana sang tubig ukon mga kahoy sa higad sang mga sapa.

⁵ May ara nga magasiling, ‘Ako iya sang GINOO,’ kag may iban nga magasiling, ‘Kaliwat ako ni Jacob.’ May ara man nga magasulat sa ila kamot sang ngalan sang GINOO, kag magakabig sang ila kaugalingon nga sakop sila sang katawhan sang Israel.

Wala sing Pulos ang mga Dios-dios

⁶ “Amo ini ang ginasiling sang GINOO, ang Hari kag Manluluwas sang Israel, ang Makagagahom nga GINOO: Ako amo ang ginsuguran kag ang katapusan sang tanan. Luwas sa akon wala na sing iban pa nga Dios.

⁷ Sin-o bala ang pareho sa akon? Isugid niya sa akon atubangan kon ano ang nagkalatabo halin sang gintukod ko nga isa ka nasyon ang akon katawhan sang una nga panahon. Kag isugid man niya kon ano ang magakalatabo sa palaabuton.

⁸ Indi kamo magkahadlok ukon magpakulba. Indi bala nga ginpahibalo ko na sang una pa ang akon katuyuan sa inyo? Kamo mismo ang akon mga saksi. May iban pa bala nga Dios luwas sa akon? Wala gid! Wala na ako sing may nahibaluan pa nga *palalipdan nga bato luwas sa akon.*"

⁹ Wala sing pulos ang tanan nga nagahimo sang mga dios-dios. Kag ining mga dios-dios nga ila ginapakamahal wala sing bili. Sila mismo makapamatuod nga wala ini sing bili. Kay indi ini makakita kag wala sing may nahibaluan. Amo gani nga nagakahuy-an ang mga nagasimba sini.

¹⁰ Buang-buang ang tawo nga nagahimo sang mga dios-dios nga indi man lang niya mapuslan.

¹¹ Pamati! Mahuy-an ang tanan nga nagasimba sa mga dios-dios, kay ang naghimo sini mga tawo man lang. Patipuna sila tanan sa pagdependa sang ila kaugalingon. Mahadlok gid sila kag mahuy-an.

¹² Ang panday sang metal nagabutang sang metal sa бага. Dayon ginamaso niya ini sing tudo para pormahon nga dios-dios. Nagaluya siya sa kagutom kag daw malipong sa kauhaw.

¹³ Ang panday sang kahoy nagatakos sang isa ka utod nga kahoy. Ginakuritan niya sa dagway sang dios-dios, kag dayon ginakurtihan niya paagi sa iya mga gamit. Ginaporma niya ini sa matahom

nga dagway sang tawo para ibutang sa isa ka templo.

¹⁴ Agod may gamiton siya nga kahoy, nagautod siya sang sedro, ukon sipres, ukon terebinto. Ini nga mga kahoy ginapatubo niya sa kagulangan. Nagatanom man siya sang kahoy nga pino, kag paagi sa ulan nagatubo ini.

¹⁵ Ginagamit niya ang iban nga mga kahoy nga gatong, para makapainit siya kag makaluto sang tinapay. Kag ang iban nga mga kahoy ginahimo niya nga dios-dios, kag ginaludhan niya kag ginasmiba.

¹⁶ Ginasunog niya ang iban nga mga kahoy kag nagasugba siya sang karne sa бага sini. Dayon nagakaon siya sang sinugba kag nagakabusog. Nagapainit-init man siya sa kalayo kag nagasiling, “Hay, maayo kay nainitan ako.”

¹⁷ Kag ang iban nga mga kahoy, ginahimo niya nga dios-dios. Nagaluhod siya kag nagasimba sa sini nga mga dios-dios, kag nagapangamuyo nga nagasiling, “Luwasa ako, kay ikaw ang akon dios.”

¹⁸ Ini nga mga tawo wala makahibalo ukon makaintiendi sa ila ginahimo. Ang ila mga mata natabunan kag indi sila makakita. Ang ila mga hunahuna natakpan, kag indi sila makaintiendi.

¹⁹ Wala gid sila nagapamalandong kag nagahunahuna sa pagsiling, “Gin-gatong ko ang iban nga mga kahoy, kag nagluto ako sang tinapay kag nagsugba sang karne sa бага sini, kag ginkaon ko ini. Kag karon himuon ko bala nga makangilil-ad nga butang ang nabilin nga kahoy? Magasimba bala ako sa isa ka utod nga kahoy?”

²⁰ Daw pareho lang nga nagkaon siya sang abo.

Ang nadulman niya nga hunahuna nagpatalang sa iya, kag indi niya maluwas ang iya kaugalin-gon. Indi niya mabaton nga ang dios-dios nga ara sa iya indi matuod nga dios.

²¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Dumduma ini nga mga butang, O Israel, kay alagad ko ikaw. Ginhimo ko ikaw para mag-alagad sa akon, kag indi ko gid ikaw pagkalimtan.

²² Dulaon ko na ang imo mga sala pareho sang gal-om ukon ambon. Balik ka sa akon, kay luwason ko gid ikaw.”

²³ Magkanta ka sa kalipay, O kalangitan! Singgit sing matunog, O kalibutan! Magkanta kamo nga mga bukid, kag mga kahoy sa kagulangan. Kay himuon gid ini sang GINOO. Luwason niya ang mga kaliwat ni Jacob; ipakita niya ang iya pagk-agamhanan sa Israel.

²⁴ Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga inyo Manluluwas, nga nagtuga sa inyo: Ako ang GINOO nga naghimo sang tanan nga butang. Ako lang gid ang naghumlad sang kalangitan kag nagtuga sang kalibutan.

²⁵ Ginpaslaw ko ang mga propesiya sang butigon nga mga propeta. Kag ginapabuang ko ang mga manugpakot. Ginabaliskad ko ang mga ginahambal sang mga maalamon, kag ginahimo nga wala sing pulos ang ila nahibaluhan.

²⁶ Ginatuman ko ang mga propesiya sang akon alagad* kag mga mensahero. Nagasiling ako nga ang Jerusalem pagaestaran liwat, kag ang iban

* **44:26** *alagad: ukon, mga alagad*

pa nga mga banwa sang Juda nga nagkalaguba patindugon liwat.

²⁷ Kon magmando ako nga magmala ang suba, nagamala ini.

²⁸ Nagasiling ako kay Cyrus, “Ikaw ang manug-bantay sang akon katawhan, kag himuon mo ang tanan ko nga naluyagan. Magamando ka nga patindugon liwat ang Jerusalem kag ang templo sini.”

45

Ginpili sang Dios si Cyrus

¹ Amo ini ang ginsiling sang GINOO kay Cyrus nga iya pinili, nga ang awtoridad sini iya gin-pabakod, “Sakupon mo ang mga nasyon kag pierdihon mo ang mga hari. Buksan mo ang mga puwertahan sang ila mga banwa *sa pag-agaw sini* kag indi na ini pagsiradhan.

² Ako ang magapreparar sang imo alagyan, kag tapanon ko ang mga bukid. Gub-on ko ang mga puwertahan nga saway kag ang mga trangka sini nga salsalon.

³ Ihatag ko sa imo ang mga tinago nga mga manggad, para mahibaluan mo nga ako amo ang GINOO, ang Dios sang Israel nga nagtawag sa imo.

⁴ Gintawag ko ikaw para buligan mo ang Israel nga akon alagad, ang katawhan nga akon ginpili. Ginpadunggan ko ikaw bisan wala ka makakilala sa akon.

⁵ Ako amo ang GINOO, kag wala na sing iban pa; luwas sa akon wala na sing iban pa nga Dios. Hata-gan ko ikaw sang kusog bisan wala ka makakilala sa akon,

⁶ para ang mga katawhan sa bilog nga kalibutan makahibalo nga wala na sing iban pa nga Dios luwas sa akon. Ako amo ang GINOO, kag wala na sing iban pa.

⁷ Ako ang naghimo sang kasanag kag sang kadulom. Ako ang nagadala sang kaayuhan kag sang katalagman. Ako, ang GINOO, ang naghimo sini tanan.

⁸ “Magahatag ako sang kadalag-an nga may pagkamatarong, pareho sang paghatag sang kalangitan ukon sang gal-om sang ulan. Kag batunon ini sang mga tawo sa kalibutan. Magalapnag ang kaluwasan kag ang kadalag-an nga may pagkamatarong pareho sang tanom nga nagatubo. Ako, ang GINOO, ang magahimo sini.

⁹ Kaluluoy ang nagapakigbais sa Dios nga iya Manunuga. Pareho man lang siya sa kolon. Makareklamo bala ang lunang sa manughimo sang kolon kon ano ang iya himuon? Ukon makareklamo bala siya nga pigaw ang manughimo sang kolon?

¹⁰ Kaluluoy ang anak nga nagasiling sa iya ginikanan, ‘Ngaa ginbata ninyo ako sing subong sini?’”

¹¹ Amo ini ang ginsiling sang GINOO, ang Balaan nga Dios sang Israel kag ang iya Manunuga, “Nagareklamo bala kamo sa akon mga ginahimo? Ginamanduan bala ninyo ako sa dapat ko himuon?

¹² Ako ang naghimo sang kalibutan, kag nagtuga sang tawo sa pag-estar sa kalibutan. Ang akon mga kamot amo ang naghumlad sang kalangitan, kag ako ang nagmando *nga magguwa* ang mga

butang sa kalangitan.

¹³ Ako mismo ang nagpadumala kay Cyrus sa pagtuman sang akon matarong nga tinutuyo. Himuon ko nga husto ang tanan niya nga mga pamaagi. Patindugon niya liwat ang akon siyudad kag hilwayon niya ang akon katawhan nga ginbihag. Himuon niya ini indi tungod nga ginsuhulan ukon ginpremyuhan siya. Ako, ang GINOO nga Makagagahom, ang nagasiling sini.”

¹⁴ Nagasiling ang GINOOSA *Israel*, “Mangin sakop mo ang mga taga-Egypt kag taga-Ethiopia,* pati ang mga taga-Seba nga ang ila mga lalaki matag-as. Magapalapit sila sa imo nga dala ang ila mga manggad kag mga produkto. Mangin bihag mo sila. Magaluhod sila sa imo kag magapakitluoy nga nagasiling, ‘Matuod nga ang Dios nagaupod sa imo kag siya lang ang Dios!’”

¹⁵ O Dios kag Manluluwas sang *Israel*, matuod nga wala mo ginapakita ang imo kaugalingon.

¹⁶ Mahuy-an gid ang tanan nga nagahimo sang mga dios-dios.

¹⁷ Pero luwason mo, GINOO, ang *Israel*, kag ang ila kaluwasan wala sing katapusan. Kag indi na gid sila mahuy-an hasta san-o.

¹⁸ Ikaw, GINOO, amo ang Dios. Gintuga mo ang kalangitan kag ang kalibutan. Wala mo ginhimo ang kalibutan nga mahawan, kundi ginhimo mo ini para puy-an. Nagasiling ka, “Ako amo ang GINOO, kag wala na sing iban pa.

¹⁹ Wala ako naghambal sa tago, nga wala sing may nakahibalo. Wala ako nagsiling sa mga kali-

* **45:14** *Ethiopia*: sa Hebreo, *Cush*

wat ni Jacob nga magdangop sila sa akon nga wala man lang sila sing may mabaton. Ako, ang GINOO, nagahambal sang kamatuoran. Ginapahayag ko kon ano ang husto.”

²⁰ *Nagsiling pa ang GINOO*, “Magtipon kamo sing tingob kag magpalapit sa akon, kamo nga mga nakapalagyo halin sa mga nasyon. Wala gid sing may nahibaluan ang mga nagadala sang ila mga dios-dios nga kahoy. Nagapangamuyo sila sa sini nga mga dios-dios nga indi makaluwas sa ila.

²¹ Magkonsultahanay kamo, kag ipahayag ninyo ang inyo kaso. Sin-o bala ang nagpropesiya sang una sa mga butang nga matabo? Indi bala ako, ang GINOO? Wala na sing iban nga Dios kundi ako lang—ang matarong nga Dios kag Manluluwas.

²² “Magdangop kamo sa akon, tanan kamo nga ara sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan para maluwas kamo, kay ako Dios, kag wala na sing iban pa.

²³ Nagsumpa ako sa akon kaugalingon, kag ang akon mga ginpanghambal masaligan kag indi na maliwat: Magaluhod ang tanan nga tawo sa akon kag magasumpa sila *nga magaunong sila sa akon*.

²⁴ Magasiling sila, ‘Paagi lang gid sa GINOO makaangkon ang tawo sang kusog kag kadalag-an nga may pagkamatarong.’” Ang tanan nga nagadumot sa GINOO magapalapit sa iya kag mahuy-an.

²⁵ Sa *bulig sangGINOO* ang tanan nga kaliwat ni Israel makaangkon sang kadalag-an nga may pagkamatarong kag magadayaw sila sa iya.

46

Ang mga Dios-dios sang Babilonia

¹ Ang mga dios-dios sang Babilonia nga sila ni Bel kag Nebo nagahamyang samtang ginakarga sa karwahe nga ginaguyod sang mga donkey. Mabug-at sila nga karga sa ginakapoy nga mga donkey.

² Nagahamyang sila, kag indi nila masarangan nga luwason ang nagadala sa ila. Pati sila ginbihag.

³ Pamati kamo sa akon, kamo nga mga kaliwat ni Jacob, kamo tanan nga nagkalabilin sa katawhan sang Israel. Gin-atipan ko kamo halin sang inyo pagkatawo.

⁴ Bisan magtigulang na kamo kag mag-ubanon, ako ang magaatipan sa inyo. Ginhimo ko kamo kag tatapon ko gid kamo. Buligan ko kamo kag luwason.

⁵ Sa kay sin-o bala ninyo ako ipaanggid? May ara bala nga pareho sa akon?

⁶ Ang iban nga mga tawo nagapaguwa sang ila bulawan ukon pilak kag nagasuhol sang platero para himuon ini nga dios-dios kag ila dayon simbahon.

⁷ Ginapas-an nila ini, kag dayon ginatungtong sa iya bulutangan, kag nagapabilin ini didto. Indi na ini makahalina didto. Kon may magpangamuyo sa sini, indi ini makasabat; indi ini makaluwas sa iya mga kalisod.

⁸ Kamo nga mga rebelde, tandai ninyo ini kag itanom gid sa inyo hunahuna.

⁹ Dumduma man ninyo ang akon mga ginhimo sang una nga panahon. Ako lang ang Dios, kag wala na sing iban pa nga pareho sa akon.

¹⁰ Sa umpisa pa lang ginpahayag ko na ang palaabuton. Halin sang una, ginpropesiya ko na kon ano ang matabo. Matuman gid ang akon mga plano; himuon ko ang tanan nga akon nagustuhan.

¹¹ Magatawag ako sang isa ka tawo halin sa east sa isa ka malayo nga lugar, kag tumanon niya ang akon plano. Magasulip siya pareho sa pispis nga nagapangdagit. Kon ano ang akon ginhambal kag ginplano tumanon ko ini.

¹² Pamati kamo sa akon, kamo nga mga matig-a sing ulo. Indi gid kamo makaangkon sang kadalag-an nga may pagkamatarong.*

¹³ Sa indi madugay, hatagan ko na sang kadalag-an nga may pagkamatarong ang Jerusalem.†*Huo*, malapit ko na ini nga luwason, kag padunggan ko ang Israel.

47

Ang Pagkalaglag sang Babilonia

¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Magapungko ka sa duta, Babilonia.

Magapungko ka nga wala sing trono.
Ikaw nga pareho sa birhen nga babayi indi na pagtawgon nga mahinhin kag maluming.

² *Ulipon ka na subong, gani magkuha ka sang galingan kag maggaling sang trigo.*

* **46:12** *Indi...pagkamatarong*: ukon, *Indi gid kamo maghimo sang matarong*. † **46:13** *Jerusalem*: sa Hebreo, *Zion*

Huksa ang imo belo, kag alsaha ang imo bayo
para makita ang imo paa samtang nagatabok
ka sa suba.

³ Makita ang imo pagkahublas kag mahuy-an ka.
Magabalos ako sa imo kag indi ko ikaw
pagkaluoyan.”*

⁴ Ang aton Manluluwas, nga ang iya ngalan GINOO
nga Makagagahom,
amo ang Balaan nga Dios sang Israel.

⁵ *Nagsiling pa gid ang GINOO,*
“Babilonia, magpungko ka sing malinong sa
madulom nga lugar.
Indi ka na pagtawgon nga rayna sang mga
ginharian.

⁶ Naakig ako sa katawhan nga akon ginpanag-
iyahan, kag ginsikway ko sila.
Gani gintugyan ko sila sa imo kamot, kag wala
mo sila pagkaluoyi.

Bisan gani ang mga tigulang sa ila ginpintasan mo.

⁷ Nagsiling ka pa nga ang imo pagkarayna
wala sing katapusan!

Pero wala mo paghunahunaa ining imo mga gin-
himo kag kon ano ang mangin resulta sini
sa imo.

⁸ Gani karon pamatii ini, ikaw nga mahilig sa
pagpangalipay kag nagahunahuna nga indi
ka maano.

Nagasiling ka sa imo kaugalingon nga ikaw
ang Dios, kag wala na sing iban pa.

* **47:3** *indi ko ikaw pagkaluoyan*: Indi klaro ang buot silingon sang
Hebreo sini.

Nagahunahuna ka nga indi ka gid mabalo ukon madulaan sang mga anak.[†]

⁹ Pero sa hinali lang matabo ini sa imo:
Mabalo ka kag madulaan sang mga anak.

Matabo gid ini tanan sa imo bisan madamo ka pa sang nahibaluan nga madyik ukon binabaylan.

¹⁰ Nagasalig ka nga indi ka maano sa imo pagkamalaot,
kay nagahunahuna ka nga wala sing may nakakita sa imo.

Ang imo kaalam kag ihibalo nagapatalang sa imo, kag nagatulod sa imo sa pagsiling, 'Ako ang Dios, kag wala na sing iban pa.'

¹¹ Gani magaabot sa imo ang katalagman kag indi ka makahibalo kon paano mo ini matabog sang imo nga madyik.

Magaabot sa imo ang kalamidad nga indi mo mabayaran para mag-untat.

Hinali lang nga magaabot sa imo ang kalaglagan nga wala mo ginahunahuna.

¹² Sige, padayuna ang imo mga madyik kag mga binabaylan

nga imo ginahimo halin sang bata ka pa.

Basi pa lang magmadinalag-on ka, ukon basi pa lang kulbaan ang imo mga kaaway.

¹³ Ginakapoy ka na sa imo madamo nga padihot.

Pabuliga sa imo ang imo mga tinawo nga nagatuon parte sa mga bituon

[†] **47:8** *Nagahunahuna...anak:* Siguro ang buot silingon, nagahunahuna siya nga indi siya madulaan sang manugprotektar ukon manugbulig.

kag nagapropesiya kada bulan sang mga butang nga matabo sa imo.

¹⁴ Sa pagkamatuod, pareho lang sila sa dagami nga dali lang masunog.

Indi gani sila makaluwas sang ila kaugalingon sa kalayo.

Indi puwede makapainit-init sa sini nga kalayo, *kay puwerte ini kainit.*

¹⁵ Ti ano ang mahimo sang mga tawo nga ginapangayuan mo sang laygay halin sang bata ka pa?

Ang kada isa sa ila nagtalang kag indi sila makaluwas sa imo.

48

Matig-a sing Ulo ang mga Israelinhon

¹ “Pamati kamo nga mga kaliwat ni Jacob, kamo nga ginatawag Israel, kag naghalin sa tribo ni Juda. Nagasumpa kamo sa ngalan sang GINOO, kag nagatawag kamo sa Dios sang Israel. Pero indi ini sinsero, kay indi matarong ang inyo kabuhi.

² Ginatawag pa ninyo ang inyo kaugalingon nga mga pumuluyo sang balaan nga siyudad kag nagasiling kamo nga nagasalig kamo sa Dios sang Israel, nga ang iya ngalan GINOO nga Makagagahom.”

³ *Nagasiling siya sa inyo*, “Ginpropesiya ko na sang una kon ano ang matabo sa palaabuton. Kag sa hinali lang gintuman ko ini.

⁴ Nahibaluan ko kon ano katig-a sang inyo ulo. Ang inyo liog daw pareho katig-a sang salsalon kag ang inyo agtang daw pareho katig-a sa saway.

⁵ Amo gani nga ginsugid ko na nga daan sa inyo ang akon himuon. Sa wala pa ini matabo ginpahibalo ko na ini sa inyo para indi kamo makasil-ing nga ang inyo mga dios-dios nga hinimo halin sa kahoy kag metal amo ang nagpropesiya kag nagtuman sini.

⁶ Nabatian ninyo ang akon mga ginpropesiya kag nakita ninyo ang katumanan sini, pero indi ninyo pagbatunon nga ako ang naghimo sini. Sugod subong sugiran ko kamo sang bag-o nga mga butang nga wala ko pa ginpahayag sa inyo; wala pa ninyo mahibaluan.

⁷ Karon ko pa lang ini ginahimo kag wala pa sang una, para indi kamo makasiling nga nahibaluan na ninyo ini.

⁸ Wala kamo makabati ukon makaintiendi sini nga mga butang kay halin pa sang una nagpabungol-bungol kamo. Nahibaluan ko kon ano kamo ka maluibon, kay halin pa sang inyo pagkatawo mga rebelde na kamo.

⁹ Para sa akon kadunggan, pungan ko ang akon kaakig sa inyo, agod indi kamo malaglag.

¹⁰ Pamati! Tinluan ko kamo, pero indi pareho sa ginahimo sa pilak, kay tinluan ko kamo paagi sa pag-antos.

¹¹ Himuon ko ini para sa akon kadunggan. Indi gid ako magtugot nga mahuy-an ako kag mapadungan ang iban nga dios.

¹² “Pamati kamo sa akon, kamo nga taga-Israel nga akon ginpili. Ako ang Dios; ako ang ginsuguran kag ang katapusan sang tanan.

¹³ Ako mismo ang nagbutang sang pundasyon sang kalibutan kag naghumlad sang kalangitan.

Kon magmando ako sa ila, ginatuman nila.

¹⁴ “Magtipon kamo tanan kag magpamati: Sino bala sa mga dios-dios ang nagpropesiya nga salakayon sang akon abyan* ang Babilonia sa pagtuman sang akon plano kontra sa sini nga nasyon? *Wala gid!*

¹⁵ Ako mismo ang naghambal kag nagtawag sa iya. Suguon ko siya kag magmadinalag-on siya sa iya himuon.

¹⁶ Magpalapit kamo sa akon kag pamatii ini: Halin sang ginsuguran wala ako naghambal sa tago, kag sang tion nga natabo ang akon mga ginhambal, ara ako.”

Kag karon ang Ginoong DIOS kag ang iya Espiritu nagpadala sa akon *sa pagsugid sini nga mensahi:*

¹⁷ Nagasiling ang GINOO nga inyo Manluluwas, ang Balaan nga Dios sang Israel: “Ako ang GINOO nga inyo Dios nga nagtudlo sa inyo kon ano ang maayo para sa inyo kag nagtuytoy sa inyo sa husto nga dalan.

¹⁸ Kon nagpati lang kamo sa akon mga sugo, kuntani nag-ilig pareho sa suba ang mga kaayuhan sa inyo, kag nagsinunod-sunod lang kuntani ang inyo mga kadalag-an† pareho sa mga balod nga nagadapya sa higad.

¹⁹ Ang inyo mga kaliwat mangin pareho kuntani kadamo sa balas nga indi maisip, kag indi gid sila malaglag sa akon atubangan.”

²⁰ Maghalin kamo sa Babilonia! Isugid ninyo sing malipayon hasta sa pinakamalayo nga parte

* **48:14** *abyan*: Siguro si Haring Cyrus. † **48:18** *kadalag-an*: ukon, *pagkamatarong*

sang kalibutan nga ginluwas sang GINOO ang iya alagad, ang katawhan sang Israel.‡

²¹ Wala sila pag-uhawa sang ginpangunahan sila sang Dios sa mga kamingawan, kay ginpatubod niya ang tubig sa bato para sa ila. Ginbuka niya ang bato kag nagsagawak ang tubig.

²² Pero nagsiling ang GINOO nga ang mga malain indi makaangkon sang maayo nga kahim-tangan.

49

Ang Buluhaton sang Alagad sang GINOO

¹ Pamati kamo sa akon, kamo nga ara sa malayo nga mga lugar.* Sa wala pa ako matawo gintawag na ako sang GINOO nga mag-alagad sa iya.

² Ginhimo niya ang akon mga pulong nga pareho katalom sang espada. Ginprotektaran niya ako sang iya gahom. Ginhimo niya ako nga pareho sa mahining nga pana nga handa na nga gamiton.

³ Nagsiling siya sa akon, “Israel, ikaw ang akon alagad. Paagi sa imo, padunggan ako sang mga tawo.”

⁴ Pero nagsiling ako, “Ang akon pagpangabud-lay wala man lang sing pulos; gin-usikan ko ang akon kusog sa wala sing kapuslanan.” Pero ginatugyan ko lang ini sa GINOO nga akon Dios; siya ang magabalos sa akon mga ginhimo.

⁵ Ang GINOO amo ang naghimo sa akon nga mangin iya alagad para pabalikon kag tipunon

‡ 48:20 ang katawhan sang Israel: sa Hebreo, nga si Jacob * 49:1 malayo nga mga lugar: ukon, mga isla; ukon, mga lugar nga malapit sa dagat

ko ang mga Israelinhon sa iya. Ginpadunggan ako sang GINOO kag siya nga akon Dios amo ang nagahatag sa akon sang kusog.

⁶ Nagsiling siya, “Ikaw nga akon alagad, may dako pa ako nga buluhaton nga ipabuhat sa imo, luwas sa pagpabalik mo sa mga Israelinhon nga akon ginaprotektaran. Himuon ko pa ikaw[†] nga pareho sa suga nga magapasanag sa mga nasyon, agod paagi sa imo makaabot ang akon kaluwasan hasta sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan.”

⁷ Nagsiling ang GINOO, ang Manluluwas kag Balaan nga Dios sang Israel, sa tawo nga ginainsulto kag ginakangil-aran sang mga nasyon, kag alagad sang mga pangulo, “Makita sang mga hari kon sino ka gid kag magatindog sila *sa pagtahod sa imo*. Ang mga pangulo magasaludo *sa pagpadungog sa imo*. Matabo ini tungod sa *akon*, angGINOO nga matutom, ang Balaan nga Dios sang Israel. Ako ang nagpili sa imo.”

Patindugon Liwat ang Jerusalem

⁸ Amo ini ang ginsiling sang GINOO: “Sa husto nga tion[‡] nga luwason ko ikaw, sabton kag buligan ko ikaw. Protektaran ko ikaw kag paagi sa imo mahimo ako sang kasugtanan sa mga tawo. Tukuron mo liwat ang duta *sang Israel* nga naguba, kag ihatag mo ini liwat sa akon katawhan.

⁹ Magasiling ka sa mga *Israelinhon* nga ginbihag kag ginpriso sa madulom nga lugar, ‘Guwa kamo! Hilway na kamo!’

[†] **49:6** *Himuon ko pa ikaw: ukon, Ginhimo ko ikaw* [‡] **49:8** *Sa husto nga tion: ukon, Sa tion nga ipakita ko ang akon kaayo*

“Mangin pareho sila sa mga karnero nga magahalab sa higad sang mga alagyan ukon sa mga bukid nga mahawan sadto.

¹⁰ Indi na sila paggutumon ukon pag-uhawon. Indi sila maano sang init sang adlaw ukon sang mainit nga hangin sang desierto. Kay ako nga nagakabalaka sa ila magatuytoy sa ila sa mga tuburan.

¹¹ Himuon ko nga dalan *nila* ang tanan ko nga mga bukid. Ang mataas nga mga lugar mangin karsada.

¹² Magaabot ang akon katawhan halin sa malayo—ang iban halin sa north, ang iban sa west, kag ang iban pa gid halin sa Sinim.”§

¹³ Magkanta ka sa kalipay, O kalangitan!

Magkalipay ka O kalibutan!

Magkanta kamo nga mga bukid!

Kay kaluoyan kag lipayon sang GINOO
ang iya katawhan nga nagaantos.

¹⁴ Pero nagsiling ang katawhan sang Jerusalem,* “Ginsikway na kami sang GINOO; ginkalimtan na niya kami.”

¹⁵ *Pero nagsabat ang GINOO*, “Malipat bala ang isa ka iloy sa iya anak? Indi niya bala pagkabalakan ang iya ginbata? Bisan malipat siya, indi gid ako malipat sa inyo!

§ 49:12 *Sinim*: sa iban nga mga kopya sang Hebreo, *Aswan*, nga isa ka lugar sa south sang Egypt * 49:14 *Jerusalem*: sa Hebreo, *Zion*

¹⁶ O *Jerusalem* indi ko gid ikaw malimtan. Ginsulat ko ang imo ngalan sa akon mga palad. Ginahunahuna ko permi nga mapatindog liwat ang imo mga pader.

¹⁷ Madali na lang mag-abot ang magapatindog liwat sa imo,[†] kag ang mga naglaglag sa imo magahalina sa imo.

¹⁸ Tan-awa sa imo palibot, ang imo katawhan nagatipon na kag nagapalapit sa imo. Ako, ang GINOO nga buhi, nagasumpa nga ipabugal mo sila pareho sang pagpabugal sang kalaslon nga babayi sa mga alahas nga iya ginasuksok.

¹⁹ “Nalaglag ka kag nangin mamingaw, pero karon *puy-an ka na sang imo katawhan*, kag halos indi sila makaigo sa imo. Kag atong mga naglaglag sa imo magapalayo.

²⁰ Ang imo katawhan nga natawo sang panahon sang imo pagpangasubo[‡] magasiling sa imo, ‘Tama ini kagamay nga lugar para sa amon. Kinahanglan namon ang mas dako pa nga lugar.’

²¹ Dayon masiling ka sa imo kaugalingon, ‘Sin-o bala ang nagbata sini sa ila para sa akon? Nagkalamatay ang kadam-an sang akon katawhan,[§] kag tungod sini nagpangasubo ako. Ang iban sa ila ginbihag sa iban nga lugar, kag nag-isahanon na lang ako. Gani diin ini sila naghalalin? Sin-o ang nagsagod sa ila?’”

[†] **49:17** *magapatindog liwat sa imo*: Amo ini sa iban nga dumaan nga mga teksto. Sa Hebreo, ang imo mga anak (ukon kaliwat).

[‡] **49:20** *panahon sang imo pagpangasubo*: Ang buot silingon, ang panahon sang pagkalaglag sang Jerusalem kag pagkabihag sang katawhan sini. [§] **49:21** *katawhan*: sa literal, *mga anak*. Amo man sa bersikulo 22.

²² Amo ini ang ginasiling sang Ginoong Dios: “Pamati! Sinyasan ko ang mga nasyon, kag ibalik nila sa imo ang imo katawhan nga daw sa mga bata nga ginakugos.*

²³ Magaalagad sa imo ang mga hari kag mga rayna; sila ang magaatipan sa imo. Magaluhod sila sa imo *bilang pagtahod*, kag magapasakop gid sila sa imo.† Dayon mahibaluan mo nga ako amo ang GINOO, kag ang mga nagasalig sa akon indi gid mapaslawan.”

²⁴ Makuha mo bala ang mga ginpang-agaw sang mapintas‡ nga mga soldado? Maluwas mo bala ang mga ginpangbihag nila?

²⁵ Pero amo ini ang ginasiling sang GINOO: “Huo, maluwas mo ang mga ginpangbihag sang mapintas nga mga soldado kag makuha mo ang mga ginpang-agaw nila. Kay magapakig-away ako sa mga nagapakig-away sa imo kag luwason ko ang imo katawhan.§

²⁶ Ipakaon ko sa mga nagadaogdaog sa imo ang ila kaugalingon nga lawas, kag daw sa mahubog sila sa ila kaugalingon nga dugo. Dayon mahibaluan sang tanan nga tawo nga ako amo ang GINOO, ang imo Manluluwas kag Manughilway, ang Makagagahom nga Dios ni Jacob.”

* **49:22** nga daw sa mga bata nga ginakugos tungod nga buligan sila sang mga taga-Persia sa ila nga pagpuli. † **49:23** magapasakop gid sila sa imo: sa literal, *dilapan nila ang yab-ok sa imo mga tiil* ‡ **49:24** mapintas: Amo ini sa Dead Sea Scrolls, Syriac, kag Latin Vulgate. Sa Masoretic Text, *matarong*. § **49:25** katawhan: sa literal, *mga anak*

50

¹ Nagsiling ang GINOOSA iya katawhan, “Gin-sikway ko bala ang Jerusalem* pareho sang isa ka bana nga nagbulag sa iya asawa? Pamatud-i ninyo!† Ginpabihag ko bala kamo pareho sang isa ka tawo nga ginpaulipon niya ang iya mga anak sa iya gin-utangan bilang bayad sa iya utang? *Wala!* Ginbihag kamo tungod sang inyo mga sala; ginsikway ang Jerusalem tungod sang inyo mga paglapas.

² Ngaa bala wala kamo magsapak sang pag-abot ko? Ngaa wala kamo magsabat sang nagpanawag ako? Indi bala ako makasarang sa pagluwas sa inyo? Masarangan ko gani nga pamalahon ang dagat sa isa lang ka pagmando kag himuon nga desierto ang mga suba, nga mangin kabangdanan sang pagkalamatay sang mga isda.

³ Masarangan ko man nga padulmon ang langit pareho kaitom sang bayo sa paglalaw.”

Ang Matinumanon nga Alagad sang GINOO

⁴ Gintudluan ako sang Ginoong DIOS kon ano ang akon ihambal para mapabaskog ko ang mga ginakapoy. Ginapukaw niya ako kada aga sa pagpamati sang iya itudlo sa akon.

⁵ Naghambal ang Ginoong DIOS sa akon kag nagpamati ako. Wala ako magsupak ukon magpalagyo sa iya.

⁶ Ginataya ko ang akon likod sa mga nagahanot sa akon kag ang akon guya sa mga nagagabot

* **50:1** *Jerusalem*: sa literal, *ang inyo iloy* † **50:1** *Pamatud-i ninyo*: sa literal, *Diin na ang kasulatan sang pagbulagay?*

sang akon bungot. Ginapabay-an ko sila sa pag-pakahuya sa akon kag sa pagdupla sa akon guya.

⁷ Pero wala ako nakabatyag sang kahuya, kay ginabuligan ako sang Ginoong DIOS. Gani nagpakatig-a lang ako pareho sa matig-a gid nga bato,[‡] kay nahibaluan ko nga indi ako mahuy-an.

⁸ Malapit sa akon ang DIOS nga nagapamatuod nga inosente ako. Ti sin-o ang mangahas sa pag-akusar sa akon? Magpakita siya kag mag-atubang sa akon!

⁹ Pamati! Ang Ginoong DIOS amo ang nagabulig sa akon. Sin-o bala ang makasiling nga nakasala ako? Mangin pareho sila sa panapton nga magagabok, nga ut-uton sang mga sapat-sapat.

¹⁰ Sin-o bala sa inyo ang nagatahod sa GINOO kag nagatuman sang mga ginatudlo sang iya alagad? Dapat magsalig siya sa GINOO nga iya DIOS bisan nagalakat man siya sa kadulom nga wala gid sing kasanag.

¹¹ Pero mag-andam kamo nga nagapadihot sa paglaglag sa iban; malaglag kamo sa inyo kaugalingon nga padihot![§] Ang GINOO mismo amo ang magasilot sa inyo; magakalamatay kamo sa puwerte nga silot.

51

Panawagan sa Pagsalig sa Dios

¹⁻² *Nagsiling ang GINOO*, “Magpamati kamo sa akon, kamo nga gusto maluwas^{*} kag nagadangop

[‡] **50:7** *matig-a gid nga bato*: sa iban nga Bisaya, *bato bantiling*

[§] **50:11** *kamo nga nagapadihot...padihot*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini. ^{*} **51:1-2** *gusto maluwas*: ukon, *gusto nga mangin matarong*

sa akon. Dumduma ninyo si Abraham kag si Sara nga inyo mga katigulangan. Pareho sila sa bato nga sa diin gintiphag kamo ukon sa guhab nga sa diin ginkali kamo. Sang gintawag ko si Abraham, isa lang siya, pero ginbendisyunan ko siya kag ginhatagan sang madamo nga kaliwat.

³ Kaluoyan ko gid ang Jerusalem[†] nga naguba. Ang mga desierto sini himuon ko nga pareho sa Eden nga akon katamnan. Makita ang kalipay kag kasadya sa Jerusalem kag may pagpasalamat kag mga pagkinanta man.

⁴ “Pamati kamo sa akon, O katawhan ko. Talupangda ninyo ako, O nasyon ko. Ihatag ko ang akon kasuguan kag magapasanag ini sa mga nasyon.

⁵ Madali ko na lang kamo hatagan sang kadalagan nga may pagkamatarong. Sa indi madugay luwason ko kamo. Pagadumalahan ko ang mga nasyon. Ang ara sa malayo nga mga lugar[‡] magahulat sa akon kag magalaom sang akon gahom.

⁶ Tan-awa ninyo ang kalangitan kag ang kalibutan. Madula ang kalangitan pareho sa aso, kag magagabok ang kalibutan pareho sa panapton, kag magakalamatay ang mga pumuluyo sini pareho sa mga sapat-sapat. Pero ang kaluwasan nga ihatag ko magapadayon sa wala sing katapusan. Ang kadalagan nga may pagkamatarong nga halin sa akon mangin inyo hasta san-o.

⁷ “Pamatii ninyo ako, kamo nga nakahibalo kon ano ang husto kag nagatuman sang akon

[†] **51:3** *Jerusalem*: sa Hebreo, *Zion*. Amo man sa bersikulo 11 kag 16. [‡] **51:5** *malayo nga mga lugar*: ukon, *mga isla*; ukon, *mga lugar nga malapit sa dagat*

kasuguan! Indi kamo magkahadlok sa mga pagpakahuya ukon mga pagyaguta sang mga tawo sa inyo.

⁸ Kay mangin pareho sila sa panapton nga ginut-ot sang mga sapat-sapat. Pero ang kadalag-an nga may pagkamatarong nga ihatag ko magapadayon sa wala sing katapusan. Ang kaluwasan nga halin sa akon mangin inyo hasta san-o.”

⁹ Sige na, GINOO, buligi kami. Gamita ang imo gahom sa pagluwas sa amon. Buligi kami pareho sa imo ginhimo sang una. Indi bala ikaw ang nagutod-utod sa dragon nga si Rahab?§

¹⁰ Indi bala nga ikaw man ang nagpamala sang dagat sa paghimo sang alagyan sa tunga sini para makatabok ang *imo katawhan nga imo ginluwas sa Egypt?*

¹¹ Magabalik sa Jerusalem ang imo mga ginluwas nga nagakinanta, nga wala untat ang ila kalipay. Madula na ang ila kasubo, kag magaawas ang ila kalipay.

¹² *Nagsabat ang GINOO*, “Ako amo ang nagapabakod kag nagapalipay sa inyo. Gani ngaa mahadlok kamo sa inyo kapareho nga tawo nga mapatay man lang pareho sa hilamon?

¹³ Ginkalimtan na bala ninyo ako nga naghimo sa inyo? Ako ang naghumlad sang kalangitan kag nagbutang sang mga pundasyon sang kalibutan. Ngaa nagakabuhi kamo nga permi lang nahadlok sa kaakig sang mga nagadaogdaog sa inyo kag gusto maglaglag sa inyo? Ang ila kaakig indi na makaano sa inyo.

§ 51:9 *Rahab*: Ang dako nga sapat nga nagarepresentar sang Egypt.

¹⁴ Sa indi madugay buy-an ang mga ginbihag sa inyo. Indi sila mapatay sa ginprisohan sa ila, kag indi sila mawad-an sang pagkaon.

¹⁵ Kay ako, ang GINOO nga inyo Dios, ang nagalabugay sang dagat kag nagapalinagumba sang mga balod. Makagagahom nga GINOO ang akon ngalan.

¹⁶ Gintudlo ko sa inyo kon ano ang akon ipahambal, kag ginaprotektaran ko kamo sang akon gahom. Ako ang nagpahamtang sang kalangitan kag ang nagbutang sang mga pundasyon sang kalibutan, kag ako ang nagsiling sa Jerusalem, 'Ikaw ang akon katawhan.'"

¹⁷ Magbangon ka, Jerusalem! Ang kaakig sang GINOO pareho sa ilimnon nga gin-ubos mo inom hasta nga nagduling-duling ka sa kahubog.

¹⁸ Wala sing isa sa imo katawhan* nga magatuytoy sa imo; wala sing isa sa ila nga magabulig sa imo.

¹⁹ Natabo sa imo ining duha ka kalamidad: naguba ka tungod sa inaway kag nag-antos sa kagutom ang imo katawhan. Wala sing may nabilin sa imo katawhan nga mag-uloulo kag maglipay sa imo.

²⁰ Nagkalalipong sila kag nagahamyang sa eskina sang tagsa ka dalan. Pareho sila sa usa nga nasiod sa lambat. Naaguman nila ang puwerte nga kaakig sang GINOO; ginsabdong sila sang imo Dios.

²¹ Gani pamatii ninyo ini, kamo nga mga ngaantos kag nagkalahubog indi tungod sang bino.

* **51:18** *katawhan*: sa literal, *kabataan*

²² Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga inyo Dios nga nagaapin sa inyo: “Pamati! Ginkuha ko na ang akon kaakig nga pareho sa ilimnon nga nakapahubog sa inyo. Indi ko na kamo pagpaim-non sini liwat.

²³ Ihatag ko ini sa mga nagapaantos sa inyo, nga nagsugo sa inyo nga maghapa para tapakan ang inyo mga likod nga daw sa nagaagi sila sa dalan.”

52

Luwason sang Dios ang Jerusalem

¹ Magbangon ka, O Zion, kag magpakabakod! Ipakita ang imo pagkagamhanan, O balaan nga siyudad sang Jerusalem. Kay ang *imo mga kaaway nga* mga indi Israelinhon,* nga ginakabig nga mga mahigko, indi na liwat makasulod sa imo.

² Indi ka na magpangasubo pareho sang tawo nga masinulub-on nga nagapungko sa duta, kundi magbangon ka kag magdumala liwat. Kag kamo nga mga pumuluyo sang Zion,† hilwaya ang inyo kaugalingon sa pagkabihag.

³⁻⁴ Kay amo ini ang ginasiling sang Ginoong Dios, “Ginbihag kamo pareho sa tawo nga ginbali-gya nga ulipon nga wala sing bayad, gani tubuson ko kamo nga wala man sing bayad. Sang una nagkadto kamo sa Egypt para didto mag-estar, *kag gindaogdaog kamo didto*. Sang ulihi ang Assyria naman ang nagdaogdaog sa inyo.

⁵ Kag karon ano naman ang natabo sa inyo? Ginbihag kamo *sang Babilonia* nga wala man lang

* **52:1** *mga indi Israelinhon*: sa literal, *mga wala matuli* † **52:2** *mga pumuluyo sang Zion*: sa Hebreo, *anak nga babayi sang Zion*

sing kapuslanan. Ginadumalahan nila kamo kag ginayaguta. Permi pa nila ginainsulto ang akon ngalan.

⁶ Pero magaabot ang tion nga mahibaluan ninyo kon sin-o gid ako, kay ako mismo ang nagahambal sa inyo. Huo, ako gid mismo.”

⁷ Daw ano kanami kon makita mo ang mga mensahero nga nagalatas sa mga bukid sa pag-sugid sang maayong balita nga may kalinong na ang Jerusalem kag mangin maayo na ang kahim-tangan sini tungod nga luwason ini sang Dios. Nagasiling sila sa mga taga-Jerusalem, “Nagahari ang inyo Dios!”

⁸ Magasinggit sa kalipay ang mga guwardya sang siyudad kay makita gid nila ang pagbalik sang GINOO sa Jerusalem.

⁹ Magsinggit sa kalipay ang Jerusalem nga naguba, kay lipayon kag pabaskugon sang GINOO ang iya katawhan. Luwason niya ang Jerusalem!

¹⁰ Ipakita sang GINOO ang iya pinasahi[‡] nga ga-hom sa tanan nga nasyon, kag makita sang tanan nga ara sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan ang pagluwas sa aton sang aton Dios.

¹¹ Kamo nga mga nagadala sang mga kagamitan sang *templo sang*GINOO, maghalin na kamo sa Babilonia! Magguwa na kamo dira! Indi kamo magtandog sa mga ginakabig nga mahigko. Magguwa na kamo sa Babilonia, kag magpakabalaan.

¹² Pero sa sini nga tion indi na kinahanglan nga magdali-dali kamo sa paghalin, nga daw sa naga-palagyo kamo, kay magauna ang GINOO sa inyo.

[‡] **52:10** *pinasahi*: ukon, balaan

Ang Dios sang Israel amo ang magaprotektar sa inyo.

Ang Nagaantos nga Alagad sang GINOO

¹³ *Nagsiling ang GINOO*, “Pamati! Mag-mauswagon ang akon alagad, mangin bantog siya kag padunggan.

¹⁴ Madamo ang natingala sa iya, kay naguba gid ang iya hitsura kag daw indi na ini hitsura sang tawo.

¹⁵ Pati mga nasyon matینگala sa iya. Indi maka-hambal ang mga hari tungod sa iya, kay makita nila ang mga butang nga wala ginsugid sa ila, kag maintiendihan nila ang mga butang nga wala pa nila mabatian.”

53

¹ Sin-o bala ang nagpati sa amon mensahi? Sin-o bala sa mga ginpakitaan sang GINOO sang iya gahom ang nagtuo?

² Kabubut-on sang GINOO nga ang iya alagad mangin pareho sa tanom nga nagatubo, nga nagapanggamot sa mamala nga duta. Wala siya sing katahom ukon kaambong nga manamian kita sa iya.

³ Ginyaguta siya kag ginsikway sang mga tawo. Madamo ang iya mga kasakit kag mga pag-antos. Gintalikdan ta siya, gin-insulto, kag ginbaliwala.

⁴ Sa pagkamatuod, siya ang nag-antos sang mga kasakit kag mga pag-antos nga para kuntani sa aton.* Abi ta ginsilutan siya sang Dios tungod sa iya mga sala.

* **53:4** *siya...aton: ukon, siya ang nagkuha sang aton mga masakit kag nagbatyag sang aton mga pag-antos.*

⁵ Ang matuod, ginpilas siya tungod sa aton mga paglapas; ginhanot siya tungod sa aton mga kalautan. Ang silot nga iya gin-antos amo ang nakahatag sa aton sang maayo nga kahimtangan kag paagi sa iya mga pilas gin-ayo kita.

⁶ Tanan kita pareho sa mga karnero nga nag-talang; kada isa sa aton nagpagusto kon ano ang iya luyag himuon. Pero siya ang ginpaantos sang GINOO sang silot nga para kuntani sa aton tanan.

⁷ Gindaogdaog siya kag ginsakit, pero wala gid siya nagreklamo. Pareho siya sang karnero nga ginadala sa ilihawan para ihawon, ukon sang karnero nga samtang ginaguntingan wala gid nagatingog.

⁸ Gindakop siya, ginhukman, kag ginpatay. Wala gid sa iya henerasyon ang nakatalupangod nga ginpatay siya tungod sang ila mga sala, nga gin-antos niya ang silot nga para kuntani sa ila.

⁹ Bisan wala siya sing sala nga nahimo kag bisan wala siya nagpangdaya,[†] ginlubong siya nga daw isa ka kriminal; ginlubong siya upod sa mga manggaranon.

¹⁰ Pero kabubut-on sang GINOO nga sakiton kag paantuson siya. Bisan ginhimo sang GINOO ang iya kabuhi bilang halad nga bayad sa sala, makita niya ang iya mga kaliwat kag makabaton siya sing malawig nga kabuhi, kag paagi sa iya matuman ang kabubut-on sang GINOO.

¹¹ Kon makita niya ang mga nahimo sang iya mga pag-antos, malipay siya. *Nagsiling ang GINOO*, “Paagi sa kaalam sang akon matarong nga alagad

[†] 53:9 *nagpangdaya*: ukon, *nagbutig*

madamo ang iya pakamatarungon; magaantos siya para sa ila mga sala.

¹² Gani ihatag ko sa iya ang kadungganang para sa bantog kag gamhanan nga mga tawo, kay ginhatag niya ang iya kabuhi: Ginkabig siya nga isa sa mga makasasala.† Nag-antos siya para sa madamo nga makasasala kag nagpangamuyo siya nga patawaron ko sila.”

54

Ang Gugma sang Dios sa Jerusalem

¹ Nagsiling ang GINOO, “Magkalipay ka, bawas nga babayi. Maghugyaw ka sa kalipay, ikaw nga wala pa gid makaagi sing pasakit sa pagbata. Tungod nga bisan ginbayaan ka sang imo bana, mas madamo pa ang imo mabata sang sa babayi nga nagapuyo upod sa iya bana.

² Pasangkara kag pabakura* ang imo puluy-an.† Indi pagpunggi ang pagpalapad sini.

³ Kay magasangkad ang imo mga border, sakupon sang imo katawhan ang iban nga mga nasyon, kag puy-an nila ang mga banwa sini nga ginpabay-an na.

⁴ “Indi ka magkahadlok, kay indi ka mahuy-an. Sigurado nga malipatan mo na ang kahuy-anan sang imo pagkabataon kag subong man sang imo pagkabalo.

⁵ Kay *ako* nga imo Manunuga mangin pareho sa isa ka bana sa imo. Makagagahom nga GINOO

† 53:12 makasasala: ukon, *rebelde*; ukon, *kriminal* * 54:2 pabakura: sa literal, *palabaa ang imo mga banting kag papag-una ang imo mga palpal*. † 54:2 puluy-an: sa literal, *tolda*

ang akon ngalan. *Ako*, ang Balaan nga Dios sang Israel, amo ang imo Manluluwas. Ginatawag ako nga ‘Dios sang bilog nga kalibutan.’

⁶ *Jerusalem*, pareho ka sa bataon pa nga asawa nga nagapangasubo tungod nga ginbayaan siya sang iya bana. Pero karon ginatawag ko ikaw nga magbalik sa akon.

⁷ Sa malip-ot nga tion ginbayaan ko ikaw, pero sa dako ko nga kaluoy kuhaon ko ikaw liwat.

⁸ Tungod sa puwerte ko nga kaakig sa imo gintalikdan ko ikaw sa malip-ot nga tion, pero tungod sa akon wala sing katapusan nga gugma, kaluoyan ko ikaw. *Ako*, ang GINOO nga imo Manluluwas, ang nagasiling sini.

⁹ “Para sa akon, pareho ini sang panahon[‡] ni Noe sang nagpromisa ako nga indi na gid pagtabunan sang baha ang kalibutan. Karon, nagapromisa ako nga indi na gid ako mangakig ukon magsilot sa imo, *O Jerusalem*.

¹⁰ Bisan magkalatiphag pa ang mga bukid, ang akon gugma indi gid madula, subong man ang akon kasugtanan sa imo nga hatagan ko ikaw sang maayo nga kahimtangan. *Ako*, ang GINOO nga naluoy sa imo, ang nagasiling sini.

¹¹ “O *Jerusalem*, daw ginbagyuhan ka. Nagantos ka kag wala gid sing may naglipay kag nagpabaskog sa imo. Pero tukuron ko liwat ikaw sa mga pundasyon nga halin sa mga *bato nga sapiro* kag gamiton ko ang malahalon nga mga bato sa paghimo sang mga dingding sang imo mga balay.

[‡] **54:9** *panahon*: Amo ini sa iban nga dumaan nga mga teksto. Sa Hebreo, *tubig*.

¹² Gamiton ko ang mga *bato* nga rubi sa paghimo sang imo mga tore, kag gamiton ko ang matahom nga mga bato sa paghimo sang imo mga puwertahan kag mga pader.

¹³ Ako mismo ang magatudlo sa imo katawhan, § kag mangin maayo gid ang ila kahimtangan.

¹⁴ Mangin mabakod ka tungod nga magakabuhi sing matarong ang imo katawhan. Magapalagyo sa imo ang imo mga kaaway, gani wala ka sing kahadlukan. Indi na makapalapit sa imo ang imo mga kaaway nga nagapahadlok sa imo.

¹⁵ Kon may magsalakay sa imo, indi ina akon kagustuhan. Magasurender sa imo ang magsalakay sa imo.

¹⁶ “Pamati! Ako mismo ang naghimo sang mga panday sang metal, nga nagadabok sang kalayo kag nagahimo sang armas. Kag ako man ang naghimo sang mga manuglaglag nga nagagamit sang sini nga mga armas sa pagpanglaglag.

¹⁷ Wala sing armas nga ginhimo nga magadaog sa imo, kag masabat mo ang mga akusasyon kontra sa imo. Amo ina ang maangkon sang akon mga alagad. Mabatong nila ang kadalagan nga may pagkamatarong halin sa akon. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

55

Ang Kaluoy nga Ginatanyag sang Dios

¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Palapit kamo, tanan kamo nga ginauhaw, ari ang tubig! Bisan wala kamo sing kuwarta, magbakal kamo kag

§ 54:13 *katawhan*: sa literal, *mga anak*

magkaon! Dali kamo, magbakal kamo sang bino kag gatas nga wala sing bayad!

² Ngaa nagagasto kamo sang inyo kuwarta sa indi kalan-on? Ngaa ginagasto ninyo ang inyo mga suweldo sa indi man lang makabusog sa inyo? Pamati kamo sa akon kag makakaon kamo sang manamit nga pagkaon kag mabusog gid kamo.

³ Magpalapit kamo kag magpamati sa akon para magkabuhi kamo. Magahimo ako sang wala sing katapusan nga kasugtanan sa inyo. Ipakita ko sa inyo ang akon dako nga gugma kag katutom nga ginpromisa ko kay David.

⁴ Ginhimo ko siya nga pangulo sang mga nasyon, kag paagi sa iya ginpakita ko ang akon gahom sa ila.

⁵ Tawgon ninyo ang mga nasyon nga indi ninyo kaupod, kag magadali-dali sila kadto sa inyo tungod kay *ako*, ang GINOO nga inyo Dios, ang Balaan nga Dios sang Israel, nagpadungog sa inyo.”

⁶ Magdangop kamo sa GINOO kag magpanawag sa iya samtang ara pa siya nga magbulig sa inyo.

⁷ Magbiya na ang mga malain sa ila kalainan kag magbaylo na sa ila malain nga panghunahuna. Magbalik na sila sa GINOO nga aton Dios kay kaluoyan niya sila kag patawaron.

⁸ Nagsiling ang GINOO, “Ang akon panghunahuna indi pareho sa inyo panghunahuna, kag ang akon pagginawi indi pareho sa inyo pagginawi.

⁹ Subong nga layo ang distansya sang langit sa duta, layo man ang akon pagginawi kag panghunahuna sa inyo.

¹⁰ Ang ulan kag ang snow nagahalin sa langit, kag wala ini nagabalik didto kon indi ini anay makahatag sang tubig sa kalibutan kag makapatubo sang mga tanom para maghatag ini sang binhi sa mga manugpanggas kag kalan-on sa mga tawo.

¹¹ Amo man ang mga pulong nga akon ginhambal, indi ini mangin wala sing pulos, kundi magahimo ini sang akon nga plano; magatuman ini sang akon katuyuan sa pagpadala sini.

¹² *Mga Israelinhon*, magahalin kamo sa *Babilonia* nga malipayon, kag pagatuytuyan ko kamo nga indi kamo maano. Daw sa magakanta sa kalipay ang mga bukid, kag daw sa magapalampak ang tanan nga kakahuyan.

¹³ Magatubo ang mga kahoy nga sipres kag mirto sa ginatubuan karon sang tunukon nga mga kahoy-kahoy. Ang ini nga mga hitabo magahatag sang kadunggan sa akon; mangin tanda ini hasta san-o sang akon pagkagamhanan.”

56

Ang Pagpakamaayo sa Tanan nga Nasyon

¹ Amo ini ang ginasiling sang GINOO: “Ipakita ninyo ang hustisya kag maghimo kamo sing matarong, kay sa indi madugay luwason ko na kamo kag hatagan sang kadalag-an nga may pagkamatarong.

² Bulahan ang tawo nga nagahimo sini kag ang nagatuman sa ginapahimo ko sa Adlaw nga Inugpahuway kag wala nagabaliwala sini. Kag bulahan man ang tawo nga wala nagahimo sang malain.”

³ Ang mga indi Israelinhon nga nagtugyan sang ila kabuhi sa GINOO indi dapat maghunahuna nga indi gid sila pag-isimpon sang GINOO sa iya katawhan. Kag ang mga tawo nga ginkapon indi man dapat maghunahuna nga *tungod* indi sila makabata* *indi sila puwede nga mangin parte sang katawhan sang Dios.*

⁴ Kay amo ini ang ginasiling sang GINOO: “*Pakamaayuhon ko* ang mga tawo nga ginkapon nga nagatuman sa akon mga ginapahimo sa mga Adlaw nga Inugpahuway, kag nagahimo sang mga butang nga makapalipay sa akon kag nagatuman sang akon kasugtanan.

⁵ Tugutan ko sila nga magsulod sa akon templo kag hatagan ko sila sang kadungganang nga labaw pa sa kadungganang nga mabaton nila kon may mga kabataan sila. Tugutan ko nga dumdumon sila sang mga tawo hasta san-o.

⁶ *Pakamaayuhon ko man* ang mga indi Israelinhon nga nagtugyan sang ila kabuhi sa akon para alagaron ako, higugmaon, kag simbahon, kag nagatuman sila sa akon mga ginapahimo sa Adlaw nga Inugpahuway kag wala nagabaliwala sini, kag matutom sila sa akon kasugtanan.

⁷ Dal-on ko sila sa akon balaan nga bukid, kag lipayon ko sila didto sa akon balay nga palangamuyuan.† Batunon ko sa akon halaran ang ila mga halad nga ginasunog kag iban pa nga mga halad; kay ang akon balay tawgon nga balay nga palangamuyuan para sa tanan nga nasyon.”

* **56:3** *indi sila makabata:* sa literal, *pareho sila sa patay nga kahoy*

† **56:7** *balay nga palangamuyuan:* buot silingon, ang templo

⁸ Nagsiling pa ang Ginoong DIOS nga nagtipon sang mga ginbihag nga mga Israelinhon, “Tipunon ko pa gid ang iban, wala labot sadtong natipon ko na.”

Ang Akusasyon sang Dios Batok sa mga Pangulo sang Israel

⁹ Palapit kamo, tanan kamo nga mga nasyon nga pareho sa mapintas nga mga sapat, kag laglaga ninyo ang katawhan sang Israel.

¹⁰ Kay ang mga pangulo sang Israel nga manugbantay kuntani sang sini nga nasyon daw mga bulag kag wala sila sing may nahibaluan. Pareho sila sa mga bantay nga mga ido nga wala nagataghol. Gusto lang nila nga magligid, magtulog, kag magdamgo.

¹¹ Pareho sila sa mga ido nga dalok-dalok nga wala sing kabulusgan. Sila nga mga manug-atipan sang Israel wala sing pag-intiendi. Ang kada isa sa ila nagapagusto kon ano ang iya luyag himuon kag nagapangita sang iya kaugalingon nga kaayuhan.

¹² Nagasiling pa sila, “Dali, makuha kita sang ilimnon kag magpahubog! Mas madamo pa ini buwas sang sa subong.”

57

Ginpakalain ang mga Dios-dios sang Israel

¹ Kon mapatay ang isa ka matarong nga tawo, wala kaayo sing may nagapamangkot kon ngaa. Wala kaayo sing may nakaintiendi nga ginakuha sang Dios ang mga diosnon nga mga tawo para makalikaw sila sa mga malain.

² Kay kon mapatay ang isa ka matarong nga tawo, may kalinong kag kapahuwayan na siya.

³ Pero kamo nga mga kaliwat sang mga babaylan, sang mga nagapanginbabayi, kag sang mga babayi nga nagabaligya sang ila lawas, palapit kamo *para masentensyahan kamo*.

⁴ Ginayaguta ninyo ang mga matarong; ginapakiwian kag ginapadiwalan ninyo sila. Mga kaliwat kamo sang mga rebelde kag mga butigon.

⁵ Ginasimba ninyo ang inyo mga dios-dios paagi sa pagpakighilawas sa idalom sang tagsa ka madabong nga kahoy. Ginahalad pa ninyo ang inyo mga bata sa mga ililigan sang tubig sa idalom sang mga banglid.

⁶ Ang mahining nga mga bato sa mga ililigan sang tubig amo ang inyo mga dios. Ginasimba ninyo ini paagi sa paghalad sang mga halad nga ilimnon kag mga halad nga regalo. Malipay bala ako sa sining ginahimo ninyo?

⁷ Nagataklad kamo sa mataas nga bukid kag maghalad sang inyo mga halad didto kag magpakighilawas.

⁸ Ginabutang pa ninyo ang mga imahen sang inyo mga dios-dios sa puwertahan dampi sang inyo mga balay. Ginasikway ninyo ako; pareho kamo sa babayi nga nagapanginlalaki nga nagsaka sa malapad nga katre, nga nagapasugot nga maghulid sila sang iya kerido. Nanamian gid siya nga magpakighilawas sa iya lalaki; ginapagustuhan niya ang iya kailigbon.

⁹ Nagkadto kamo sa inyo dios-dios nga si Molec nga may dala nga lana kag madamo nga pahamot. Nagpasugo pa kamo nga magpangita sang mga

dios-dios sa malayo nga mga lugar para inyo simbahan. Bisan ang lugar sang mga patay daw pakadtuan pa ninyo.

¹⁰ Bisan ginakapuyan na kamo sa pagpangita sang mga dios-dios, wala gihapon kamo nagakadulaan sang paglaom. Ginapabaskog ninyo ang inyo kaugalingon, gani wala gid kamo nagaluya.

¹¹ *Nagasiling ang GINOO*, “Sin-o bala ining mga dios-dios nga inyo ginakahadlukan nga nagbutig kamo sa akon? Ginkalimtan ninyo ako kag wala nagasapak sa akon. Ano bala ang rason kon ngaa wala na kamo nagatahod sa akon? Tungod bala nga daw sa naghipos lang ako sa sulod sang malawig nga tion?

¹² Nagahunahuna kamo nga matarong na gid ang inyo mga ginahimo, pero ipakita ko kon ano gid kamo nga klase sang tawo. Kag indi makabulig sa inyo ang inyo mga dios-dios.

¹³ Huo, indi gid makabulig ang mga dios-dios kon magpangayo kamo sang bulig sa ila. Palidon sila tanan sang hangin; mapalid sila sa isa lang ka huyop. Pero ang mga nagasalig sa akon magapuyo sa duta* kag magasimba sa akon sa balaan nga bukid.

¹⁴ Magasiling ako, ‘Kay-uha ang dalan. Kuhaa ang mga nagasablag sa dalan nga pagaagyan sang akon katawhan.’”

¹⁵ Amo pa gid ini ang ginasiling sang Labing Mataas nga Dios, ang Balaan nga Dios nga nagakabuhi hasta san-o: “Nagapuyo ako sa mataas kag

* **57:13** *duta*: siguro ang buot silingon, *duta sang Israel*

balaan nga lugar, pero nagapuyo man ako upod sa mga tawo nga mapainubuson kag mahinulsulon, para mapabaskog ko sila.

¹⁶ Sa pagkamatuod, indi ako magkontra ukon magkaakig hasta san-o, kay kon himuon ko ini, magkalamatay ang mga tawo nga akon ginhimo.

¹⁷ Naakig ako tungod sa sala kag pagkadalok sang Israel, gani ginsilutan ko sila kag gintalikdan. Pero padayon gihapon sila sa pagpakasala.

¹⁸ Nakita ko ang ila pagginawi, pero ayuhon ko sila. Tuytuyan ko sila, kag lipayon ko ang mga nagapangasubo sa ila.

¹⁹ Kag dayon magadayaw sila sa akon. Hatagan ko sila sang maayo nga kahimtangan, bisan sa malayo sila ukon sa malapit. Ayuhon ko gid sila. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

²⁰ Pero ang mga malain wala sing kalinong; pareho sila sa mabalod nga dagat nga nagadala sang mga sagbot kag higko sa higad.

²¹ Indi gid makaangkon ang mga malain sang maayo nga kahimtangan.” Amo ini ang ginasiling sang akon Dios.

58

Ang Matuod-tuod nga Pagpuasa

¹ *Nagasiling ang GINOO*, “Magsinggit kamo sing tudo nga daw pareho katunog sa budyong! Indi ninyo ini pagpunggi! Ipahibalo sa akon katawhan nga mga kaliwat ni Jacob ang ila mga sala kag mga paglapas.

² Nagadangop sila sa akon adlaw-adlaw, kag daw gusto gid nila nga makahibalo sang akon mga

pamaagi. Kon tan-awon daw matarong sila nga nasyon kag wala nagasikway sang akon mga sugo. Ginapakita nila nga daw gusto gid nila nga magpalapit sa akon kag magpangayo sang matarong nga paghukom.

³ Nagasiling pa sila *sa akon*, ‘Nagpuasa kami, pero wala mo man lang ginsapak. Nagpenetensya kami, pero wala mo ini gintalupangod.’

“*Amo ini ang akon sabat*: Ang matuod, samtang nagapuasa kamo, ang inyo kaugalingon lang nga kalipayan ang ginahunahuna ninyo; kag ginaabuso pa ninyo ang inyo mga trabahador.

⁴ Nagapuasa kamo matuod, pero nagailinaway kag nagabinaisay kamo, kag nagasumbaganay pa gani. Indi kamo maghunahuna nga ang pagpuasa nga ginahimo ninyo subong makabulig para pamatian ko ang inyo mga pangamuyo.

⁵ Kon magpuasa kamo, nagapenetensya kamo. Nagaduko ang inyo mga ulo nga daw sa mga kugon, kag nagahigda kamo sa abo nga nagasuksok sang sako. Amo bala ina ang ginatawag ninyo nga puasa? Nagahunahuna bala kamo nga makapali-pay ina sa akon?

⁶ “Ang klase sang puasa nga luyag ko amo ang puasa nga *ginaupdan sining matarong nga mga pagginawi*: Ginauntatan ninyo ang pagpang-abuso kag ang pagpangpriso sa mga inosente, kag ginahilway ninyo ang mga ginadaogdaog.

⁷ Ginahatagan ninyo sang pagkaon ang mga ginagutom, ginapaestar ninyo sa inyo mga balay ang mga wala sing elistaran, ginapabayuan ninyo ang mga wala sing bayo, kag ginabuligan ninyo ang inyo mga paryente.

⁸ Kon himuon ninyo ini, magaabot sa inyo ang kaluwasan* pareho sang nagabutlak nga adlaw, kag ayuhon ko kamo gilayon. Ako, nga inyo matarong nga Dios, magauna sa inyo kag protektaran ko kamo sang akon gamhanan nga presensya.

⁹ Kon magpanawag kamo sa akon sa pagpagngayo sang bulig, sabton ko kamo.

“Kon untatan na ninyo ang pagpamigos, ang pag-akusar sang indi matuod, kag ang paghambal sang malain,

¹⁰ kag kon pakaunon ninyo ang mga ginagutom kag hatagan ang mga imol sang ila mga kinahanglanon, magaabot sa inyo ang kaluwasan nga magapasanag sang inyo madulom nga kahimtangan subong udtong-adlaw.

¹¹ Tuytuyan ko kamo permi, kag hatagan ko kamo sang kabulusgan bisan mabudlay ang inyo kahimtangan.† Pabaskugon ko kamo, kag mangin pareho kamo sa katamnan nga bugana ang tubig, ukon pareho sa tuburan nga wala nagakahubas.

¹² Patindugon liwat sang inyo mga kaliwat ang inyo mga banwa nga dugay na nga nagkalaguba, kag kay-uhon nila ang daan na nga mga pundasyon. Kilalahon kamo nga katawhan nga nagkay-o sang ila nagkalaguba nga mga pader kag mga balay.

¹³ “Tumana ninyo ang akon mga ginapahimo sa Adlaw nga Inugpahuway. Indi ninyo paghunahuna ang inyo kaugalingon lang nga kalipayan sa

* **58:8** *kaluwasan*: sa literal, *suga*. Amo man sa bersikulo 10.

† **58:11** *bisan mabudlay ang inyo kahimtangan*: sa literal, *sa mainit nga lugar*

sinang pinasahi nga adlaw. Ikalipay ninyo ang Adlaw nga Inugpahuway, kag padunggi ninyo ini paagi sa pagpugong sang inyo kaugalingon nga gusto kag kalipayan, kag sa pag-untat sa paghambal sang mga wala sing pulos.

¹⁴ Kon himuon ninyo ini, mangin malipayon kamo sa inyo pagpangalagad sa akon. Padunggan ko pa kamo sa bilog nga kalibutan. Busgon ko kamo sang mga patubas sang duta nga ginpanubli sang inyo katigulangan nga si Jacob. *Matabo gid ini, kay ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

59

Mga Paandam Batok sa mga Makasasala

¹ Pamati! Indi maluya ang GINOO nga indi siya makaluwas sa inyo, ukon indi siya bungol nga indi siya makabati *kon magpanawag kamo sa iya.*

² Ang inyo mga sala amo ang nagapaseparar sa inyo sa Dios kag amo ang kabangdanan nga nagtalikod siya sa inyo kag indi na magpamati sang inyo mga pangamuyo.

³ Kay nagapamatay kamo sang tawo, kag nagahimo sang iban pa nga kalautan. Nagabutig kamo kag nagahambal sang malain.

⁴ Wala kamo nagahunahuna sang hustisya; ang inyo mga akusasyon sa inyo isigkatawo wala sing kamatuoran. Nagasalig kamo sa kabutigan kag nagabinutig mismo. Nagaplano kamo sing malain, kag dayon ginahimo ninyo ini.

⁵⁻⁶ Ang inyo malain nga mga plano pareho sa itlog sang dalitan nga man-og, nga ang magkaon sini mapatay. Pareho man ini sa lawa sang

damang nga indi puwede mahimo nga bayo, gani wala sing pulos ang inyo malain nga mga plano. Malain ang inyo mga ginahimo, kag nagapamintas kamo.

⁷ Nagadali kamo sa paghimo sang sala kag maabtik kamo nga magpatay sang mga inosente. Malain ang inyo mga ginahunahuna, kag bisan diin kamo magkadto nagapanglaglag kamo.

⁸ Wala kamo sing may nahibaluan parte sa kalinong.* Ginabaliwala ninyo ang hustisya kag ginatiko pa gani ninyo ini. Ang nagasunod sa sining ginahimo ninyo indi man makaeksperiensya sang kalinong.

⁹ Amo ina nga wala pa pagsiluti sang Dios ang aton mga kaaway, kag wala pa niya kita ginhatagan sang kadalag-an nga may pagkamatarong. Naghulat kita sang kasanag, pero kadulom ang nag-abot. Amo ina nga nagalakat kita sa kadulom.

¹⁰ Nagapangapkap kita pareho sa bulag, kag nagakasandad kita bisan udtong-adlaw nga daw sa nagalakat kita sa kadulom. Pareho man kita sa mga bangkay kon ikomparar sa makusog nga mga tawo.

¹¹ Nagaugayong kita sa kasubo pareho sa nagauwang nga bear kag pareho sa huni sang pat-ing. Nagapaabot kita nga silutan sang Dios ang aton mga kaaway kag luwason niya kita, pero wala gihapon natabo.

¹² Kay madamo na ang aton mga sala sa atubangan sang Dios, kag amo ini ang nagapamatuod nga dapat kita silutan. Huo, nakahibalo kita nga permi kita nagapakasala.

* **59:8** *kalinong: ukon, maayo nga pag-inupdanay*

¹³ Nagrebelde kita kag nagluib sa GINOO; nagtalikod kita sa aton Dios. Nagplano kita sang pagpang-abuso kag pagrebelde. Ginahunahuna ta sing maayo kon paano naton himuon ang aton pagbinutig.

¹⁴ Amo ina nga wala pa pagsiluti sang Dios ang aton mga kaaway kag wala pa niya kita ginhatagan sang kadalag-an nga may pagkamatarong. Kay indi na makita ang kamatuoran bisan diin; ang mga tawo indi na masaligan.

¹⁵ Huo, nadula na ang kamatuoran, kag ang mga nagalikaw sa paghimo sang malain ginahingabot.

Nakita ini sang GINOO, kag wala siya malipay nga wala na sing hustisya.

¹⁶ Natingala siya sa iya nakita nga wala gid sing bisan isa nga nagbulig sa mga ginadaogdaog. Gani paagi sa iya nga gahom ginluwas niya sila, kag ang iya pagkamatarong nakabulig sa iya.

¹⁷ Gin-gamit niya bilang panagang sa dughan ang pagkamatarong kag bilang helmet ang kaluwasan. Ginsuksok niya bilang bayo ang pagbalos kag ang puwerte nga kaakig.

¹⁸ Balusan niya ang iya mga kaaway suno sa ila binuhatan; pati atong sa malayo nga mga lugar.[†] Maagom gid nila ang iya kaakig.

¹⁹ Bisin diin tahuron kag padunggan siya sang mga tawo, kay magaabot siya pareho sa nagahuganas nga tubig, nga ginahuyop sang mabaskog nga hangin.[‡]

[†] **59:18** *malayo nga mga lugar*: ukon, mga isla; ukon, mga lugar nga malapit sa dagat [‡] **59:19** *mabaskog nga hangin*: ukon, *Espiritu sang Dios*; ukon, *hangin nga halin sa Dios*

²⁰ Nagsiling ang GINOO, “Magaabot sa Zion[§] ang magaluwas sa inyo nga mga kaliwat ni Jacob, kag luwason niya ang nagabiya sa ila mga sala.

²¹ Kag amo ini ang akon kasugtanan sa inyo: Indi gid madula ang akon Espiritu nga ara sa inyo kag ang akon mga pulong nga akon ginpahambal sa inyo. Isugid ninyo ini sa inyo mga kabataan, kag dayon isugid man nila ini sa ila mga kabataan hasta sa palaabuton nga henerasyon. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

60

Ang Palaabuton nga Kagamhanan sang Jerusalem

¹ “Magbangon ka, O Jerusalem, kag magsilak, kay nag-abot na ang imo kaluwasan;*” magsilak sa imo ang gamhanan nga presensya sang GINOO.

² Pagatabunan sang puwerte nga kadulom ang mga nasyon sa kalibutan, pero ikaw ya pagasilakan sang gamhanan nga presensya sang GINOO.

³ Magapalapit sa imo kasanag ang mga nasyon kag ang ila mga hari.

⁴ “Tan-awa sa imo palibot; nagatipon na ang imo katawhan sa pagpuli halin sa malayo; pareho sila sa mga bata nga ginakugos.†

⁵ Kon makita mo na ini mangin malipayon ka, kag magaawas gid ang imo kalipay, kay ang mga manggad sang mga nasyon pagadal-on sa imo.

[§] 59:20 *Zion*: ukon, *Jerusalem* * 60:1 *kaluwasan*: sa literal, *suga* † 60:4 *pareho sila sa mga bata nga ginakugos* tungod nga ginabuligan sila sang mga taga-Persia sa ila nga pagpuli.

⁶ Mapuno ang imo duta sang mga camel sang mga taga-Midian kag sang mga taga-Efa. Maga-abot sila sa imo halin sa Sheba nga may dala nga mga bulawan kag mga insenso para magsimba sa GINOO.

⁷ Dal-on sang taga-Kedar kag sang taga-Nebayot ang ila mga karnero sa imo, kag ihalad ini sa halaran sang GINOO para malipay siya. Himuon pa gid sang GINOO ang iya templo nga halangdon.

⁸⁻⁹ “Magabiyahe ang mga barko nga daw sa mga panganod nga nagalupad, kag daw sa mga pating nga nagapadulong sa ila mga pugad. Ini nga mga barko iya sang mga tawo nga nagaestar sa malayo nga mga lugar,[‡] nga nagalaom sa GINOO.[§] Pangunahan sila sang mga barko sang Tarshish sa pagdala sang imo katawhan pabalik sa imo halin sa malayo nga mga lugar. Magadala pa sila sang mga bulawan kag mga pilak para sa GINOO nga imo Dios, ang Balaan nga Dios sang Israel, kay ginapadunggan ka niya.”

¹⁰ *Nagasiling ang GINOO sa imo*, “Patindugon sang mga taga-iban nga lugar ang imo mga pader, kag ang ila mga hari magaalagad sa imo. Bisan ginsilutan ko ikaw sa akon kaakig, kaluoyan ko ikaw tungod sa akon kaayo.

¹¹ Permi lang nga mangin bukas ang imo puwertahan adlaw-gab-i, sa pagbaton sang mga manggad sang mga nasyon. Magaparada ang mga hari pasulod sa imo.

[‡] **60:8-9** *malayo nga mga lugar*: ukon, mga isla; ukon, mga lugar nga malapit sa dagat [§] **60:8-9** *sa GINOO*: sa Hebreo, sa akon

¹² Kay malaglag gid sing bug-os ang mga nasyon ukon ginharian nga indi mag-alagad sa imo.

¹³ “Ang manggad sang Lebanon mangin imo—ang ila mga kahoy nga sipres, enebro, kag pino*—para mapatahom ang templo nga akon ginapuyan.

¹⁴ Ang mga kaliwat sang mga nagadaogdaog sa imo magapalapit sa imo nga nagasaludo. Magaluhod sa imo tiilan ang mga nagainsulto sa imo, kag tawgon ka nila nga ‘Siyudad sang GINOO,’ ukon ‘Zion nga Siyudad sang Balaan nga Dios sang Israel.’

¹⁵ “Bisan ginsikway ka kag gindumtan, kag wala sing may nagsapak sa imo, himuon ko ikaw nga halangdon hasta san-o, kag igakalipay ka sang tanan nga henerasyon.

¹⁶ Tatapon ka sang mga nasyon kag sang ila mga hari pareho sa isa ka bata nga ginapatiti sang iya iloy. Dayon mahibaluan mo nga ako amo ang GINOO, ang imo Manluluwas kag Manughilway, ang Makagagahom nga Dios ni Jacob.

¹⁷ Bayluhan ko ang mga materyales sang imo templo: ang mga saway bayluhan ko sang bu-lawan, ang mga salsalon bayluhan ko sang mga pilak, ang mga kahoy bayluhan ko sang saway, kag ang mga bato bayluhan ko sang salsalon. Kag mangibabaw sa inyo ang kalinong kag pagkamatarong.

¹⁸ Wala na sing pagpamintas nga mabatian sa imo duta. Wala na sing mga kalaglagan nga mag-aabot sa imo. Magapalibot sa imo ang kaluwasan

* **60:13** *pino*: sa English, *pine tree*

nga daw sa mga pader, kag magadayaw sa akon ang magasulod sa imo mga puwertahan.

¹⁹ “Ang adlaw kag ang bulan indi na mangin kasanag sa imo kon adlaw kag gab-i, kay *ako*, ang GINOO, amo na ang imo kasanag hasta san-o. *Ako nga* imo Dios amo na ang imo katahom.

²⁰ Ako ang imo mangin adlaw kag bulan nga indi na magsalop; ako ang imo kasanag hasta san-o. Kag mauntat na ang imo mga pag-antos.

²¹ Ang tanan mo nga katawhan mangin matarong, kag panag-iyahan nila ang duta *sang Israel* hasta san-o. Ginhimo ko sila; pareho sila sa tanom nga akon gintanom para sa akon kadunganan.

²² Diutay lang sila, pero magadamo gid sila. Mga kubos sila, pero mangin gamhanan sila nga nasyon. Ako, ang GINOO, ang magahimo sini gilayon sa husto nga tion.”

61

Pagaluwason sang Dios ang Iya Katawhan

¹ Ang Espiritu sang Ginoong DIOS ari sa akon. Kay ginpili niya ako nga magwali sang maayong balita sa mga imol. Ginpadala niya ako sa paglipay sa mga nasakitan kag sa pagsugid sa mga bihag kag mga priso nga hilway na sila.

²⁻³ Ginpadala man niya ako sa pagsugid nga amo na ini ang tion nga luwason sang GINOO ang iya katawhan kag silutan ang ila mga kaaway. Ginpadala pa niya ako sa paglipay sa mga nagapan-gasubo sa Jerusalem,* para imbes nga magbutang

* **61:2-3** *Jerusalem: sa Hebreo, Zion*

sila sang abo sa ila ulo sa pagpakita nga nagapan-gasubo sila, magbutang sila sang korokorona nga bulak sa ila ulo ukon haplasan nila sang lana ang ila ulo, sa pagpakita nga malipayon sila. Mangin pareho sila sa *mabakod nga* kahoy nga terebinto, nga gintanom sang GINOO. Pagatawgon sila nga mga matarong para sa kadungganang sang GINOO.

⁴ Patindugon nila liwat ang ila mga banwa nga dugay na nga nagkalaguba.

⁵ *Mga katawhan sang Dios, magaalagad sa inyo* ang mga taga-iban nga lugar. Bantayan nila ang inyo mga kasapatan, kag magatrabaho sila sa inyo mga uma kag mga talamnan sang ubas.

⁶ Tawgon kamo nga mga pari sang GINOO, mga alagad sang aton Dios. Mabusog kamo sa mang-gad sang mga nasyon, kag malipay kamo nga maangkon ninyo ini.

⁷ Sa baylo nga mahuy-an kamo, madoble pa ang pagpakamaayo nga mabaton ninyo sa inyo duta, kag malipay gid kamo sa inyo mabaton. Ang inyo kalipay magapadayon hasta san-o.

⁸ “Kay ako, ang GINOO, naluyag sang hustisya. Ginakaugtan ko ang pagpangawat kag ang iban pa nga kalautan. Sa akon katutom hatagan ko sang balos ang akon katawhan kag mahimo ako sang wala sing katapusan nga kasugtanan sa ila.

⁹ Mangin bantog ang ila mga kaliwat sa mga nasyon. Ang tanan nga makakita sa ila magakilala nga katawhan sila nga akon ginapakamaayo.”

¹⁰ Nagakalipay gid ako sa GINOO nga akon Dios, kay pareho lang nga ginpabayuan niya ako sang kaluwasan kag kadalag-an nga may pagka-matarong. Pareho ako sa nobyo nga may mata-

hom nga turban pareho sang pari ukon nobya nga may mga alahas.

¹¹ Kay subong nga ang duta nagapatubo sang binhi, ang Ginoong DIOS nagahatag sang kadalagan nga may pagkamatarong, kag dayawon siya sang mga nasyon.

62

¹ Tungod nga palangga ko ang Zion, ang *siyudad sang Jerusalem*, indi ako maghipos hasta nga mag-abot sa iya ang kadalagan nga may pagkamatarong, nga daw sa nagabutlak nga adlaw, kag hasta nga maangkon niya ang iya kaluwasan nga daw sa nagadabdab nga sulo.

² *O Jerusalem*, makita sang mga nasyon kag sang ila mga hari ang imo kadalagan nga may pagkamatarong kag ang imo pagkagamhanan. Hatagan ka sang GINOO sang bag-o nga ngalan.

³ Mangin pareho ka sang isa ka matahom nga korona sa kamot sang GINOO nga imo Dios.

⁴ Indi ka na pagtawgon nga “Sinikway” ukon “Pinabay-an,” kundi tawgon ka na nga “Kalipay sang Dios” ukon “Ginkasal sa Dios,” kay nalipay ang GINOO sa imo kag daw pareho lang nga kaslon ka sa iya.

⁵ Siya nga naghimo sa imo* magapangasawa sa imo pareho sang isa ka bataon nga lalaki nga nagpangasawa sang isa ka birhen. Kag subong nga ang nobyo nalipay sa iya nobya, ang imo Dios malipay man sa imo.

* **62:5** *Siya nga naghimo sa imo: sa Hebreo, Ang imo mga anak nga lalaki*

⁶ Nagbutang ako sang mga guwardya sa imo mga pader, O Jerusalem. Indi gid sila mag-untat adlaw-gab-i sa pagpaandam sa imo katawhan.

Kamo nga nagapangamuyo sa GINOO, indi gid kamo mag-untat sa pagpangamuyo.

⁷ Indi ninyo pag-untati ang GINOO hasta nga patindugon niya liwat ang Jerusalem kag himuon niya ini nga dalayawon nga lugar sa kalibutan.

⁸ Nagsumpa ang GINOO nga himuon niya ini nga butang paagi sa iya gahom: “Indi ko na gid pag-ipakaon ang inyo mga uyas sa inyo mga kaway nga taga-iban nga lugar. Indi na nila pag-imnon ang duga sang inyo mga ubas nga inyo ginpangabudlayan.

⁹ Kamo nga mga nag-ani sang trigo amo ang magakaon sini, kag magadayaw kamo sa akon. Kamo nga mga nagpangharvest sang mga ubas amo ang magainom sang duga sini didto sa akon templo.”

¹⁰ *Mga katawhan sang Jerusalem, magguwa kamo sa mga puwertahan sang inyo siyudad, kag ipreparar ninyo ang alagyan para sa iban pa ninyo nga kasimanwa. Hawani ninyo ini; kuhaa ninyo ang mga bato, kag patinduga ang bandera nga tanda sa mga tawo nga ginapabalik na sang GINOO ang iya katawhan.*

¹¹ Pamati! Nagpadala ang GINOO sang sini nga mensahi hasta sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan: “Sugiri ang mga pumuluyo sang Zion[†] nga ang ila Manluluwas nagaabot na, kag may dala siya nga padya.

[†] **62:11** *mga pumuluyo sang Zion: sa Hebreo, anak nga babayi sang Zion*

¹² Pagatawgon sila nga ‘Pinili nga Katawhan’ kag ‘Mga Ginluwas sang GINOO,’ kag ang Jerusalem pagatawgon nga ‘Ginahandom nga Siyudad’ kag ‘Wala na Ginasiikway nga Siyudad.’”

63

Balusan sang Dios ang Iya mga Kaaway

¹ Sin-o bala ining nagaabot halin sa Bozra nga sakop sang Edom, nga ang iya matahom nga bayo may mga mantas nga pula? Nagapadulong siya nga may puwerte nga gahom.

Siya amo *ang GINOO nga* nagasugid nga maangkon na sang iya katawhan ang kadalagan nga may pagkamatarong. May gahom siya sa pagluwas.

² Ngaa tama kapula ang iya bayo pareho sa bayo sang tawo nga nagalinas sa pulugaan sang ubas?

³ *Nagsabat ang GINOO*, “Sa akon kaakig ginlinas ko ang mga *nasyon nga daw sa mga* ubas. Ako lang ang naglinas; wala sing may nag-upod sa akon. Ang ila dugo nag-agsik sa akon bayo; amo ina nga namantsahan ang akon bayo.

⁴ *Ginhimo ko ini* kay nag-abot na ang adlaw nga balusan ko ang akon mga kaaway kag luwason ko ang akon katawhan.

⁵ Natingala ako sang makita ko nga wala gid sing bisan isa nga nagbulig sa akon. Gani ako lang ang nagluwas sa akon katawhan paagi sa akon gahom. Ang akon kaakig amo ang nagtulod sa akon sa pagsilot sa akon mga kaaway.

⁶ Sa akon kaakig, gintapak-tapak ko ang mga nasyon, kag ginpaduling-duling ko sila pareho sa hubog. Ginpaagay ko ang ila dugo sa duta.”

Ang Kaayo sang Dios

⁷ Isugid ko ang gugma sang GINOO. Dayawon ko siya sa tanan niya nga ginhimo sa aton. Madamo nga maayo nga mga butang ang iya ginhimo sa aton nga mga katawhan sang Israel tungod sa iya dako nga kaluoy kag gugma.

⁸ Nagsiling ang GINOO, “Matuod gid nga sila ang akon katawhan; mga anak ko sila nga indi magluib sa akon.” Gani ginluwas niya sila.

⁹ Sa tanan nila nga mga pag-antos, nagaantos man siya, kag ginluwas niya sila paagi sa anghel nga nagpahayag sang iya presensya. Sa iya gugma kag kaluoy ginluwas niya sila; gin-atipan niya sila sa tanan nga adlaw sang una nga panahon.

¹⁰ Pero nagrebelde sila kag ginpasubo nila ang iya Espiritu Santo. Gani ginkontra sila sang GINOO, kag nangin kaaway nila siya.

¹¹ Pero sang ulihi nadumduman nila ang mga nagligad nga panahon nga ginpaguwa ni Moises ang iya katawhan sa Egypt. Nagpamangkot sila, “Diin na bala ang GINOO nga nagpatabok sa aton sa dagat upod sa aton pangulo nga si Moises nga pareho sang isa ka manugbantay sang mga karnero? Diin na bala ang GINOO nga nagpadala sa aton* sang iya Espiritu Santo?

¹² *Diin na bala ang GINOO* nga naghatag sang gahom kay Moises, kag nagpihak sang dagat sa aton atubangan, para mabantog siya hasta san-o.

* **63:11** sa aton: ukon, sa kay Moises

13 *Diin na bala siya* nga nagtuytoy sa aton sa pagtabok sa dagat? Wala gid kita masandad pareho sa mga kabayo nga nagaagi sa mahawan nga lugar.

14 Ginhatagan kita sang Espiritu sang GINOO sang kapahuwayan pareho sang mga baka nga nagadulhog sa palahalban sa patag.”

GINOO, gintuytuyan mo kami nga imo katawhan, para padunggan ka.

15 Tan-awa kami halin sa langit, ang balaan kag dungganon mo nga puluy-an. Diin na bala ang imo pagkabalaka sa amon kag ang imo gahom nga ginpakita mo sadto sa amon? Diin na bala ang imo gugma kag kaluoy?

16 Kay ikaw ang amon Amay bisan indi kami pagkilalahon ni Abraham kag ni Jacob†*nga ila mga kaliwat*. Huo, ikaw, GINOO, ang amon Amay. Ikaw ang amon Manluluwas halin pa sang una.

17 GINOO, ngaa bala ginatugot mo nga indi kami magsunod sa imo mga pamaagi? Ngaa ginapatig-a mo ang amon mga tagipusuon, nga tungod sini nadula ang amon pagtahod sa imo? Talupangda kami liwat, kay mga alagad mo kami kag imo kami ginapanag-iyahan.

18 Malip-ot lang nga tion nga ginpanag-iyahan sang imo balaan nga katawhan‡ ang imo templo; kag karon gin-guba ini sang amon mga kaaway.

19 Imo kami halin pa sang una. Pero ginakabig mo kami nga daw indi imo, nga daw wala mo ginadumalahan.

† 63:16 *Jacob:* sa Hebreo, *Israel* ‡ 63:18 *imo balaan nga katawhan:* ukon, *katawhan nga ginseparar mo para sa imo*

64

¹ Pihaka ang langit, *GINOO*, kag magpanaog ka, kag magatay-og ang mga bukid sa imo presensya.

² Subong nga ang kalayo nagapadukot sang mga sanga nga laya kag nagapabukal sang tubig, ang imo pag-abot magapakurog sa mga nasyon nga imo mga kaaway, kag makilala nila kon sin-o ka.

³ Sang nagpanaog ka sang una kag naghimo sang makatilingala nga mga butang nga wala namon ginpaabot, nagkurog ang mga bukid sa imo presensya.

⁴ Halin sang una hasta subong wala pa gid sing may nakabati ukon may nakakita sang Dios nga pareho sa imo nga nagabulig sa mga nagasalig sa iya.

⁵ Ginabaton mo ang nagakalipay sa paghimo sang matarong kag nagasunod sang imo mga pamaagi. Pero nangakig ka sa amon kay padayon kami nga nagasupak sa imo mga pamaagi. Gani paano kami maluwas?

⁶ Nangin pareho kami tanan sa mahigko nga butang, kag ang tanan namon nga maayo nga mga binuhatan daw pareho lang sa mahigko nga panapton. Pareho kami tanan sa dahon nga nalaya, kag ang amon kalautan pareho sa hangin nga nagapalid sa amon.

⁷ Wala gid sing bisan isa sa amon nga nagadangop sa imo kag nagapaninguha sa pagkapot sa imo. Kay nagtalikod ka sa amon, kag ginpabay-an mo kami nga magkalamatay* tungod sa amon mga sala.

* **64:7** *magkalamatay*: sa literal, *magkalatunaw*

⁸ Pero sa gihapon ikaw ang amon Amay, GINOO. Pareho ka sa manughimo sang kolon, kag kami pareho sa lunang. Ikaw ang naghimo sa amon tanan.

⁹ GINOO, indi pagpatam-i ang imo kaakig sa amon; indi pagdumduma ang amon mga sala hasta san-o. Nagapangabay kami sa imo nga talu-pangdon mo kami, kay kami tanan imo katawhan.

¹⁰ Ang imo balaan nga mga banwa, pati ang Jerusalem, nangin pareho sa kamingawan nga wala sing may nagaestar.

¹¹ Nasunog ang amon balaan kag matahom nga templo, nga sa diin ginasimba ka sang amon mga katigulangan. Naguba ang tanan nga butang nga amon ginpakamahal.

¹² Bisan pa sa sining tanan, indi mo pa gihapon kami pagbuligan, GINOO? Maghipos ka na lang bala, kag patam-an mo na lang bala kami sang silot?

65

Silot kag Kaluwasan

¹ *Nagsiling ang GINOO*, “Nagpakilala ako sa mga tawo nga wala nagpamangkot parte sa akon. Nakita nila ako bisan wala sila nagpangita sa akon. Ginpahayag ko ang akon kaugalingon bisan wala sila nagpanawag sa akon.

² Sige ang akon paabot nga magbalik sa akon ang *akon* katawhan nga mga matig-a sing ulo, nga wala nagasunod sa maayo nga pagginawi, kundi ang ila lang hunahuna ang ila ginasunod.

³ Ginapaakig nila ako; ginapakita gid nila sa akon atubangan ang ila wala untat nga *pagsimba*

sa ila mga dios-dios paagi sa paghalad sa mga katamnan kag pagsunog sang insenso sa atop sang ila mga balay.

⁴ Kon gab-i nagapungko sila sa mga lulubngan kag sa mga tago nga lugar *para magpakig-estorya sa mga kalag sang mga patay*. Nagakaon pa sila sang karne sang baboy kag sang iban pa nga pagkaon nga ginadumilian sa ila nga kaunon.

⁵ Nagasiling sila sa iban, ‘Indi ka magpalapit sa akon kay basi kon mahigkuan mo ako. Mas balaan ako sang sa imo!’ Ini nga mga tawo nagapaugot sa akon permi. Ang akon kaakig sa ila pareho sa kalayo nga nagadabadaba sa bilog nga adlaw.”

⁶⁻⁷ Nagsiling pa ang GINOO, “Pamati! Nasulat na ang akon sentensya kontra sa akon katawhan. Indi lang ako maghipos, kundi magbalos ako. Balusan ko gid sila sing nagakadapat sa ila mga sala kag sa mga sala sang ila mga katigulangan. Kay nagsunog sila sang insenso kag nagyaguta sa akon sa mga bukid. Gani balusan ko gid sila sing nagakadapat sa ila mga ginhimo.”

⁸ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Wala ginapierdi ang pinungpong nga mga ubas nga may malain nga mga bunga kay ang maayo nga mga bunga mapuslan pa. Amo man sina ang himuon ko sa akon katawhan, indi ko sila paglaglagon tanan; luwason ko ang mga nagaalagad sa akon.

⁹ May ibilin ako nga mga buhi sa mga kaliwat ni Jacob pati na sa tribo ni Juda, kag sila ang magapanubli sang akon duta nga may madamo nga bukid. Sila nga akon mga pinili kag mga alagad magaestar sa sini nga duta.

¹⁰ Pakamaayuhon ko sila nga nagadangop sa

akon. Ang kapatagan sang Sharon kag sang Acor mangin palahalban sang ila mga kasapatan.

¹¹ “Pero *silutan ko* kamo nga nagasikway sa akon kag wala nagasapak sa akon balaan nga bukid kundi nagahalad sa mga dios-dios nga ginapatihan ninyo nga nagahatag sa inyo sang suwerte kag maayo nga kapalaran.

¹² Ang inyo kapalaran amo ang kamatayon, kag magakalaubos kamo patay. Kay sang nagpanawag ako wala kamo nagsabat; sang naghambal ako wala kamo nagpamati. Naghimo kamo sang kalautan sa akon atubangan; kag kon ano ang indi ko nagustuhan, amo ang inyo ginahimo.

¹³ “Gani *ako*, ang Ginoong DIOS, nagasiling nga ang akon mga alagad magakaon kag magainom, pero kamo ya gutumon kag uhawon. Magakaliipay sila, pero kamo ya pakahuy-an.

¹⁴ Magakanta sila sa kalipay, pero kamo ya magahibi sa kasubo kag kalain sang buot.

¹⁵ Sila nga akon mga pinili magagamit sang inyo ngalan sa pagpakamalaot, kag *ako*, ang Ginoong DIOS, magapatay sa inyo. Pero sila nga akon mga alagad pagahatagan ko sang bag-o nga ngalan.

¹⁶ Ang bisan sin-o sa duta *sang Israel* nga magbendisyon ukon magsumpa, magahimo sini sa akon ngalan—ang Dios nga masaligan.* Kay kalimtan ko na ang nagligad nga mga kalisod; dulaon ko na ini sa akon panulok.

¹⁷ “Pamati! Mahimo ako sang bag-o nga langit kag bag-o nga duta. Ang daan nga langit kag duta malimtan na.

* **65:16** *Dios nga masaligan:* ukon, *Dios nga nagasugid sang matuod*

¹⁸ Gani magkalipay kamo kag magsinadya hasta san-o sa akon himuon. Kay himuon ko ang Jerusalem nga kalipayan sang mga tawo, kag ang iya katawhan magahatag man sing kalipay.

¹⁹ Magakalipay ako sa Jerusalem kag sa iya katawhan. Indi na mabatian ang mga paghinibi didto ukon ang pagpangayo sang bulig.

²⁰ “Wala na didto sang mapatay nga lapsag pa ukon bataon pa. Ang mapatay nga 100 ka tuig ang iya edad kabigon nga bataon pa, kag ang mapatay nga wala makaabot sa 100 kabigon nga ginsilutan ko.

²¹ *Sa sina nga tion* magapatindog ang akon katawhan sang ila balay kag estaran nila ini. Magatanom sila sang mga ubas kag kaunon nila ang mga bunga sini.

²² Indi na ang ila mga kaaway ang makapulos sang ila mga balay kag mga tanom. Kay subong nga nagakabuhi sing malawig ang kahoy, magakabuhi man sing malawig ang akon katawhan, kag makapulos gid sila sa ila mga ginpangabudlayan.

²³ Indi sila magpangabudlay sa wala sing pulos, ukon magbata sang mga bata nga dimalason sa ulihi. Kay sila nga katawhan kag ang ila mga kaliwat ginpakamaayo ko.

²⁴ Sa wala pa sila makapangayo ukon samtang nagapangayo pa lang sila, sabton ko na sila.

²⁵ Magakaon ang wolf upod sa karnero. Ang leon magaharab sang dagami pareho sa baka. Kag ang man-og indi na magpangagat. Wala na sing may magpanghalit ukon magpangguba sa akon balaan nga bukid. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

66

Hukman sang Dios ang mga Nasyon

¹ Amo ini ang ginasiling sang GINOO: “Ang langit amo ang akon trono, kag ang duta amo ang tulungtungan sang akon mga tiil. *Gani* ano nga klase sang balay ang patindugon ninyo para sa akon? Diin bala ang lugar nga inyo papahuwayan sa akon?

² Indi bala ako ang naghimo sang tanan nga butang?

“*Ako*, ang GINOO, nagasiling: Ginahatagan ko sang pagtalupangod ang mga tawo nga mapainubuson, mahinulsulon, kag nagakahadlok sa akon pulong.

³ Pero amo ini ang akon pagtratar sa mga tawo nga nagasunod sa ila lang gusto kag nagakalipay sa mga ginahimo nila nga makangilil-ad: Kon magpatay sila sang baka para ihalad, kabigon ko ini nga daw sa nagpatay sila sang tawo. Kon maghalad sila sang karnero, kabigon ko ini nga daw sa nagpatay sila sang ido. Kon maghalad sila sang halad nga regalo, kabigon ko ini nga daw sa naghalad sila sang dugo sang baboy. Kag kon magsunog sila sang insenso bilang pagdumdom sa akon, kabigon ko ini nga daw sa nagbendisyon sila sa dios-dios.

⁴ Wala labot sina, padal-an ko sila sang silot nga makapahadlok gid sa ila. Kay sang nagpanawag ako, wala sila nagsabat; sang naghambal ako, wala sila nagpamati. Naghimo sila sang kalautan sa akon atubangan, kag kon ano ang indi ko nagustuhan amo ang ila ginahimo.”

⁵ Kamo nga nagakahadlok sa mensahi sang GINOO, pamatii ninyo ang iya pulong: “Tungod nga matutom kamo sa akon, ang iban ninyo nga mga kasimanwa nagadumot kag nagasikway sa inyo. Nagayaguta sila sa inyo nga nagasiling, ‘Magpakita ang GINOO sang iya gahom para makita namon ang inyo kalipay!’” Pero pakahuy-an sila.

⁶ Nabatian bala ninyo ang ginahod sa siyudad kag sa templo? Gahod ina sang GINOO samtang ginabalusan niya ang iya mga kaaway.

⁷ *Nagasiling pa ang GINOO*, “Ang Jerusalem mangin pareho sa isa ka manugbata nga wala pa gani siya masakiti nagbata na siya.

⁸ Sin-o bala ang nakabati kag nakakita sang pareho sini? Mahimo bala ang isa ka pungsod ukon nasyon sa malip-ot lang gid nga tiyempo? Pero sang manugsugod pa lang ang pagpasakit sang Jerusalem,* matawo ang iya katawhan.†

⁹ Ginbuot ko nga malapit na lang sila matawo. Kag karon, indi ko bala sila pagtugutan nga matawo? Siyempre tugutan! Indi ko gid pagpungan nga matawo sila. *Ako*, ang GINOO nga inyo Dios, ang nagasiling sini.”

¹⁰ Kamo tanan nga nagahigugma sa Jerusalem kag nagapangasubo tungod sa iya, magkalipay kamo kag magsinadya upod sa iya,

¹¹ para makatilaw kamo sang iya kauswagan pareho sang bata nga nagatiti sa iya iloy kag nabusog.

* **66:8** *Jerusalem:* sa Hebreo, *Zion* † **66:8** *matawo ang iya katawhan:* buot silingon, tukuron liwat sang Dios ang nasyon sang *Israel*

¹² Kay nagasiling ang GINOO: “Pauswagon ko ang Jerusalem; pagadal-on sa iya ang mga manggad sang mga nasyon pareho sang nagaawas nga ililigan sang tubig. Sagudon kag atipanon kamo sang Jerusalem pareho sa bata nga ginakugos, ginapatiti, kag ginasabak sang iya iloy.

¹³ Lipayon ko kamo sa Jerusalem pareho sa iloy nga nagalipay sa iya anak.”

¹⁴ Kon makita na ninyo ini, magakalipay gid kamo, kag magabaskog kamo pareho sa nagalambo nga tanom. Ipakita sang GINOO ang iya gahom sa iya mga alagad, pero ipakita niya ang iya kaakig sa iya mga kaaway.

¹⁵ Pamati! Magaabot ang GINOO nga may kalayo. Magasakay siya sa iya mga karwahe nga daw buhawi. Ipakita niya ang iya kaakig sa iya mga kaaway, kag silutan niya sila sang nagadabadaba nga kalayo.

¹⁶ Kay paagi sa kalayo kag sa iya espada, silutan sang GINOO ang tanan nga tawo *nga makasasala*, kag madamo ang iya pamatyon.

¹⁷ Nagsiling ang GINOO, “Magakalamatay sing tingob ang mga nagapakabalaan kag nagapakinlo sang ila kaugalingon sa ila pagsimba sa mga dios-dios sa katamnan. Magakalamatay gid sila nga nagakaon sang baboy, sang ilaga, kag sang iban pa nga pagkaon nga makangilil-ad.

¹⁸ “Nahibaluan ko ang ila mga ginahimo kag ginahunahuna. Gani magaabot ako kag tipunon ko ang mga katawhan sang tanan nga nasyon, kag makita nila ang akon gahom.

¹⁹ Magapakita ako sang milagro sa ila. Kag ang magkalabilin sa ila ipadala ko bilang mensahero sa mga nasyon sang Tarshish, Pul, Lud (nga ang mga katawhan sini bantog nga mga manugpana), Tubal, Greece[‡] kag sa iban pa nga malayo nga mga lugar nga wala makabati sang akon pagkabantog kag wala makakita sang akon gahom. Isugid nila ang akon gahom sa mga nasyon.

²⁰ Kag dal-on nila pabalik halin sa mga nasyon ang tanan ninyo nga mga kasimanwa, nga nagasakay sa mga kabayo, mga mula[§] kag mga camel, kag sa mga karwahe kag karo. Dal-on nila sila sa akon balaan nga bukid sa Jerusalem bilang halad sa akon, pareho sang ginahimo sang mga Israelinhon nga nagahalad sa akon templo sang mga halad nga regalo nga nasulod sa matinlo nga suludlan.

²¹ Kag himuon ko ang iban sa ila nga mga pari kag mga Levita. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

²² Nagsiling pa ang GINOO, “Subong nga ang bag-o nga langit kag ang bag-o nga duta nga akon himuon magapadayon hasta san-o, ang inyo mga kaliwat magapadayon man hasta san-o, kag indi gid kamo malipatan.

²³ Sa kada umpisa sang bulan kag sa kada Adlaw nga Inugpahuway magasimba ang tanan nga tawo sa akon. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

²⁴ Kag samtang nagapaguwa sa Jerusalem ang mga nagsilimba didto, makita nila ang mga bangkay sang mga tawo nga nagrebelde kontra

[‡] 66:19 *Greece*: sa Hebreo, *Javan* [§] 66:20 *mula*: sa English, *mule*.
Ini nga sapat kaanggid sa kabayo.

sa akon. Ang mga ulod nga nagakaon sa ila indi mapatay, kag ang kalayo nga nagasunog sa ila indi man mapatay. Kag kangil-aran sila sang tanan nga tawo.”

**Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
(Bible) for the Philippines**

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahon kag idistribute ining orihinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa orihinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sini nga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: “Ang orihinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible.”

Ang impormasyon bahin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translation. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4